

Prognoza oddziaływania na środowisko

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna – etap I

**zgodnie z uchwałą nr XXXI/207/21 Rady Gminy Świnna z dnia 13 maja 2021 r.
w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna**

Opracowanie: ARCHIMEDES - Paweł Duś, Bielsko - Biała

mgr Alicja Borowicz - kierownik zespołu autorów prognozy

Alicja Borowicz

mgr Agnieszka Zarajczyk

Agnieszka Zarajczyk

styczeń 2025 r.

SPIS TREŚCI:

1.	Wstęp	2
1.1	Przedmiot opracowania.....	2
1.3	Materiały wykorzystane.....	3
2.	Cel, zakres oraz powiązania prognozy z innymi dokumentami.....	5
3.	Metodyka opracowania oraz przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień dokumentu	17
4.	Ustalenia i cele zmiany projektu planu	18
5.	Opis środowiska terenu objętego projektem planu	28
5.1	Położenie, powierzchnia i ukształtowanie terenu	28
5.2	Budowa geologiczna	28
5.3	Hydrografia	30
5.4	Warunki klimatyczne	33
5.5	Warunki przyrodnicze.....	34
5.6	Obszary i obiekty przyrodnicze podlegające ochronie	37
5.7	Obszary i obiekty kulturowe podlegające ochronie	46
6.	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska.....	49
7.	Prognoza dalszych zmian w środowisku wynikająca z projektowanego przeznaczenia terenów	53
8.	Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko.....	55
9.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu	57
10.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.....	57
11.	Analiza wprowadzonych projektem planu zagospodarowania przestrzennego zmian sposobu użytkowania terenu oraz ich wpływu na cele ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki oraz Żywieckiego Parku Krajobrazowego	61
12.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.....	65
12.1	Powietrze.....	65
12.2	Wody i gleby	66
12.3	Korzystanie z zasobów środowiska	67
12.4	Ochrona krajobrazu.....	68
12.5	Emisja pól magnetycznych	70
12.6	Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	70
12.7	Środowisko biologiczne.....	70
12.8	Ludzie.....	73
12.9	Dobra kultury	75
13.	Przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe na środowisko będące efektem realizacji rozwiązań planu.....	76
14.	Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.....	83
15.	Wnioski końcowe	83
16.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	84

Załączniki graficzne nr: 1, 2, 3.

1. Wstęp

1.1 Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna - etap I, opracowanego zgodnie z uchwałą Rady Gminy Świnna w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Świnna nr XXXI/207/21 z dnia 13 maja 2021 r.

1.2 Podstawa formalno - prawna opracowania

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023, poz. 1094).
- ponad to przepisy zawarte w:
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023, poz. 977 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 poz. 54).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023, poz. 3136).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023, poz. 1587).
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2023, poz. 682.).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2023, poz. 1478).
- Ustawa z dnia 4 grudnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. 2023, poz. 1681).
- Ustawa z dnia 28 września 1991 o lasach (Dz. U. 2024, poz. 530).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2023 poz. 633).
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. 2024, poz. 320).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2024, poz. 82).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2022, poz. 840).
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. 2023 r. poz. 537).
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. 2023, poz. 1469).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. 2015, poz. 1688).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839) zmienione Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022 (Dz. U. 2022, poz. 1071).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2019, poz. 1931),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2020, poz. 2279),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012, poz. 1109, tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 112).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. 2019, poz. 1311).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U.2021, poz. 1475).

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019, poz. 2148).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 czerwca 2017 zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 2017, poz. 1416).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska i Klimatu z dnia 19 października 2022r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2022, poz. 2380).

Przepisy prawa międzynarodowego:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/EC z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny oddziaływania pewnych planów i programów na środowisko.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca, Dyrektywę Rady 90/313/EWG.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.
- Dyrektywa Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie ryzyka powodziowego i zarządzania nim.
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory, zmieniona - Dyrektywą 97/62/EWG.
- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków z późniejszymi zmianami.
- Dyrektywa Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie ocen i zarządzania hałasem w środowisku.
- Dyrektywa Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów, zmieniona - Dyrektywą 91/156/EWG z dnia 18 marca 1991r.
- Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000r.

porozumienia międzynarodowe:

- Konwencja o różnorodności biologicznej - przyjęta 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro -ratyfikowana przez Polskę 18 stycznia 1996 r.
- Konwencja Berneńska - o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk - sporządzona 19 września 1979 r. w Bernie
- Konwencja Bońska - o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt (sporządzona 29 czerwca 1979 r. w Bonn (w Polsce weszła w życie w 1995 r.)
- Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego -przyjęta 16 listopada 1972 r. w Paryżu.

1.3 Materiały wykorzystane

- Opracowanie ekofizjograficzne wykonane przed podjęciem prac planistycznych mających na celu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna – Przedsiębiorstwo Innowacyjno – Wdrożeniowe Ochrony Środowiska „EKOTEST” – Andrychów, grudzień 2004 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna - ARCHIMEDES – Paweł Duś, Bielsko-Biała, przyjęte uchwałą nr LVI/309/14 Rady Gminy Świnna z dnia 26 czerwca 2014 r, zmienione uchwałą nr VII/56/19 Rady gminy Świnna z dnia 16 maja 2019 r.

- Program ochrony środowiska dla gminy Świnna na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 - EKO – TEAM KONSULTING – 2018r.r.
- Strategia rozwoju Gminy Świnna, 2023.
- Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia na okres gospodarczy od 01.01.2015 do 31. 12 2024- Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Krakowie
- Ostoje ptaków w Polsce (wyniki inwentaryzacji część I) - Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, S. Chmielewski, R. Stelmach.
- Strategia zarządzania dla obszaru Natura 2000 „Beskid Żywiecki” - Instytut Ochrony Przyrody PAN - Kraków.
- Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 – ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 200 Beskid Żywiecki PLB240002, zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 25 lutego 2016r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB 240002 (Dz. Urz. Woj. Śl. Z 2016r., poz. 1322).
- Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 - ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 200 Beskid Żywiecki PLH 240006, zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 czerwca 2016r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 (Dz. Urz. Woj. Śl. Z 2016r., poz. 3402).
- Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030 – listopad 2012r.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Świnna – styczeń 2022r.
- Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 25 stycznia 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej dla ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy dla aglomeracji żywieckiej na potrzeby Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żywcu.
- Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla gminy Świnna - skala 1:10000 - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.
- Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) zaktualizowane w II cyklu planistycznym wdrażania Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywy Powodziowej) na zlecenie Państwowego Gospodarstwa Wodnego – Krajowego Zarządu Gospodarstwa Wodnego – Warszawa 2020.
- Rozpoznanie obszarów występowania, identyfikacja zagrożeń oraz określenie warunków ochrony i zakresu monitoringu półnaturalnych siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony na terenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006, Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Beskid Śląski PLH 240005 oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Beskid Mały PLH 240023 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 – P. Nejfeld, Żywiec 2016 r.
- Standardowy Formularz Danych obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Beskid Żywiecki”, kod obszaru: PLB 240002, GDOŚ - aktualizacja - 04. 2024r.
- Standardowy Formularz Danych specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Beskid Żywiecki”, kod obszaru: PLH 240006, GDOŚ - aktualizacja - 03. 2024r.
- Stan środowiska w województwie śląskim - raporty WIOŚ, WSSE.
- Podkład sytuacyjno-wysokościowy w skali 1:1000.
- Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, A.S. Kleczkowski (red.), 1988.

O znaczeniu regionalnym:

- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 – ATMOTERM S.A. - 2015r.
- Program Ochrony Środowiska Dla Powiatu Żywieckiego– EKO – TEAM KONSULTING - 2017r.

- Polityka ekologiczna państwa 2030 - Ministerstwo Środowiska - Warszawa, 2019r.
- Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w województwie Śląskim na lata 2022-2025 – 2022r.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+.
- Strategia rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Katowice - 2020.
- Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030 – listopad, 2012.

2. Cel, zakres oraz powiązania prognozy z innymi dokumentami.

Celem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna.

Prognoza jest dokumentem sporządzanym zgodnie z wymogami ustawy: O udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz odpowiednimi przepisami prawa Unii Europejskiej (Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko oraz 2003/4/WE w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska).

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna ustalony został zgodnie z zakresem rzeczowym określonym w art. 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 52 wymienionej ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo WOŚ.411.223.2021.AB) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Żywcu.

Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych skutków związanych z realizacją ustaleń zmiany planu zagospodarowania przestrzennego.

Realizacji ustaleń zawartych w zmianie Planu mogą towarzyszyć oddziaływania na takie komponenty środowiska jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, ukształtowanie terenu i gleba, klimat akustyczny oraz bioróżnorodność.

W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje:

- analizę zmian wprowadzonych w Planie, w tym rodzajów planowanej działalności i związanych z prowadzeniem jej uciążliwości środowiskowych,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu,
- prognozę i ocenę skutków oddziaływania na środowisko ustaleń zawartych w zmianie Planu zagospodarowania przestrzennego gminy,
- sformułowanie wniosków.

Prognozę sporządzono w oparciu i powiązaniu z następującymi dokumentami:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna - ARCHIMEDES – Paweł Duś, Bielsko-Biała, przyjęte uchwałą nr LVI/309/14 Rady Gminy Świnna z dnia 26 czerwca 2014 r, zmienione uchwałą nr VII/56/19 Rady gminy Świnna z dnia 16 maja 2019 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna – etap I - projekt planu do fazy uzgodnień, ARCHIMEDES – Paweł Duś, Bielsko-Biała, 2024 r.

Powiązania projektu planu z innymi dokumentami określającymi cele ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, krajowym, wojewódzkim, powiatowym:

- Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 została utworzona w celu zachowania zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych siedlisk przyrodniczych charakterystycznych dla regionów biogeograficznych. Obszary

chronione wyznaczane są zgodnie z zapisami dyrektywy o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory oraz w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków tj. ustanowienia specjalnego obszaru ochrony ptaków. Dyrektywa siedliskowa nie określa sposobów ochrony poszczególnych siedlisk i gatunków, ale nakazuje zachowanie właściwego stanu ich ochrony, co oznacza, że jego naturalny zasięg się nie zmniejsza, zachowuje ono specyficzną strukturę i funkcje ekologiczne, a stan zachowania typowych dla niego gatunków jest właściwy.

Dla gatunku właściwy stan ochrony oznacza zachowanie liczebności populacji, zachowanie wystarczającej powierzchni siedliska i naturalnego zasięgu. W analizowanym obszarze ochroną objęto tereny przez wyznaczenie **obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Beskid Żywiecki kod obszaru PLB 240002 oraz specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Beskid Żywiecki kod obszaru PLH 240006**.

Dokumenty o znaczeniu krajowym:

➤ Polityka ekologiczna państwa 2030.

Zgodnie z dokumentem „rolą polityki ekologicznej jest więc zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednich strukturach zarządzania państwem na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym oraz w takim podziale kompetencji i zadań, który pozwoli na to, aby cele na każdym szczeblu były wyznaczane w oparciu o rozpoznanie potrzeb, zaś środki do ich osiągnięcia – dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Szczególne znaczenie w osiągnięciu celów polityki ekologicznej przypisane jest jednostkom samorządu terytorialnego. W ich gestii leży racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodzią oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją”.

Celem głównym polityki ekologicznej państwa jest:

Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców.

Jest on doprecyzowany poprzez cele szczegółowe:

- I Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- II Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;
- III Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;

oraz wspierany przez cele horyzontalne:

- I Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;
- II Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Ustalenia zawarte w projekcie planu są zgodne z polityką ekologiczną w dziedzinach: ochrony przyrody, wód, powietrza atmosferycznego, lasów, bezpieczeństwa ekologicznego (hałas, awarie).

- ##### ➤ Krajowa sieć ekologiczna EKONET POLSKA jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Sieć EKONET-POLSKA pokrywa 46% kraju. Składa się ona z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych, wyznaczonych na podstawie takich kryteriów, jak naturalność, różnorodność, reprezentatywność, rzadkość i wielkość. W granicach województwa śląskiego znajduje się 7 obszarów węzłowych i 8 korytarzy ekologicznych, wyznaczonych w ramach krajowej sieci ekologicznej EKONET - Polska. Rangę międzynarodową nadano dwóm obszarom węzłowym (Jura Krakowsko-Częstochowska i Beskid Żywiecki) oraz dwóm korytarzom ekologicznym (dolina Odry i dolina Wisły). Obszar gminy leży w terenie pełniącym funkcję międzynarodowego obszaru węzłowego Beskid Żywiecki. Założenia projektu uwzględniają potrzebę ochrony obszaru umożliwiającego zachowanie drożności korytarzy ekologicznych poprzez zachowanie terenów lasów, zieleni, zieleni wzdłuż cieków.

Dokumenty szczebla wojewódzkiego:

- ##### ➤ Strategia rozwoju województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

Wizja rozwoju województwa śląskiego stanowi podstawę do sformułowania głównych celów polityki rozwoju oraz stanowi określenie aspiracji i dążeń społeczności regionalnej.

WIZJA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO:

„Województwo śląskie będzie nowoczesnym regionem europejskim o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku.”

Osiągnięcie wizji wymaga skoncentrowania działań prowadzonych w regionie w czterech obszarach priorytetowych określonych przez cele strategiczne, którymi są:

- I. Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej.
- II. Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca
- III. Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni.
- IV. Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym.

Założenia projektu planu zgodne są z celami rozwoju wyznaczonymi w Strategii i umożliwiają realizację celów określonych w Strategii rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030”.

➤ Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+

Określa następujące cele polityki przestrzennej województwa:

1. Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji.
2. Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych.
3. Przestrzeń – zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego.
4. Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu.

Wyznacza następujące zasady gospodarowania przestrzenią:

1. Przestrzeń trzeba gospodarować oszczędnie.
2. Kompozycje przestrzenne i systemy techniczne mają być trwałe.
3. Nie wolno dopuszczać do wyłączania jakichkolwiek terenów z użytkowania; użytkowanie tymczasowe jest lepsze niż pozostawienie terenu samemu sobie.
4. Otwarte tereny zielone i wody są pełnoprawnymi formami użytkowania terenu i stanowią zielono-niebieską infrastrukturę regionu, a nie rezerwę inwestycyjną pod infrastrukturę techniczną.
5. Wybierając teren pod inwestycję w infrastrukturę techniczną trzeba preferować tereny już uprzednio zagospodarowane (poprzemysłowe, pozurbanizowane), a nie tereny zielone.
6. Wszystkie systemy (transportowy i przesyłowy, przyrodniczy, mieszkaniowy i aktywności gospodarczej) mają być ciągłe przestrzennie i w sposób uporządkowany się przenikać.
7. Strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni.
8. Struktury właściwe dla docelowego użytkowania terenu (miasta, strefy aktywności gospodarczej) trzeba wprowadzać od początku, w miarę rozwoju zabudowy.
9. Granice jednostek przestrzennych mają być czytelne tak, aby równocześnie spełnione mogły być wymogi indywidualnej tożsamości i ponadlokalnej spójności.
10. Decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni.

W Planie wyznaczono obszary funkcjonalne oraz określono zasady ich zagospodarowania.

Gmina Świnna leży w zasięgu następujących obszarów funkcjonalnych:

- 1) wiejskiego obszaru funkcjonalnego, w którym wskazane jest kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarach o najwyższym potencjale glebowym oraz wielofunkcyjny rozwój na obszarach o niskim potencjale glebowym przy zachowaniu walorów przyrodniczych i tradycyjnego krajobrazu rolniczego. Jednocześnie wyzwaniem jest powstrzymanie żywiołowego podziału terenów otwartych oraz rozprzestrzeniania się zabudowy podmiejskiej, jednorodzinnej, celem zachowania różnorodności i spuścizny kulturowej terenów wiejskich.

Dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego przyjęto następujące zasady zagospodarowania:

- o ochrona historycznych układów ruralistycznych;
- o utrzymanie tradycyjnej skali i form zabudowy;

- ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy podmiejskiej;
- kształtowanie oraz poprawa dostępności przestrzeni i obiektów publicznych z uwzględnieniem ograniczeń i potrzeb osób z różnymi dysfunkcjami, utrudniającymi poruszanie się w przestrzeni lub jej percepcję, osób starszych oraz osób sprawujących opiekę nad małymi dziećmi;
- wprowadzanie rozwiązań przestrzennych poprawiających bezpieczeństwo publiczne;
- ochrona obszarów o wysokim potencjale glebowym przed ich nierolniczym użytkowaniem;
- utrzymywanie i przywracanie mozaikowości krajobrazu rolniczego;
- zachowanie walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m. in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego;
- wprowadzanie stref ekotonowych cieków wodnych; • stosowanie różnorodnych form retencji technicznej i nietechnicznej, w tym ochrona przed wpływem zanieczyszczeń do wód;
- prowadzenie efektywnych prac melioracyjnych na obszarach wiejskich uwzględniających wymagania ochrony środowiska;
- wykluczenie możliwości uprawy roślin energetycznych obcych gatunków inwazyjnych lub potencjalnie inwazyjnych, stanowiących zagrożenie dla różnorodności biologicznej, a w szczególności: słonecznika bulwiastego, rdestowca sachalińskiego i ostrokończystego, miskanta olbrzymiego i cukrowego, barszczu Sosnowskiego i Mantegazziego, ślazu pensylwańskiego, nawłoci kanadyjskiej i późnej, robinii akacjowej;
- rewitalizowanie, rekultywowanie, rewaloryzowanie obszarów zdegradowanych w celu poprawy jakości i integracji przestrzeni, z wykorzystaniem lokalnych zasobów i potencjałów;
- ograniczenie możliwości rekultywacji zalewisk pogórnich poprzez ich zasypywanie odpadami; • rekultywacja wyrobisk po eksploatacji surowców skalnych w kierunku wodnym, rekreacyjnym lub przyrodniczym;
- wykluczenie możliwości lokalizowania nowych obiektów gospodarowania odpadami wydobywczymi i zwałowisk odpadów wydobywczych na terenach rolnych lub leśnych;
- kultywowanie lokalnych tradycji, w tym tworzenie markowych produktów turystycznych;
- rozwój turystyki i agroturystyki z uwzględnieniem minimalizacji konfliktów środowiskowych;
- wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, leśnictwie, ekologii w oparciu o wyniki doświadczeń instytucji naukowych i badawczo-rozwojowych;
- rozwijanie inwestycji gospodarczych wykorzystujących lokalny potencjał rolniczy w powiązaniu ze szlakami komunikacyjnymi;
- ograniczanie niskiej emisji i minimalizowanie zapotrzebowania na energię oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń;
- lokowanie biogazowni rolniczych w miejscach, w których istnieje stały dostęp do lokalnych substratów;
- przeciwdziałanie powstawaniu i zmniejszanie uciążliwości hałasu;
- wykluczenie możliwości lokalizacji pojedynczych turbin wiatrowych w odległości mniejszej niż 5 km od obiektu radarowego, natomiast farm wiatrowych w odległości mniejszej niż 20 km od obiektu radarowego;
- uwzględnianie przy lokalizacji farm i turbin wiatrowych odpowiedniej (wynikającej z lokalnych warunków terenowych) odległości od zabudowy mieszkaniowej;
- wyłączanie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów na obszarach objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu i zagrożonych takimi ruchami.

2) górskiego obszaru funkcjonalnego, którego rozwój powinien być ukierunkowany na zapewnienie dostępu do usług publicznych przy uwzględnieniu skutecznej ochrony zasobów środowiska i zachowaniu tożsamości kulturowo-krajobrazowej.

Dla obszaru górskiego w Planie przyjęto następujące zasady zagospodarowania:

- kształtowanie zabudowy o wysokiej jakości rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych z wykorzystaniem tradycyjnych form i materiałów budowlanych;
- zwiększania roli transportu publicznego na terenach atrakcyjnych turystycznie;
- rozwój turystyki i agroturystyki wykorzystującej lokalne uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe, z uwzględnieniem minimalizowania konfliktów przestrzennych i środowiskowych;
- utrzymanie ekstensywnej gospodarki rolnej (kośnej i pasterskiej) na użytkach zielonych;
- wyłączanie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów na obszarach objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu;
- wykluczenie możliwości przeznaczania pod zabudowę i infrastrukturę turystyczno-sportową terenów leśnych o istotnych walorach glebo- i wodochronnych.

- 3) obszaru terenów zamkniętych, który obejmuje tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych, są to tereny wojskowe i kolejowe określone w decyzjach ministrów właściwych ds. obrony narodowej i ds. transportu. Rozwój terenów zamkniętych winien być ukierunkowany na zachowanie ich funkcji podstawowych bezpośrednio związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa, z jednoczesnym wykorzystaniem cech tych obszarów do rozwoju regionu.

Przyjęto następujące zasady zagospodarowania w terenach zamkniętych:

- o integracja przestrzenna terenów zamkniętych z ich otoczeniem funkcjonalnym;
- o wprowadzenie regionalnych standardów architektoniczno-urbanistycznych (w wyznaczonych strefach buforowych);
- o ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, ich adaptacja i wykorzystanie dla nowych funkcji;
- o ograniczenie zagospodarowania i użytkowania terenu, w tym wykluczenie możliwości zabudowy w strefach ochronnych terenów zamkniętych.

- 4) obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi, który obejmuje obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%), na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%), obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Główne działania w obszarze funkcjonalnym winny koncentrować się na podnoszeniu stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego poprzez optymalne zagospodarowanie terenów, których rozwój powinien być podporządkowany zachowaniu równowagi pomiędzy potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego, działaniami na rzecz przeciwdziałania zagrożeniu powodziowemu a wykorzystaniem gospodarczym.

Przyjęto następujące zasady zagospodarowania w obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi:

- o stosowanie zakazów i ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych oraz z planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- o stosowanie zakazów i ograniczeń wynikających ze studiów ochrony przeciwpowodziowej w zlewniach rzek: Boży Stok, Krztynia, Ordonka, Pilica, Soła, Stradomka, Wiercica, Żebrówka;
- o na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią przeznaczanie terenów niezainwestowanych i nieprzeznaczonych do zainwestowania w gminnych dokumentach planistycznych na zielone użytki rolne (pastwiska, łąki) lub obszary zielonej infrastruktury;
- o na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ochrona zabudowy na terenach obecnie zurbanizowanych lub przeznaczonych do zabudowy w obowiązujących gminnych dokumentach planistycznych;
- o realizacja inwestycji z zakresu ochrony przeciwpowodziowej ujętych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły i Odry;
- o tworzenie polderów zalewowych lub ich renaturalizację;
- o kształtowanie pokrycia terenu w sposób ograniczający odpływ powierzchniowy i sprzyjający retencji wód;
- o dostosowanie sposobu zagospodarowania terenu do jego naturalnych cech, predyspozycji i walorów oraz odporności środowiska na antropopresję
- o upowszechnianie na terenach zalewowych form użytkowania terenu dopuszczających okresowe zalewanie;
- o wykluczenie możliwości przemieszczania zagrożenia powodziowego na tereny położone w niższym biegu rzeki;
- o utrzymanie we właściwym stanie międzywala dla możliwości przepuszczania wód wezbraniowych;
- o zachowanie i odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych (starorzeczy, torfowisk, łęgów, itp.);
- o stosowanie prośrodowiskowych rozwiązań służących minimalizowaniu ryzyka powodziowego na obszarach o szczególnie cennych walorach przyrodniczych i krajobrazowych;
- o wykluczenie możliwości rekultywacji zalewisk pogórnich w dolinach cieków wodnych, na terasach zalewowych poprzez ich zasypywanie odpadami.

- 5) obszaru cennego przyrodniczo, do którego należą formy ochrony przyrody, korytarze ekologiczne i ostoje przyrodnicze. Rozwój obszarów cennych przyrodniczo powinien być

ukierunkowany na ochronę walorów przyrodniczych. Cenne elementy środowiska przyrodniczego stanowią jednocześnie główne walory turystyczne województwa śląskiego, stwarzające możliwości rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej regionu. Funkcja ta jest ważnym czynnikiem nie tylko wzrostu, ale także aktywizacji gospodarczej wielu obszarów regionu. Jednakże rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej na obszarach cennych przyrodniczo winien zostać podporządkowany zachowaniu różnorodności biologicznej.

Przyjęto następujące zasady zagospodarowania w obszarze cennym przyrodniczo:

- utrzymanie aktualnego użytkowania na terenach o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybnej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej,
- wzmacnianie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków,
- zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych,
- preferowanie ekoturystyki (turystyka przyrodnicza) na obszarach chronionych i obszarach cennych przyrodniczo szczególnie podatnych na degradację,
- optymalizowanie stopnia zagospodarowania turystycznego i powiązania go z naturalną chłonnością środowiska, w tym wyznaczanie stref wyłączonych z użytkowania turystycznego,
- planowanie inwestycji z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych, a w przypadku niemożliwych do uniknięcia kolizji stosowanie działań minimalizujących,
- wdrażanie zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów ochrony i planów zadań ochronnych;
- wykluczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz elektrowni fotowoltaicznych w obszarach specjalnej ochrony ptaków, użytków ekologicznych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu, w obrębie ostańców skalnych i strefach ich ekspozycji oraz szczytowych partiach wzniesień na obszarach parków krajobrazowych;
- wykluczenie możliwości lokalizacji farm wiatrowych w obrębie ostoi, korytarzy i przystanków pośrednich dla ptaków, w obrębie ostoi i korytarzy dla nietoperzy, a także stosowanie rozwiązań minimalizujących śmiertelność ptaków związaną z napowietrznymi liniami energetycznymi i farmami wiatrowymi;
- preferowanie lokalizowania elektrowni wodnych wyłącznie na istniejących urządzeniach wodnych i nowo budowanych zbiornikach wodnych przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych oraz zastosowaniu rozwiązań zapewniających możliwość migracji organizmów wodnych.

- 6) obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych (obejmującego teren całego województwa). Gospodarowanie wodami powinno być prowadzone zlewniowo z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich ilości i jakości.

Dla obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych przyjęto następujące zasady zagospodarowania:

- dostosowanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie warunków zasilania podziemnych poziomów wodonośnych, w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód, projektowanych obszarach ochronnych oraz w strefach zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych;
- ochrona zasobów wód poprzez uregulowanie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami oraz likwidowanie istniejących źródeł zanieczyszczeń wynikających z intensywnego użytkowania rolniczego, działalności przemysłowej (w tym zrzutów słonych wód dołowych z kopalń);
- koncentracja terenów inwestycyjnych (w tym zabudowy mieszkaniowej) w obszarach aglomeracji obsługiwanych systemami zbiorowego odprowadzania ścieków do oczyszczalni zapewniających właściwy stopień oczyszczania;
- usprawnianie systemów melioracyjnych poprzez przebudowę systemów odwadniających na nawadniająco-odwadniające oraz dla retencjonowania wód;
- zachowanie mozaiki powierzchni nieprzepuszczalnych z terenami biologicznie czynnymi (parki, ogrody, trawniki) na terenach zurbanizowanych;
- realizowanie działań technicznych, z zakresu małej retencji, w tym budowa zbiorników retencyjnych, poza obszarami źródeł i mokradł;

- o utrzymanie i zwiększanie retencyjności w zlewniach poprzez: ochronę obszarów mokradłowych oraz dolin cieków rzecznych, renaturalizację rzek i potoków;
- o zagospodarowanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych w pierwszym rzędzie w obrębie posesji, a następnie w obrębie zlewni obejmującej obszar zurbanizowany;
- o ograniczanie lokalizacji działalności wodochłonnej na obszarach deficytów wody służącej do zaopatrzenia ludzi w wodę do spożycia; • lokowanie elektrowni wodnych wyłącznie na istniejących urządzeniach wodnych i nowo budowanych zbiornikach wodnych przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych oraz zastosowaniu rozwiązań zapewniających możliwość migracji organizmów wodnych.

Wśród celów publicznych o znaczeniu regionalnym w Planie wskazano przebudowę dróg wojewódzkich oraz drogowych obiektów inżynierskich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego w obszarze całego województwa. Na terenie Gminy Świnna odcinek drogi 495 nie został wskazany do przebudowy.

Wyznaczone w planie funkcje wiodące i wynikające z nich ograniczenia uwzględniono w trakcie sporządzania projektu analizowanego planu.

➤ Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030

Dokument stanowi wkład województwa śląskiego w realizację Krajowej Strategii Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej (2007) oraz celów proklamowanego przez ONZ Międzynarodowego Roku Różnorodności Biologicznej (2010).

Określa wizję rozwoju w brzmieniu:

„Województwo śląskie będzie: miejscem o wyróżniających walorach krajobrazowych i przyrodniczych, w którym bogactwo zasobów, optymalnie użytkowane i skutecznie chronione, stworzy lepszą jakość życia i zdrowia człowieka, regionem zrównoważonego rozwoju, w którym wysoka świadomość przyrodnicza mieszkańców przyczyni się do utrwalenia nowego wizerunku województwa śląskiego oraz regionem o sprawnym systemie zarządzania komponentami środowiska przyrodniczego i przestrzenią”.

Misją województwa śląskiego wyznaczoną w Strategii... jest:

„zachowanie i odtwarzanie dziedzictwa przyrodniczego i przyrodniczo-kulturowego oraz zrównoważone korzystanie z zasobów przyrody i kształtowanie środowiska przyrodniczego na jego obszarze, uwzględniające potrzeby przyszłych pokoleń oraz nie naruszające potrzeb i praw w tym zakresie mieszkańców sąsiadujących województw”.

Dokument wyznacza następujące cele strategiczne ukierunkowujące dalsze działania mające na celu ochronę przyrody:

1. Zachowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności w dobrym stanie oraz umożliwiającym korzystanie z ich zasobów obecnym i przyszłym pokoleniom.
2. Zachowanie i ochrona obszarów o wysokich walorach krajobrazowych oraz powstrzymanie degradacji krajobrazu i przywracanie ładu przestrzennego.
3. Zintegrowany system zarządzania środowiskiem przyrodniczym i przestrzenią.
4. Wysoki poziom świadomości ekologicznej i holistycznej wiedzy o przyrodzie i krajobrazie oraz zaangażowania mieszkańców województwa śląskiego w ich ochronę.

Dla realizacji Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030 opracowano listę przedsięwzięć regionalnych, zdefiniowanych jako grupa projektów, zadań i działań, za pomocą których możliwe będzie osiągnięcie celów strategicznych Strategii.

Wytyczne w Strategii cele zostały uwzględnione w trakcie opracowywania projektu planu.

➤ Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w województwie Śląskim na lata 2022-2025

W dokumencie sformułowano cel nadrzędny, którym jest:

**HARMONIJNE ZARZĄDZANIE KRAJOBRAZEM KULTUROWYM ORAZ OPTYMALNE
ZACHOWANIE AUTENTYCZNEGO MATERIALNEGO I NIEMATERIALNEGO DZIEDZICTWA
WSPOMAGANIE BUDOWY KAPITAŁU SPOŁECZNEGO ORAZ ROZWOJU GOSPODARCZEGO
WOJEWÓDZTWA I PROMOCJI REGIONU W KRAJU I NA ŚWIECIE.**

Zgodnie z Programem w celu realizacji wytyczonego celu nadrzędnego konieczne jest podjęcie działań związanych i z materią zabytków i kompetencją społeczną.

Działania te określają wskazane dwa cele strategiczne, tj.:

- Cel strategiczny I – Zrównoważone zachowanie dziedzictwa kulturowego (materialnego i niematerialnego) i włączenie go w zarządzanie procesami gospodarczymi;
- Cel strategiczny II – Kształtowanie pozytywnego klimatu dla instytucji i włączenia społecznego w opiekę nad dziedzictwem kulturowym regionu.

W ramach wyznaczonych celów i kierunków działań zostały określone rodzaje zadań. Dla każdej grupy zadań zostały wyznaczone podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych typów projektów oraz potencjalne źródła finansowania. Wdrażanie programu będzie odbywać się we wspólnym działaniu jednostek samorządowych, wojewódzkiego konserwatora zabytków, właścicieli przedsiębiorstw prywatnych, organizacji pozarządowych i instytucji, dla których opieka nad zabytkami jest działalnością statutową.

Dokumenty szczebla regionalnego:

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego wyznacza cele i kierunki działań służące poprawie stanu środowiska zgodnie z krajową polityką ochrony środowiska. Ochrona obecnie jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Celem sporządzenia i uchwalenia Programu Ochrony Środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych wojewódzkich i powiatowych. Program Ochrony środowiska wytycza cele i kierunki działań, sposoby monitoringu w następujących dziedzinach: ochrona powietrza i klimatu, ochrona przed hałasem, ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno - ściekowa, gospodarowanie zasobami geologicznymi, ochrona gleb, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, ochrona przyrody i krajobrazu, zagrożenie poważnymi awariami.
- Strategia zarządzania obszarem Natura 2000 Beskid Żywiecki jest opracowaniem, w którym przeprowadzono ocenę stanu i znaczenia siedlisk przyrodniczych, analizę problemów związanych z ochroną obszaru Natura 2000 i sformułowano propozycje ich rozwiązań w podziale tematycznym obejmującym: utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk leśnych, ochronę siedlisk nieleśnych, ochronę gatunkową roślin i zwierząt, ochronę jakości i naturalności cieków, niewłaściwie realizowane użytkowanie turystyczno-rekreacyjne.
- Strategia rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+ jest dokumentem, w którym wyznaczono na podstawie analiz misję stanowiącą cel nadrzędny podejmowanych działań, wynikającą z trafnego rozpoznania oraz określenia problemów i potencjałów powiatu żywieckiego.

Misję Powiatu Żywieckiego sformułowano w brzmieniu:

„Integrujemy Żywiecczyznę jako obszar dynamicznego rozwoju społecznego, gospodarczego oraz infrastrukturalnego i środowiskowego. Naszą misją jest wykorzystanie posiadanych zasobów przy zachowaniu ich bioróżnorodność oraz zrównoważonego rozwoju. Jezioro Żywieckiego oraz góry są kołem zamachowym naszego rozwoju, a mieszkańcy największą wartością, potencjałem i gwarantem rozwoju!”

Osiągnięcie misji opiera się na czterech podstawach:

1. Jakości dróg powiatowych.
2. Stanie środowiska naturalnego.

3. Standardzie usług publicznych.
4. Rozwinięciu sektora turystyki.

Wyznaczono cele rozwojowe, tj.:

1. Zapewnienie stabilnego rozwoju gospodarczego w powiecie żywieckim.
2. Podnoszenie standardów środowiskowych i jakości infrastruktury publicznej.
3. Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez dostęp do najwyższej jakości usług publicznych.
4. Zbudowanie trwałych podstaw rozwojowych powiatu i integrowanie jego rozwoju.

Wytłaczane w Strategii do realizacji cele są zbieżne z zadaniami w projekcie planu wynikającymi również ze Strategii rozwoju Gminy Świnna.

Dokumenty szczebla lokalnego:

➤ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe

W Opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Świnna określono przydatność, terenów dla rozwoju różnych funkcji. Przeprowadzając waloryzację wzięto pod uwagę: dotychczasowe zainwestowanie, uwarunkowania środowiskowe, zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe, obszary uznane za cenne przyrodniczo i wymagające ochrony, ukształtowanie terenu, istniejące i przewidywane uciążliwości. Wnioski z opracowania ekofizjograficznego wskazują ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z uwarunkowań środowiskowych. Wskazują zagadnienia i tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie powinno być podporządkowane zachowaniu bioróżnorodności i ograniczeniom wynikającym z położenia w Żywieckim Parku Krajobrazowym.

Sformułowane zalecenia dotyczące sfery środowiskowej określają konieczność:

- zapewnienia warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami, w tym ochrony lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych m. in. wzdłuż koryt rzek i potoków,
- uwzględnienia ochrony środowiska przyrodniczego przed zakłóceniami stosunków wodnych, degradacją gleb i szaty roślinnej,
- zakazu w obrębie Parku i otuliny lokalizacji nowych i ograniczenia istniejących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymóg sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko jest obligatoryjny,
- wyeliminowania lub dopuszczenia warunkowo do realizacji obiektów budowlanych po wykonaniu odpowiednich badań geotechnicznych podłoża w obszarach o predyspozycjach do powstawania osuwisk, spęływania gruntów, zsuwów i obrywów,
- uwzględnienia położenia gminy w obszarze Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych Dolina rzeki Soła" (wcześniej GZWP nr 446), w obrębie obszaru wysokiej ochrony wód podziemnych (OWO) zbiornika czwartorzędowego o słabej izolacji narażonego na zanieczyszczenia przenikające z powierzchni.
- uwzględnienia zasady prawidłowego pod względem akustycznym kształtowania przestrzennego terenów,
- zachowania wysokich walorów estetycznych budowanych obiektów kubaturowych, które winne posiadać cechy architektury regionalnej,
- wprowadzenia wymogu zaopatrzenia w ciepło ze źródeł alternatywnych, nie powodujących w celu ochrony powietrza atmosferycznego,
- przestrzegania wszystkich obowiązków wynikające z objęcia przedmiotowego terenu ochroną związaną z przynależnością do obszarów Parku Krajobrazowego.

Położenie gminy, walory krajobrazowe i przyrodnicze sprzyjają rozwojowi funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej jak również rozwojowi rolnictwa ekologicznego i agroturystyki. Dalszy rozwój ograniczają wymogi wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska. Stąd obowiązek utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki oraz ochrony korytarzy przyrodniczych.

W projekcie planu nowe terenowe zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej i infrastruktury technicznej zostały wyznaczone z uwzględnieniem wskazań lokalizacyjnych zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym. Tereny te wyznaczono poza obszarami chronionymi o najwyższych walorach przyrodniczych oraz terenami lasów i korytarzy ekologicznych. Uwzględniając wnioski z Opracowania ekofizjograficznego należy pamiętać, że w analizach

nie uwzględniono problematyki związanej z ochroną terenów Natura 2000 Beskid Żywiecki ustanowionych po wykonaniu wymienionego opracowania.

➤ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna wytyczone zostały strategiczne cele polityki przestrzennej dla gminy, którymi są:

- I. Rozwój zróżnicowanej gospodarki.
- II. Poprawa standardów zamieszkania.
- III. Poprawa jakości życia w gminie.
- IV. Wzrost jakości obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunalnej.
- V. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego.

Wprowadzane w analizowanym projekcie planu zmiany umożliwiają ich realizację. Wskazane w projekcie planu funkcje są zgodne z wyznaczonymi, nie naruszają ustaleń Studium. Planowane funkcje mieszczą się w ustaleniach Studium z uwzględnieniem dopuszczalnych korekt. Ustalona w planie minimalna powierzchnia biologicznie czynna dla poszczególnych terenów odpowiada dopuszczonej powierzchni w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Powierzchnia zabudowy dla poszczególnych terenów została wyliczona z uwzględnieniem dopuszczalnej powierzchni biologicznie czynnej. Geometrię dachów, maksymalny gabaryt ustalono zgodnie ze wskazaniami Studium. Wysokość budynków ustalono uwzględniając istniejące zagospodarowanie, nie przekraczając dopuszczonych wartości w Studium. Ponadto uwzględniono wymagania ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego i zabytków. Uwzględniono również potrzeby osób niepełnosprawnych. Ustalenia projektu planu dotyczące przeznaczenia terenów są zgodnie z kierunkami zagospodarowania Studium, mieszczą się w jego ustaleniach, nie naruszają zapisów.

➤ Strategia rozwoju gminy Świnna (2023).

Misją Gminy Świnna wyznaczoną w dokumencie „Strategia rozwoju” jest:

„maksymalnie efektywne wykorzystanie jej walorów i atutów do utworzenia na jej obszarze warunków pod wieloma względami sprzyjających osiedlaniu się, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz szeroko pojętej satysfakcji wszystkich mieszkańców”.

Wyznaczono 4 cele strategiczne determinujące rozwój Gminy, realizowane w oparciu o cele operacyjne.

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE	OCZEKIWANE EFEKTY DZIAŁAŃ
I. Zapewnienie na terenie gminy maksymalnie korzystnych, satysfakcjonujących zarówno obecnych, jak i potencjalnych mieszkańców warunków zamieszkiwania, w pełni odpowiadających współczesnym standardom i oczekiwaniom.	1. Zapewnienie optymalnej, odpowiadającej aktualnym i perspektywicznym potrzebom dostępności komunikacyjnej terenu gminy. 2. Zapewnienie maksymalnego poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym. 3. Zapewnienie możliwości świadczenia usług publicznych przez Urząd Gminy Świnna i gminne jednostki organizacyjne na wysokim poziomie. 4. Infrastruktura oświaty zapewniająca edukację w szerokim zakresie oraz na wysokim poziomie, zapewniającym dobre przygotowanie do dalszego rozwoju.	1. Poprawa dostępności komunikacyjnej, 2. Poprawiony stan techniczny i parametry dróg, 3. Zwiększone bezpieczeństwo ruchu, 4. Wysokiej jakości usługi publiczne oferowane przez Urząd Gminy i jednostki organizacyjne, 5. Rozszerzanie opieki nad dziećmi do lat trzech, 6. Rozszerzanie oferty sportowej w Gminie, 7. Rozszerzanie oferty rekreacyjnej w Gminie, 8. Zwiększona atrakcyjność i funkcjonalność przestrzeni publicznej.

	5. Wysokiej jakości infrastruktura, sprzyjająca codziennej aktywności fizycznej.	
II. Ochrona środowiska naturalnego gminy, z zapewnieniem jej obszarowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa.	<p>1. Efektywne zapobieganie ryzyku związanemu z występowaniem na terenie gminy groźnych w skutkach klęsk żywiołowych.</p> <p>2. Dokończenie realizowanego procesu zwodociągowania i skanalizowania terenu gminy.</p> <p>3. Wzmocnienie różnorodności biologicznej oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego na terenie gminy.</p> <p>4. Zwiększenie efektywności energetycznej gminnych budynków użyteczności publicznej.</p> <p>5. Promocja odnawialnych źródeł energii wraz z ograniczeniem skali wykorzystania archaicznych palenisk w gospodarstwach domowych na terenie gminy, negatywnie oddziałujących na środowisko naturalne.</p> <p>6. Efektywne, komfortowe dla mieszkańców gospodarowanie odpadami komunalnymi.</p> <p>7. Wsparcie procesu gazyfikacji terenu gminy.</p> <p>8. Utrzymanie wysokiego poziomu sprawności i gotowości bojowej jednostek OSP z terenu gminy.</p> <p>9. Zapewnienie Gminie Świnna możliwości efektywnego i adekwatnego reagowania w sytuacjach kryzysowych / wyjątkowych.</p>	<p>1. Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę jakości środowiska, w tym przede wszystkim powietrza.</p> <p>2. Zachowanie terenów cennych przyrodniczo.</p> <p>3. Uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa.</p> <p>4. Zwiększenie liczby gospodarstw domowych wprowadzających rozwiązania OZE.</p> <p>5. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Gminy, w tym w sytuacjach kryzysowych.</p>
III. Rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy.	<p>1. Efektywna promocja wybranych produktów turystycznych, zlokalizowanych na terenie gminy (m.in. ścieżki rowerowej 615, narciarskich tras zjazdowych, progów rzecznych, ścieżki dydaktycznej do sanktuarium, rezerwatu przyrody, etc.).</p> <p>2. Budowa nowych / rozbudowa i poprawa jakości istniejących obiektów infrastruktury turystycznej i okółoturystycznej w obrębie istniejących na terenie gminy miejsc atrakcyjnych pod kątem turystycznym.</p> <p>3. Nawiązanie współpracy z instytucjami / organizacjami, będącymi dysponentami terenów i infrastruktury znajdujących się na terenie gminy, a mającej wpływ na</p>	<p>1. Podniesienie atrakcyjności turystycznej Gminy, opartej na lokalnych potencjałach,</p> <p>2. Powstanie nowych atrakcji turystycznych na terenie Gminy,</p> <p>3. Zachowanie i rozwój już funkcjonujących obiektów turystycznych i rekreacyjnych,</p> <p>4. Zacieśniona współpraca z instytucjami i organizacjami jako dysponentami terenów i infrastruktury na obszarze Gminy</p>

	<p>jej turystyczny rozwój (Lasy Państwowe, Wody Polskie).</p> <p>4. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości infrastruktury kultury na terenie gminy.</p>	
IV. Aktywna integracja społeczno – ekonomiczna mieszkańców.	<p>1. Ochrona, kultywowanie i upowszechnianie niematerialnych elementów lokalnej spuścizny kulturowej gminy.</p> <p>2. Wysoka jakość edukacji dzieci i młodzieży z terenu gminy.</p> <p>3. Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego.</p> <p>4. Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych, w tym ich rodzin i osób sprawujących nad nimi opiekę.</p> <p>5. Wsparcie mieszkańców w procesie uzyskiwania nowych kwalifikacji, aktualizacji kwalifikacji dotychczas uzyskanych oraz uzyskiwania nowych umiejętności.</p>	<p>1. Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego,</p> <p>2. Poprawa efektywności kształcenia w szkołach,</p> <p>3. Wzrost poziomu kompetencji i wykształcenia mieszkańców,</p> <p>4. Zwiększenie społecznej świadomości i tożsamości lokalnej, a co za tym idzie oddolnych inicjatyw społecznych,</p> <p>5. Wzrost uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach i imprezach kulturalnych,</p> <p>6. Rozszerzanie opieki nad osobami starszymi, niesamodzielnymi i niepełnosprawnymi.</p>

Powyższe cele będą realizowane w oparciu o zasadę harmonijnego rozwoju z poszanowaniem przyrody i środowiska, przy uwzględnieniu racjonalnego wyboru lokalizacji każdego przedsięwzięcia, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wizję rozwoju Gminy Świnna wraz ze wskazanymi celami strategicznymi uwzględniono w trakcie przygotowywania analizowanego projektu planu.

- Program ochrony środowiska dla gminy Świnna na lata 2018 – 2021 z perspektywą do 2025 określa cele środowiskowe, ustala zadania oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, odnoszące się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według aspektów ochrony środowiska. Określa cele, kierunki działań, zadania mające skutkować poprawą stanu powietrza i klimatu, ochroną przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, ochroną przed powodzią i skutkami suszy, ochroną zasobów geologicznych, gleb, wytycza zadania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i odpadami, ochroną przyrody w tym lasów oraz ochroną przed możliwością wystąpienia poważnych awarii.

Realizacja postanowień „Programu...” powinna doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań prawa.

Wytyczone w Programie ochrony środowiska dla gminy Świnna priorytety zostały uwzględnione w analizowanym dokumencie poprzez odpowiednie rozplanowanie nowych terenów inwestycyjnych, zapisy w uchwale uwzględniające przepisy odrębne z zakresu ochrony środowiska i przyrody, wód, gruntów rolnych i leśnych.

Analiza zapisów planu dotyczących środowiska przyrodniczego i jego ochrony wykazuje ich zgodność z celami ochrony ustanowionymi w dokumentach o randze międzynarodowej, krajowej, lokalnej.

3. Metodyka opracowania oraz przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień dokumentu

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod: opisowych analizy prawdopodobnych rodzajów skutków oddziaływania na środowisko, analogii środowiskowych, analiz kartograficznych, analiz jakościowych charakteryzujących istniejący stan zasobów środowiska z uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych.

W oparciu o dostępne opracowania i materiały scharakteryzowano elementy środowiska z uwzględnieniem mechanizmów jego funkcjonowania i możliwości wystąpienia negatywnych skutków realizacji postanowień planu. Dokonano oceny stanu istniejącego elementów środowiska. Wykorzystano również metodę porównawczą, posługując się wiedzą o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Istniejące warunki zweryfikowano z zamierzeniami planistycznymi.

Przeanalizowano zgromadzone materiały dotyczące stanu środowiska. Założono porównanie wpływu ustaleń projektu do istniejącego stanu prawnego i rzeczywistego. Ocenę wykonano dla przedstawionego jednego wariantu planu. Sporządzając prognozę dążono do prawidłowego określenia skutków środowiskowych wywołanych realizacją analizowanego projektu, przy identyfikacji stanu środowiska, możliwości jego naruszenia i zdolności do regeneracji. Uwzględniono również potrzeby społeczne.

Dane wykorzystane w niniejszym opracowaniu pochodzą z licznych i zróżnicowanych źródeł. Skorzystano z charakterystyki i oceny stanu środowiska zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym, prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z projektem dokumentu. Korzystano również z opracowań i raportów przygotowywanych m.in. przez Urząd Statystyczny, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Urząd Wojewódzki a także materiałów z literatury specjalistycznej oraz opracowań wykonanych przez Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie i Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Wysoki stopień uogólnienia zapisów projektu, określenie rodzaju przeznaczenia terenu i wyznaczenie kierunków działania, ogranicza prowadzenie analizy ilościowej i precyzyjnego oddziaływania na środowisko.

Analizę skutków zrealizowanych postanowień planu można prowadzić w oparciu o monitoring: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych. Uzyskane wartości umożliwią: określenie stopnia dotrzymywania standardów jakości środowiska, wyznaczenie obszarów występowania przekroczeń, określenie przyczyn tych zmian.

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie regulują metod i zasad analizy postanowień. Instrumentem badania jakości środowiska jest monitoring.

Stan poszczególnych elementów środowiska kontrolowany będzie w ramach działania systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska wprowadziła Państwowy Monitoring Środowiska - będący jednolitym system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska, realizowanym zgodnie z wieloletnimi programami państwowego monitoringu środowiska. Za monitoring przyrodniczy obejmujący obserwację siedlisk i gatunków flory i fauny, dla których wyznaczony został obszar Natura 2000 odpowiedzialny jest Główny Inspektor Ochrony Środowiska na mocy Ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20 lipca 1990r. Monitoring populacji dziko żyjących ptaków stanowi niezbędne narzędzie oceny skuteczności działań ochronnych wynikających z wdrażania Dyrektywy 79/409/EEC (tzw. Dyrektywy Ptasiej) oraz Dyrektywy 92/43/EEC (tzw. Dyrektywy Siedliskowej). Polska, podobnie jak inne kraje członkowskie UE zobowiązana jest informować Komisję Europejską o rezultatach monitorowania korzystnego stanu ochrony ptaków w ramach raportów składanych w cyklu trzyletnim. Cały program monitoringu ptaków stanowi aktualnie element Państwowego Monitoringu Środowiska i obejmuje szereg podprogramów. Oficjalnie został uruchomiony w 2006 roku w postaci trzyletniego projektu Monitoring ptaków, w tym monitoring obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, wykonywanego na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w oparciu o dotację Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Koordynacji całości zadania podjęło się konsorcjum złożone z Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, Muzeum i Instytutu PAN i Komitetu Ochrony Orłów.

Wyniki prowadzonego monitoringu udostępniane są w publikowanych rocznych „Raportach o stanie środowiska”. Inne źródła danych to: Wojewódzka Baza Danych, dane Głównego Urzędu Statystycznego, dane pochodzące z administracji państwowej.

Monitoring spełniania wymogów ochrony środowiska określonych w projektowanym dokumencie powinien być realizowany również przez służby gminne w zakresie kontroli: realizacji ustalonych zasad odprowadzenia ścieków, realizacji ustalonych zasad zagospodarowania odpadów powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej.

W celu sporządzenia prawidłowej oceny zachodzących zmian w środowisku największe znaczenie ma prowadzenie monitoringu: jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu w obrębie stref mieszkaniowych, obserwacje stanu flory i fauny.

4. Ustalenia i cele zmiany projektu planu

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje teren gminy Świnna w granicach wyznaczonych do realizacji w etapie I o łącznej powierzchni 3766 ha, stanowiący około 96% powierzchni gminy. Projekt planu zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna składa się z: części opisowej, części graficznej wykonanej z podziałem na poszczególne części odnoszące się do sołectw gminy oraz załączników dotyczących: rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu wyłożonego do publicznego wglądu i sposobu realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych, danych przestrzennych.

Gmina posiada obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące cały obszar Gminy. Przeprowadzona analiza zachodzących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz składanych przez mieszkańców wniosków wskazały na konieczność aktualizacji planów zagospodarowania przestrzennego w celu umożliwienia dalszego rozwoju Gminy.

Ustalenia planu zawarte w treści uchwały planu i obejmują 12 rozdziałów zawierających odpowiednio:

- Rozdział 1 - Przepisy ogólne dotyczące regulacji dla obszaru objętego planem oraz zakresu obowiązywania rysunku planu.
- Rozdział 2 - Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.
- Rozdział 3 - Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.
- Rozdział 4 - Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
- Rozdział 5 - Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych.
- Rozdział 6- Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem.
- Rozdział 7 - Szczegółne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy.
- Rozdział 8 - Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.
- Rozdział 9 - Przepisy szczegółowe. Ustalenia dotyczące parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu.
- Rozdział 10- Sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów
- Rozdział 11- Stawki procentowe.
- Rozdział 12- Przepisy końcowe.

Celem projektu jest wyznaczenie nowych terenów (sprecyzowanie lokalizacji i zasięgu terenów) dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej i letniskowej, uzupełnienie terenów usług o różnych funkcjach oraz infrastruktury technicznej. Tereny wyznaczano uwzględniając istniejące już zagospodarowanie, dążąc do tworzenia zwartych kompleksów zabudowy, tworząc kolejne linie zabudowy.

Analiza złożonych do planu wniosków wykazała potrzebę kontynuacji zabudowy mieszkaniowej w celu zaspokojenia potrzeb lokalnej społeczności oraz jako zaplecze mieszkaniowe dla miasta Żywca. Nowe tereny zabudowy wyznaczono w sposób ograniczający dalsze rozpraszanie zabudowy i wkraczanie z inwestycjami w tereny prawnie chronione. Ograniczono wyznaczania terenów umożliwiających rozwój usług i przedsiębiorczości, w tym związanych z turystyką i rekreacją. Obserwowana naturalna sukcesja leśna na gruntach rolnych odłogowanych oraz powszechne występowanie zwartych płatów chronionych siedlisk łąkowych, stały się powodem wprowadzenia znacznych powierzchni terenów zieleni nieurządzonej.

W kolejnej edycji I etapu projektu planu wprowadzono dalsze przesunięcia terenów do realizacji w projekcie planu w etapie II (część terenów 2. ZN przy rzece, ujęcia wody, obszar w południowej części Przyłękowa, teren parkingu przy kapliczce w Przyłękowie, teren na Komarniku, plac nawrotowy, teren, przez który przebiega ulica: Za Groń, skorygowano granice płatów siedliska kwaśnej buczyny). Zrezygnowano z wprowadzania zmian form użytkowania w terenach, gdzie występują chronione siedliska przyrodnicze. Ograniczono tereny zalesień, utrzymując mozaikę form użytkowania przyrodniczego sprzyjającą zachowaniu żerowisk występujących chronionych ptaków. Wskazane tereny zalesień wrysowano zgodnie z ustaleniami obowiązującego planu. Zrezygnowano z możliwości wprowadzenia jakichkolwiek nowych inwestycji budowlanych w terenach chronionych siedlisk przyrodniczych (tj. górskich i niżowych muraw bliźniczkowych, niżowych i górskich świeżych łąk ekstensywnie użytkowanych, kwaśnych buczyn, żyznych buczyn, górskich łąk konietlicowych użytkowanych ekstensywnie, łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych) oraz stanowisk zwierząt gatunków objętych ochroną uznając je za tereny cenne przyrodniczo. Zasięg łąk konietlicowych wprowadzono zgodnie z danymi wektorowymi uzyskanymi z RDOŚ wynikającymi z opracowania, pt.: „Rozpoznanie obszarów występowania, identyfikacja zagrożeń oraz określenie warunków ochrony i zakresu monitoringu półnaturalnych siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony na terenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006, Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Beskid Śląski PLH 240005 oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Beskid Mały PLH 240023 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 – P. Nejfeld” (Żywiec 2016 r) również w terenie Usz. Zachowano w terenach tych istniejące zagospodarowanie wynikające z obowiązującego planu. Ponadto: zmieniono ustalenia dla ścieżek rowerowych w terenach o symbolu 2ZN, skorygowano zasięg siedlisk kwaśnych buczyn, zmieniono ustalenia dla terenu C 1.ZN.15 poprzez wprowadzenie terenu o symbolu 2.ZN z zachowaniem istniejących budynków, przebieg dróg wokół kapliczki w Przyłękowie pozostawiono zgodnie ze stanem istniejącym. Zrezygnowano ze zmiany przeznaczenia terenu lasu w sąsiedztwie cmentarza w Pewli Ślemieńskiej. Wyłączono również teren leśny siedliska kwaśnej buczyny w sąsiedztwie terenu o symbolu C Ukr1. Zrezygnowano ze zmian form użytkowania w terenach, na których występują chronione siedliska przyrodnicze.

Analizując dalsze możliwości rozwoju gminy uwzględniono historyczne założenia lokalizacyjne, istniejący stan zagospodarowania, możliwości wynikające potrzeb ochrony cennego przyrodniczo środowiska, potrzeby społeczno – ekonomiczne mieszkańców. W obszarze projektu zaplanowano wprowadzenie sieci infrastruktury technicznej: wodociągowej, kanalizacyjnej oraz rozbudowę układu komunikacyjnego.

Projektem planu w etapie I objęto około 96% powierzchni Gminy. Tereny nie objęte projektem położone są w pięciu sołectwach zajmują łącznie około 149 ha, tj.: 4% powierzchni gminy.

Bilans powierzchni objętych projektem planu wg sołectw

Sołectwo	Powierzchnia w granicach projektu planu etap I w ha	Powierzchnia w granicach projektu planu etap II w ha	Powierzchnia całkowita sołectw w ha
TRZEBINIA	631,6	13,2	644,8
ŚWINNA	1169,8	35,5	1205,3
PRZYŁĘKÓW	320,6	47,6	368,2
PEWEL MAŁA	352,5	52,6	405,1
RYCHWAŁDEK	424,8	0,0	424,8
PEWEL ŚLEMIĘSKA	864,2	0,5	864,7
Suma	3763,5	149,4	3912,9

W etapie I projektu planu nie uwzględniono terenów w Pewli Małej w rejonie planowanej budowy wału powodziowego. Inwestycja ta jest w fazie projektowania, wskazany przebieg wału ma charakter koncepcyjny. Realizacja wału wpłynie na ograniczenie występowania terenów zalewowych w dolinie Koszarawy. W Przyłękowie analizowanym projektem nie objęto terenów istniejących obiektów turystyki i sportów zimowych oraz zabudowy lotniskowej. W pozostałych sołectwach nie objęto I etapem zwartych kompleksów chronionych łąk konietlicowych w granicach obszarów o symbolu R1 oraz części terenów 2.ZN.

W projekcie uchwały planu etapu I określono następujące rodzaje przeznaczenia podstawowego terenów oraz ich symbole literowe, które zastosowano również na rysunku planu:

- 1.MN – tereny zabudowy mieszkaniowej;
- 2.MN – tereny zabudowy mieszkaniowej;
- MNU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- MNu – tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami;
- 3.MN – tereny zabudowy mieszkaniowej ekstensywnej;
- 4.MN – tereny zabudowy mieszkaniowej ekstensywnej;
- 1.MNL – tereny zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej;
- 2.MNL – tereny zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej;
- ML – tereny zabudowy lotniskowej;
- UI – tereny zabudowy usług administracji, porządku i bezpieczeństwa;
- UO – tereny zabudowy usług oświaty;
- UZ – teren zabudowy usług ochrony zdrowia i opieki społecznej;
- UKr – tereny zabudowy usług kultu religijnego;
- UKt – tereny zabudowy usług kultu religijnego - domy zakonne i rekolekcyjne;
- UT – tereny zabudowy usług turystyki;
- US – tereny zabudowy usług sportu i rekreacji;
- 1.U – tereny zabudowy usług nieuciążliwych;
- 2.U – tereny zabudowy usługowej;
- PU – tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej;
- 1.ZL – tereny lasów;
- 2.ZL – tereny zalesień;
- ZC – tereny cmentarzy;
- ZU – tereny zieleni urządzonej;
- ZUw – teren zieleni urządzonej z dopuszczeniem rekreacji i turystyki;
- 1.ZN – tereny zieleni nieurządzonej;
- 2.ZN – tereny zieleni nieurządzonej w obszarach chronionych – trwałych użytków zielonych;

- 1.R** – tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy;
- 2.R** – tereny rolnicze z zakazem zabudowy;
- RU** – teren obiektów obsługi gospodarki rolnej i hodowlanej;
- WS** – tereny wód powierzchniowych;
- KS** – tereny parkingów;
- KDG** – tereny dróg publicznych – klasy technicznej głównej;
- KDZ** – tereny dróg publicznych – klasy technicznej zbiorczej;
- KDL** – tereny dróg publicznych – klasy technicznej lokalnej;
- KDD** – tereny dróg publicznych – klasy technicznej dojazdowej;
- KDW** – tereny dróg wewnętrznych;
- KDPJ** – tereny ciągów pieszo-jezdnich;
- KP** – tereny stacji paliw;
- IK** – teren infrastruktury technicznej – kanalizacji;
- IW** – tereny infrastruktury technicznej – wodociągów;
- IT** – tereny infrastruktury technicznej – telekomunikacji;
- USz** – tereny sportów zimowych;
- UTz** – tereny turystyki – obiekty i urządzenia związane z obsługą sportów zimowych;
- KK** – tereny kolei.

Na rysunku planu obowiązują następujące oznaczenia graficzne, będące ustaleniami planu:

- 1) granice obszaru objętego planem;
- 2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- 3) nieprzekraczalne linie zabudowy;
- 4) przeznaczenia terenów wg symboli podanych powyżej;
- 5) strefa ochrony historycznej struktury przestrzennej;
- 6) obiekty zabytkowe objęte ochroną w planie;
- 7) strefa „OW” ochrony archeologicznej stanowisk archeologicznych;
- 8) obszary o wysokiej wartości przyrodniczej.

Na rysunku planu obowiązują następujące oznaczenia graficzne wynikające z unormowań odrębnych:

- 1) granica Rezerwatu „Gawroniec”;
- 2) granice obszarów Natura 2000;
- 3) granica Żywieckiego Parku Krajobrazowego;
- 4) granica otuliny Żywieckiego Parku Krajobrazowego;
- 5) pomniki przyrody;
- 6) granica zasięgu Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych Dolina Rzeki Soła (dawny Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 446 „Dolina Rzeki Soła”);
- 7) granica obszaru ochrony bezpośredniej ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy;
- 8) granica obszaru ochrony pośredniej ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy;
- 9) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (Q1%);
- 10) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (Q10%);
- 11) obszary osuwisk aktywnych ciągle;
- 12) obszary osuwisk aktywnych okresowo;
- 13) obszary osuwisk nieaktywnych;
- 14) tereny zagrożone ruchami masowymi;
- 15) obszary osuwisk aktywnych ciągle o powierzchni poniżej 5 arów;
- 16) obszary osuwisk nieaktywnych o powierzchni poniżej 5 arów;
- 17) granice stref od cmentarza ograniczające możliwości zagospodarowania: 50, 150 i 500 m;
- 18) stanowiska archeologiczne: punktowe i powierzchniowe;
- 19) granica terenów zamkniętych.

Główne zadania wyznaczone w planie to:

- wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej i letniskowej,
- poszerzenie terenów dla rozwoju produkcji i usług,
- modernizacja i rozbudowa sieci infrastruktury technicznej,
- harmonijny rozwój struktury przestrzenno-funkcjonalnej gminy,
- utrwalenie i utworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych służących zaspokojeniu potrzeb w dziedzinie wypoczynku, rekreacji i usług,
- zapewnienie obsługi mieszkańców w zakresie usług na poziomie akceptowanych standardów jakościowych i ilościowych,
- utrzymanie istniejących form zagospodarowania oraz ograniczenie ingerencji w obszary Natura 2000 i inne ustanowione formy ochrony przyrody,
- ochrona przed niekorzystnym oddziaływaniem na ustanowione obszary Natura 2000 i cele ich ochrony,
- ochrona obiektów o walorach zabytkowych oraz historycznych układów wsi,
- rozwój terenów usług nieuciążliwych dla środowiska,
- ograniczenie lokalizacji dla obiektów mogących zawsze lub potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko,
- utrzymanie istniejących terenów zieleni nieurządzonej, ochrona roślinności rodzimej, w szczególności podlegającej ochronie siedliskowej i gatunkowej,
- stworzenie ciągłego systemu obszarów przyrodniczych w strukturze gminy, poprzez przeciwdziałanie w tworzeniu barier ekologicznych i fragmentacji siedlisk i ekosystemów dolin,
- zwiększenie lesistości poprzez wprowadzanie zalesień na gruntach odłogowanych z zachowaniem mozaiki form użytkowania przyrodniczego,
- ochrona przed zmianą formy użytkowania terenów siedlisk chronionych łąk konietlicowych, bliźniczkowych, świeżych górskich,
- ograniczenie obciążenia wód nadmiernymi ładunkami zanieczyszczeń poprzez kontynuację rozbudowy sieci kanalizacyjnej,
- przywrócenie jakości wód powierzchniowych do stanu zapewniającego swobodne wykorzystywanie ich z ujęć do celów pitnych, ochrona ujęć wody,
- ograniczenie zabudowy w terenach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi,
- zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej uwzględniającej obsługę ruchu tranzytowego.

Przyjęto następujące przesłanki realizacji planu:

- nienaruszalność najcenniejszych elementów systemu przyrodniczego opartego na obszarach prawnie chronionych oraz ekosystemach dolin rzecznych, zachowanie drożności ekologicznej,
- ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, układów zabudowy wiejskiej i obiektów o wartościach zabytkowych,
- konieczność zapewnienia sprawnej obsługi komunikacyjnej i technicznej równolegle do zagospodarowania nowych terenów zabudowy,
- uwzględnienie w zagospodarowaniu potrzeb wynikających z ochrony obszarów Natura 2000, Żywieckiego Parku Krajobrazowego oraz wód podziemnych i powierzchniowych,
- ograniczenia nowej zabudowy kubaturowej obszarów narażonych na niebezpieczeństwo zalania wodami powodziowymi,
- nierozpraszanie zabudowy dla ochrony przed degradacją terenów otwartych,
- ochronę i kształtowanie terenów otwartych w celu zachowania ich bioróżnorodności i walorów krajobrazowych,
- kształtowanie przestrzeni publicznych jako form zagospodarowania zwiększających atrakcyjność miejsc zamieszkania i wypoczynku,
- ochronę obszarów mieszkaniowych oraz prawnie chronionych przyrodniczych przed wprowadzaniem na jego obszar uciążliwych gałęzi działalności gospodarczej.

Określając w planie przeznaczenie i zasięg terenów o różnych funkcjach kierowano się wytycznymi zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym, uzupełnionymi o ograniczenia wynikające z konieczności ochrony ustanowionych obszarów chronionych Natura i innych form ochrony (siedliskowej, gatunkowej, położenia w granicach Parku Krajobrazowego) oraz ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Dla całego obszaru objętego planem ustalono zakaz:

1. lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
2. lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem: sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz dróg i linii kolejowych (w tym przedsięwzięć realizowanych na terenach **KDG, KDZ, KDL, KDD, KDW, IK, IT, IW, KK** wynikających z przeznaczenia określonego w planie), terenów mieszkaniowych o powierzchni przekraczającej 2,0 ha w terenach objętych formami ochrony i ich otulin (**A3.MN 07, B-3.MN 01, B-3.MN 02, B-3.MN 03**) oraz przedsięwzięć realizowanych na terenach oznaczonych symbolami: **PU, UTz, USz, RU, KP, D-2.U 01, D-2.U 02, D-2.U 05, D-2.U 08, D-2.U 11, D-2.U 12**, dla których dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wprowadzanych do realizacji analizowanym projektem planu należą:

1. zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha na obszarach objętych formami ochrony lub w otulinach form ochrony przyrody,
2. sieć kanalizacyjna o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km,
3. drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km,
4. wylesienia mające na celu zmianę sposobu użytkowania,
5. zalesienia nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody (art. 6 ust.1 pkt.1-5, 8 i 9 ustawy o ochronie przyrody) lub w otulinach form ochrony przyrody.

W projekcie planu wskazano inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, które obejmują tereny dróg publicznych o symbolach KDG, KDZ, KDL, KDD.

W projekcie określono zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu funkcjonujących i planowanych rodzajów zabudowy oraz zasady zagospodarowania terenów zieleni. Utrzymano istniejące formy zagospodarowania realizowane w oparciu o dotychczas obowiązujące plany miejscowe. Utrzymano w naturalnych zasięgach chronione siedliska łąkowe: łąk konietlicowych, górskich i niżowych muraw bliźniczkowych oraz łąk niżowych i górskich świeżych ekstensywnie użytkowanych. W miejscach ich występowania ustalono przeznaczenie podstawowe – zieleń nieurządzona (ZN). Nie wyznaczono nowych szlaków rowerowych i turystycznych w terenach leśnych, za wyjątkiem wskazanych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Zweryfikowano zapisy dotyczące możliwości lokalizacji ścieżek rowerowych. Tereny kwaśnych i żyznych buczyn włączono do terenów lasów.

Naniesiono granice terenów szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z zaktualizowanymi mapami zagrożenia powodziowego dla rzeki Koszarawa i potoków: Pewlica, Przylkówka oraz Trzebinka. Zrezygnowano w terenach 1.ZN z realizacji ujęć wody z towarzyszącą infrastrukturą (wyłączono tereny). W terenach 2.ZN utrzymano zakaz realizacji nowej zabudowy (co nie oznacza likwidacji istniejącego zagospodarowania). W terenach szczególnego zagrożenia powodziowego nie wyznaczono nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę (mieszkaniową, usługową, lotniskową, produkcyjną) i drogi. Uzupełniono ustalenia o zapis mówiący o konieczności trwałego związania z gruntem obiektów małej architektury, terenowych urządzeń rekreacji i sportu, urządzeń turystyki pieszej i rowerowej obszarach, gdzie prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi 1%. Wprowadzono nakaz ograniczenia przekształcania koryt cieków wodnych do zabiegów mających na celu ochronę przeciwpowodziową w terenach 2. ZN. Zmniejszono parametry dopuszczanej zabudowy w terenie IW ze względu na zasiedlenie terenu ujęcia wody i strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wody Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów – Kanalizacyjnego w Żywcu przez bobry będące gatunkiem objętym ochroną. Powszechność występowania gatunków chronionych o dobrym stanie środowiska świadczy. W terenach o symbolach WS i 1.ZN nie wprowadzono zapisów dopuszczających realizację urządzeń wodnych, których realizacja i funkcjonowanie mogłoby negatywnie wpływać na siedliska chronionych gatunków fauny związanych z siedliskami wodnymi.

W załączniku graficznym do prognozy nr 2, poprzez objęcie jednym rodzajem szrafu, wskazano obszary o wysokiej wartości przyrodniczej, tj.: wszystkie tereny objęte formami ochrony, na których sposób zagospodarowania regulują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W granicach obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych ustalono nakaz zagospodarowania terenów z uwzględnieniem ochrony występujących siedlisk oraz utrzymania ciągłości i ochrony istniejących siedlisk.

Nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i usługową zostały wyznaczone głównie w obrębie terenów oznaczonych symbolem R oznaczającym tereny pól uprawnych (w obowiązującym planie). Tereny te nie powinny w istotny sposób oddziaływać na środowisko naturalne i warunki życia ludzi, ponieważ zlokalizowane zostały w sąsiedztwie zabudowy istniejącej, nie powodując rozpraszania zabudowy.

Nowe tereny przeznaczone do zainwestowania, wskazane w projekcie planu uwidoczniono w zał. graf. nr 3 do prognozy.

Poniższa tabela zawiera zestawienie powierzchni oraz rodzajów przeznaczenia podstawowego terenów objętych zmianą, tj. dodanych wg rodzajów przeznaczenia terenów z możliwością realizacji zabudowy w podziale na sołectwa:

SOŁECTWO	Rodzaj przeznaczenia w projekcie planu	Rodzaj przeznaczenia w obowiązującym planie	Powierzchnia terenu objęta zmianą w ha
TRZEBINIA (A)	MN	R	15,36
	MN	ZN	0,64
	U	ZN	0,02
	KS	R	0,14
	IW	ZN	0,01
SUMA			16,17
ŚWINNA (B)	MN	R	22,20
	MN	ZN	0,72
	MN	1.ZL	0,13
	MN	2.ZL	0,03
	ML	R	1,44
	MNL	R	0,93
	MNu	ZN	0,03
SUMA			25,48
PRZYŁEKÓW (C)	MN	R	1,51
	MN	ZN	0,24
	KS	1.ZL	0,10
	UKr	1.ZL	0,01
	KDW	R	0,08
	KDW	1.ZL	0,02
SUMA			1,96
PEWEL MAŁA (D)	MN	R	9,15
	MN	ZN	0,44

	MNu	ZN	0,29
	UO	ZU	0,17
	MN	1.ZL	0,09
	PU	ZN	0,02
	UT	R	0,01
SUMA			10,17
RYCHWAŁDEK (E)	MN	R	7,49
	MN	ZN	0,87
	UI	ZN	0,03
	MNL	R	1,36
	MN	2.ZL	0,24
	US	R	0,03
SUMA			10,02
PEWEL ŚLEMIĘSKA (F)	MN	R	21,08
	MN	1.ZL	0,01
	MN	2.ZL	0,22
	MN	ZN	0,73
	US	R	0,54
	ML	R	1,01
	MNU	R	0,09
	MNu	WS	0,02
SUMA			23,70

Łącznie w gminie Świnna umożliwiono zgodnie z projektem planu realizację różnych form zabudowy oraz rodzajów użytkowania wyszczególnionych w tabeli na obszarze **87,50 ha**.

Zmianą sposobu użytkowania objęto łącznie około 2,3 % powierzchni gminy.

Nowe tereny zabudowy wyznaczono głównie kosztem terenów rolnych (aż 94%) rozlokowanych na glebach niższych klas przy zachowaniu zwartych terenów podlegających ochronie łąk konietlicowych. Ponad to wykorzystano tereny zieleni nieurządzonej (4,6%) oraz bardzo małe powierzchnie (pojedyncze działki) w terenach: lasów, zalesień, zieleni urządzonej i wód powierzchniowych. Zmiany te wynikały z potrzeby zapewnienia dostępności komunikacyjnej (nowe odcinki dróg, dostosowanie szerokości pasa drogowego), zapewnienia możliwości parkowania, korekty zgodnie z granicami ewidencyjnymi działek. Zestawienie powierzchni oraz klas przeznaczenia terenów objętych projektowanymi zmianami użytkowania zawierają poniższe tabele.

Powierzchnie terenów objętych zmianą przeznaczenia:

Symbol	Powierzchnia w ha	Odsetek powierzchni podlegającej zmianie przeznaczenia %
R	82,36	94,12
ZN	4,04	4,62
1.ZL	0,42	0,49
ZU	0,17	0,19
WS	0,02	0,02
2.ZL	0,49	0,56
suma	87,50	100

Powierzchnie terenów przeznaczonych do zainwestowania wg przeznaczenia podstawowego:

Symbol	Powierzchnia w ha	% ogółu dodanych terenów do zainwestowania
MN	81,16	92,76
MNL	2,29	2,61
ML	2,45	2,81
U	0,02	0,02
KS	0,24	0,28
UT	0,01	0,01
UI	0,03	0,03
MNu	0,34	0,40
UO	0,17	0,19
PU	0,02	0,02
US	0,57	0,65
UKr	0,01	0,01
MNU	0,09	0,10
KDW	0,10	0,11
suma	87,50	100

Dla 92,7% dodanych terenów jako przeznaczenie podstawowe ustalono zabudowę mieszkaniową. Uzupełniają je tereny zabudowy mieszkaniowej i letniskowej (2,6%) oraz tereny zabudowy letniskowej (2,8%). Nowo wyznaczone tereny usług stanowiąc będą poniżej 1% powierzchni dodanych terenów zabudowy.

Obsługę komunikacyjną wyznaczonych terenów zapewniają wyznaczone odcinki dróg dojazdowych KDD i wewnętrznych KDW oraz nowe tereny parkingów o łącznej powierzchni 0,24 ha.

Bilans użytkowania terenów w gminie Świnna wynikający projektu planu (etap I):

Przeznaczenie w projekcie planu	Powierzchnia w ha							% ogółu
	TRZEBINIA	ŚWINNA	PRZYŁĘKÓW	PEWEL MAŁA	RYCHWA ŁDEK	PEWEL ŚLEMIEŃ SKA	Obszar I etapu planu	
1.MN, 2.MN,3. MN, 4.MN	146,1	163,7	19,0	118,5	69,3	102,2	618,8	16,4
MNU, MNu	0,2	17,4	0,00	5,3	0,00	2,0	24,9	0,7
1.MNL. 2.MNL, ML	1,1	12,5	0,9	15,0	1,4	3,7	34,6	0,9
1.U, 2.U	0,4	1,4	0,2	7,9	0,2	0,5	10,6	0,3
UO	0,5	0,7	0,3	1,1	0,2	0,2	3,0	0,1
UI	0,0	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,8	0,0
UZ	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0

Proгноza oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna

Ukr, UKt	0,7	0,2	0,4	1,2	0,0	0,4	2,9	0,1
UT, Utz, USz	6,8	0,0	0,0	0,9	0,0	24,8	32,5	0,9
US	1,0	1,2	0,0	0,0	0,1	2,7	5,0	0,1
PU	1,8	2,3	0,0	2,2	0,0	1,7	8,0	0,2
1.ZL	136,4	692,8	146,1	62,3	124,4	338,2	1500,2	39,9
2.ZL	4,9	16,5	7,1	13,2	55,4	63,0	160,1	4,3
ZU, ZUw	0,0	0,4	0,1	0,2	0,0	0,0	0,7	0,0
1.ZN, 2.ZN	74,5	99,5	107,4	26,6	8,3	30,9	347,2	9,2
ZC	0,6	0,6	0,4	0,8	0,0	0,8	3,2	0,1
1.R, 2.R	234,9	122,0	31,2	60,9	151,5	273,9	874,4	23,2
RU	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0
WS	2,4	9,1	1,8	13,7	1,7	3,0	31,7	0,9
KS	0,1	0,0	0,2	0,0	0,3	0,2	0,8	0,0
KP	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0	1,1	0,0
IT, IK, IW	0,05	3,0	0,0	0,05	0,0	0,1	3,3	0,1
KDG, KDZ, KDL, KDD, KDW, KDPJ	19,1	24,3	5,4	14,3	11,7	15,8	90,6	2,4
KK	0,0	1,8	0,0	6,9	0,0	0,0	8,7	0,2
WSn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
RAZEM	631,6	1169,8	320,6	352,5	424,8	864,2	3763,5	100

Na terenie gminy Świnna wśród klas przeznaczenia terenu w obrębie projektu planu dominuje użytkowanie przyrodnicze:

- 40% terenu zajmują powierzchnie leśne,
- 4% terenu objęte jest planowanym zalesieniem,
- 23% stanowią użytki rolne.

Wskazane tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej stanowią **17,2 %** ogólnej powierzchni Gminy.

5. Opis środowiska terenu objętego projektem planu

5.1 Położenie, powierzchnia i ukształtowanie terenu.

Gmina Świnna położona jest w południowej części województwa śląskiego, w powiecie żywieckim, zajmuje powierzchnię 3913 ha, obejmuje 6 sołectw.: Świnna, Trzebinia, Pewel Mała, Pewel Ślemieńska, Przyłęków, Rychwałdek.

Gmina graniczy z miastem Żywiec (od zachodu) oraz gminami: Gilowice (od północy), Jeleśnia (od południa i południowego wschodu), Radziechowy - Wieprz (od południowego – zachodu i południa) oraz Ślemień (od północnego wschodu).

Gminę przecina droga wojewódzka nr 945 relacji Żywiec - Korbielów oraz linia kolejowa nr 97 łącząca Żywiec i Suchą Beskidzką. Połączenia komunikacyjne zapewniają drogi gminne i wewnętrzne oraz cztery drogi zbiorcze powiatowe łączące: Rychwałdek z Rychwałdem i dalej Łękawicą, Pewel Ślemieńską ze Ślemieniem, Żywiec – Trzebinie – Juszczyne, Świną z Przyłkowem.

Liczba mieszkańców gminy Świnna (wg danych z końca 2023 r.) wynosiła 8 077 osób, co stanowiło 5,2% ludności powiatu. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła 206 os/km². Średni wiek mieszkańców to: 40,8 lat. Liczba ludności w poszczególnych sołectwach i w całej gminie ulega wahaniom, obserwowany jest niewielki spadek liczby mieszkańców wynikający z obserwowanego ujemnego przyrostu naturalnego (-4,87 na 1000 mieszk.) oraz ujemnego salda migracji.

Liczba mieszkańców poszczególnych sołectw gminy (na podstawie danych z BDL - GUS):

	2005	2011	grudzień 2021	grudzień 2023
Gmina Świnna	7975	8096	8007	8077

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno – geograficzne zaproponowanym przez J. Kondrackiego (1998r) gmina Świnna położona jest w:

prowincji - Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym
 podprowincji - Zewnętrzne Karpaty Zachodnie
 makroregionie – Beskidy Zachodnie
 mezoregionie - Beskid Żywiecki i Beskid Makowski

Granice pomiędzy mezoregionami stanowi dolina rzeki Koszarawa. Obszar gminy położony na północ od doliny Koszarawy należy do Beskidu Makowskiego. Część gminy położona na południe od rzeki Koszarawy zaliczana jest do Beskidu Żywieckiego.

Teren gminy położony jest na wysokościach od 340 m n.p.m. (w dolinie Koszarawy) do 761,3 m n.p.m. (najwyższy szczyt – góra Kiczora), deniwelacje terenu sięgają 420 m. Najniżej położona jest wieś Trzebinia i Świnna, a najwyższej Pewel Ślemieńska.

Rzeźba terenu uwarunkowana jest budową geologiczną. Wykazuje cechy dużego urozmaicenia. Erozja i denudacja są podstawowymi czynnikami wpływającymi na zmiany i obecny kształt rzeźby. Nachylenie zboczy w górach w partiach szczytowych jest większe niż w niżej położonych częściach stoków. Zbocza pocięte są potokami o stromych brzegach. Uzupełniają je garby i wysoczyzny poprzecinane dolinkami i wąwozami z licznymi ciekami. Najwyższe szczyty mają ukształtowane piętra roślinne. Wyżej położone części gminy porastają w większości lasy, w dolinach rzek i potoków występują łąki i pola uprawne oraz zabudowa.

5.2 Budowa geologiczna

Obszar gminy jest położony na terenie jednostki geologicznej Karpat Zewnętrznych (fliszowych). Podstawę stanowią kredowe i trzeciorzędowe utwory fliszu karpackiego, na nich zalegają czwartorzędowe gliny zwietrzelinowe, osady aluwialne i koluwialne.

Utwory fliszowe występują w postaci trzech serii osadów wykształconych w postaci płaszczowin: podśląskiej, śląskiej i magurskiej. Seria magurska, budująca wzniesienia Beskidu Makowskiego, jest rozległą płaszczowiną obejmującą swym zasięgiem teren na północ od Koszarawy. Budujące serię osady łupków i piaskowców trzeciorzędowych (paleogen) należą do glaukonitowej odmiany facjalnej w ramach, której tworzą kilka warstw o odmiennym charakterze geologicznym. Kolejne występujące po sobie osady to: łupki pstre, piaskowce gołyńskie, ciężkowickie i pasierbieckie oraz łupki, margle i piaskowce warstw podmagurskich, magurskich i nadmagurskich. Utwory jednostki magurskiej tworzą duże struktury fałdowe ze zjawiskiem inwersji morfologicznej. Formami charakterystycznymi dla płaszczowiny magurskiej są szerokie i płytkie synkliny oraz wąskie antykliny.

Utwory fliszu karpackiego pokrywają najmłodsze osady czwartorzędowe o różnej miąższości występujące jako aluwia głównie w dolinach cieków (głównie Koszarawy) oraz jako gliny zwietrzelinowe na zboczach.

Są to: deluwialne ily, gliny, piaski, żwiry i rumosze skalne, głównie z okresu holocenu. Występują one w postaci płatów na wysokiej terasie akumulacyjnej u zbiegu dolin bocznych z główną.

Część gminy położona w obrębie Beskidu Żywieckiego również fliszowa zbudowana jest z oligoceńskich piaskowców i łupków warstw krośnieńskich oraz łupków, margli i rogowców menilitowych z przerostami łupków pstrych i piaskowców ciężkowickich z dużą zawartością rumoszu skalnego.

Budowa geologiczna, występujące utwory fliszowe na terenie gminy (gruba pokrywa zwietrzelinowa, występowanie wśród mas skalnych ilów, łupków, mułowców), rzeźba terenu (nachylenie zboczy $>10^\circ$), silne nasiąknięcie warstw powierzchniowych wodami opadowymi, skutkują występowaniem ruchów osuwiskowych. Obszar objęty projektem jest zagrożony występowaniem zjawisk skutkujących osuwaniem się mas ziemnych. Strefami predysponowanymi do powstawania lub uaktywnienia osuwisk są niszce źródłowe potoków, dolne partie zboczy dolin i strefy uskokowe.

Obszarami potencjalnie zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych są również strefy kontaktu gruboławicowych kompleksów piaskowców (magurskich) i podścielających je łupków ilastych. Ponad to na terenie gminy występują obszary objęte spalaniem i zagrożone powstawaniem osuwisk. Lokalizację terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych określono na podstawie Map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla gminy Świnna (skala 1:10000 - PIG – Państwowy Instytut Badawczy) i uwidoczniono na rysunku planu oraz załączniku graf. nr 3.

Na obszarze gminy Świnna nie występują udokumentowane złoża: surowców mineralnych. Lokalnie na potrzeby mieszkańców eksploatowane są złoża piaskowców i żwirów średniej jakości.

Warunki hydrogeologiczne

Obszar gminy położony jest w obrębie regionu karpackiego, podregionu zewnętrznokarpackiego. Wody podziemne na terenie gminy występują w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Poziom czwartorzędowy występuje w piaszczysto - żwirowych osadach akumulacji rzecznej. Natomiast poziom trzeciorzędowy (kredowy) związany jest z utworami płaszczowiny śląskiej. Jego zasilanie odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych bezpośrednio na wychodniach piaskowców lub pośrednio przez cienką warstwę utworów czwartorzędowych.

Wody podziemne występują tu w postaci wód szczelinowych, rzadziej szczelinowo – porowych. Na całym obszarze obserwowany jest brak izolacji pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu.

Gmina częściowo zlokalizowana jest w granicach LZWP nr 446 Dolina rzeki Soła. Jest to zbiornik (dokumentacja hydrogeologiczna 2015r) typu porowego, w utworach czwartorzędowych, jego powierzchnia to - 44,4 km², proponowany obszar ochronny wynosi 82,1 km² i obejmuje całą gminę. Jakość wód zaliczana jest do I – III klasy jakości. Zbiornik położony jest w całości w obrębie JCWPd nr 158. Zbiornik ten nie jest izolowany od powierzchni, a tym samym narażony na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni, na przeważającej części jest bardzo podatny i podatny na zanieczyszczenia. Główne zagrożenia dla zbiornika stanowią nieuporządkowana gospodarka ściekowa oraz słaby stopień skanalizowania obszarów wiejskich. Granice zbiornika uwidoczniono w zał. nr 3 do prognozy. Granice projektowanych stref ochrony wyznaczono zgodnie z „Dokumentacją hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych LZWP Dolina rzeki Soła” (PIG-PIB, Warszawa-2015r.) Proponowane do zamieszczenia w rozporządzeniu dyrektora RZGW ustanawiającego obszar ochronny działania ochronne, obejmujące zakazy nakazy i ograniczenia muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

5.3 Hydrografia

Gmina Świnna hydrograficznie położona jest w zlewni rzeki Koszarawy, będącej prawobrzeżnym dopływem rzeki Soły. Koszarawa płynąc przez gminę przyjmuje wody mniejszych dopływów potoków: Trzebini, Pewlicy i Przyłękówki.

Koszarawa oraz pozostałe ciek, które przepływają przez obszar gminy mają charakter potoków górskich, o dużych spadkach, często głęboko wciętych w teren, o zróżnicowanej wielkości przepływów w dużym stopniu uzależnionej od warunków atmosferycznych. Przepływająca przez tereny projektu planu Koszarawa ma całkowitą długość 30 km a powierzchnia jej zlewni wynosi 258 km².

Rzeki na terenie Gminy zasilane są z opadów, topnienia pokrywy śnieżnej oraz drenażu wód podziemnych. Wezbrania wód obserwowane są dwukrotnie: wiosną z topniejących śniegów w kwietniu i latem – wezbrania opadowe. Minimalne odpływy występują jesienią, głównie w październiku. Sieć rzeczna gminy cechuje się dużą gęstością (1,5 – 4 km/km²).

Występujące duże spadki terenu powodują szybkie powierzchniowe spływy wód opadowych. Występowanie opadów o charakterze nawałnym w połączeniu z cechami charakterystycznymi dla zlewni powodują, że znaczna część gminy staje się obszarem o dużym potencjale powodziowym. W celu zabezpieczenia powodziowego na rzekach Koszarawa, Pewlica i Trzebinia wybudowano progi rzeczne.

W projekcie planu na podstawie Map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP) zaktualizowanych w II cyklu planistycznym wdrażania Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywy Powodziowej) na zlecenie Państwowego Gospodarstwa Wodnego – Krajowego Zarządu Gospodarstwa Wodnego (2020) wyznaczono obszary zagrożenia powodzią, tj.:

- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (Q1%)
  - obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (Q10%)
  - obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (Q0,2%).
- Zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią uwidocznił w załączniku graf. do prognozy nr 3.

Na obszarze objętym planem występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obejmujące rzekę Koszarawa oraz potoki: Pewlica, Przyłękówka i Trzebinia, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (Q10%).

Terenami narażonymi na podtopienia są w szczególności obszary położone w dolinie Koszarawy oraz jej największych dopływów. W granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią ustalono zagospodarowanie zgodnie z przeznaczeniem ustalonym w przepisach szczegółowych analizowanej uchwały, stosownie do przepisów ustawy prawo wodne.

Na rzece Koszarawie użytkowane jest ujęcie wody powierzchniowej mające na celu zaspokojenie potrzeb aglomeracji żywieckiej. Ujęcie składa się z ujęcia brzegowego na prawym brzegu rzeki oraz ujęcia infiltracyjnego na lewym brzegu (tereny B-IW 01, B -IW 02).

Dla ujęcia wody Rozporządzeniem nr 27/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej dla ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy dla aglomeracji żywieckiej na potrzeby Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żywcu ustanowiono strefę ochronną. Wymienione rozporządzenie zostało zmienione Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 25 stycznia 2017r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy w miejscowości Żywiec, gmina Żywiec, powiat żywiecki.

Na mocy Rozporządzenia ustanowiono strefę ochronną ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy, która została uwidoczniła w załączniku nr 3 do prognozy.

Obejmuje ona teren ochrony bezpośredniej o łącznej powierzchni 1,3 ha, w otoczeniu ujęcia brzegowego zlokalizowanego na prawym brzegu rzeki Koszarawy w km 4+340 w Żywcu oraz ujęcia drenażowego zlokalizowanego na lewym brzegu rzeki Koszarawy w Świnie.

W skład terenu ochrony bezpośredniej wchodzi:

- ogrodzona część Młynówki Okrężnej,
- teren na prawym brzegu rzeki Koszarawy powyżej kraty wlotowej pomiędzy torami PKP a rzeką oraz poniżej kraty wlotowej, wokół piaskownika,

- o pas terenu na lewym brzegu rzeki Koszarawy, na którym zlokalizowane jest ujęcie drenażowe infiltracyjne w Świnnej, składające się z ujęcia wody Koszarawa I oraz ujęcia wody Koszarawa II.

Teren ochrony pośredniej, o łącznej powierzchni ok. 23 000 ha, obejmuje całą zlewnię rzeki Koszarawy od źródeł rzeki do przekroju ujęcia wody w km 4+340 w Żywcu wraz z dopływami.

Na terenie ochrony pośredniej zabrania się:

- 1) wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, z wyłączeniem spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych:
  - a) wód opadowych i roztopowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne,
  - b) ścieków pochodzących z oczyszczalni komunalnych, przydomowych i przemysłowych,
  - c) ścieków pochodzących z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych lub ryb innych niż łososiowate;”,
- 2) rolniczego wykorzystania ścieków;
- 3) przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych;
- 4) lokalizowania magazynów i rurociągów do transportu ropy naftowej i produktów ropopochodnych (z wyłączeniem gazu płynnego) oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, a także substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie ustawy Prawo wodne;
- 5) lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
- 6) budowy autostrad, torów kolejowych, dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych oraz mostów na ich ciągach, a także parkingów bez ujmowania wód opadowych i roztopowych w systemy kanalizacji deszczowej zamkniętej lub otwartej w postaci rowów izolowanych oraz bez urządzeń zapewniających oczyszczanie ich przed wprowadzaniem do wód i do ziemi, do poziomu wymaganego przepisami odrębnymi;
- 7) mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami usługowymi, posiadającymi zamknięte obiegi wody;
- 8) lokalizowania nowych cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych w odległości mniejszej niż 150 m od studzien, źródeł i strumieni;
- 9) prowadzenia ferm chowu lub hodowli zwierząt, bez posiadania szczelnej płyty gnojowej;
- 10) stosowania środków ochrony roślin, które według zezwolenia na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu są klasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska;
- 11) lokalizowania nowych ujęć wód powierzchniowych dla potrzeb innych niż zwykłe korzystanie z wód,
- 12) lokalizowania nowych oczyszczalni przemysłowych, w przypadku możliwości podłączenia ścieków odprowadzanych z zakładu przemysłowego do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.

Na terenie gminy Świnna funkcjonują ujęcia wód podziemnych (zgodnie z informacją z UG), które zaopatrują w wodę:

- 1.Ośrodek Narciarsko-Rekreacyjny w Przyłękowie Hotel „Żywiecki” (5 studni z których 4 poza obszarem etapu I);
- 2.Szkołę Podstawową w Rychwałdku (ul. Szkolna);
- 3.Szkołę Podstawową w Przyłękowie (ul. Wspólna).

Ponad to zrealizowano ujęcia wód (na podstawie dokumentacji hydrogeologicznej)

Lokalizacja	Przeznaczenie	Głębokość/wydajność	Strefy ochrony sanitarnej	Uwagi
Pewel Ślemieńska 319, dz.4318/1	Zaspokojenie potrzeb socjalno-bytowych mieszkańców działki	Wody z utworów trzeciorzędowych, głębokość 30m, wydajność 0,3 m ³ /h	Ujęcie zlokalizowane na terenie inwestora, strefa nie jest wyznaczana zgodnie z przepisami odrębnymi	Dokumentacja hydrogeologiczna zasobów eksploatacyjnych wód z utworów trzeciorzędowych studni wierconej Bw-2 na działce nr 4318/1 – 2005r.
Pewel Mała, poniżej mostu	Prezydium Gromadzkiej Rady	Wody z utworów czwartorzędowych,	Proponowana strefa ochrony	Dokumentacja hydrogeologiczna

na Koszarawie, około 200m od rzeki	Narodowej, pobór wody pitnej	dwie studnie kręgowe kopane ręcznie, wydajność eksploatacyjna 9 m ³ /h i 10 m ³ /h, poziom zwierciadła wody 2mppt.	sanitarnej bezpośredniej - 15m oraz ochrony pośredniej 70m od ujęcia	zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w miejscowości Pewel Mała -1970
Pewel Mała	Ośrodek wczasów rodzinnych „Czah”, woda do celów pitnych i ogólnogospodarczych	Wody z utworów trzeciorzędowych, głębokość odwiertu 35m, wydajność 17,14 m ³ /h	Należy ustanowić strefę ochrony bezpośredniej o okręgu o promieniu 8-12m wokół studni	1983 rok wydania dokumentacji dla ujęcia wody podziemnej z utworów trzeciorzędowych
Świnna 475, Pewel Mała	Na potrzeby socjalno – bytowe PHU”AGAMARK’ oraz Stacji Paliw Płynnych	Wody z utworów czwartorzędowych, studnia kopana, wydajność 2,8 m ³ /h, głębokość studni 3,8m	Proponowana strefa ochrony bezpośredniej o gradzona o boku 5x5m z zamykanym wejściem	Dokumentacja hydrogeologiczna zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych z utworów czwartorzędowych studni kopanej bk-1 w Świnnej 475
Pewel Mała, dz. nr 851	Na potrzeby myjni samochodowej	Wody z utworów czwartorzędowych, wydajność 4 m ³ /h,	Nie ma konieczności ustanowienia strefy ochrony bezpośredniej	Dokumentacja hydrogeologiczna zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych studni wierconej S-1 na działce nr 851 położonej w miejscowości Pewel Mała, maj 2012r.
Pewel Mała, dz. nr 1775/7	Na potrzeby myjni ręcznej, zakładu szewskiego oraz socjalno-bytowe domu jednorodzinnego	Wydajność 2,4 m ³ /h, głębokość 28m, paleogeński poziom wodonośny	Zalecana strefa ochrony bezpośredniej 2x2m ogrodzona z informacja o ustanowieniu strefy i zakazie wstępu, teren ochrony pośredniej powinien objąć obszar spływu wody do studni.	Decyzja zatwierdzająca dokumentację hydrogeologiczną ustalającą zasoby eksploatacyjne ujęcia SW-1 zlokalizowanego w Pewli Małej na działce nr 1775/7, 2018r.
Pewli Ślemieńskiej dz. nr 1580/9.	Na potrzeby gospodarstwa agroturystycznego „Ranczo Adama”	Wydajność 3,0 m ³ /h, głębokość 40 m	Proponowana strefa ochrony bezpośredniej o gradzona o boku 5x5m z tablicą informacyjną	Dokumentacja hydrogeologiczna zasobów eksploatacyjnych wód z utworów trzeciorzędowych studni wierconej Bw-2 w Pewli Ślemieńskiej na działce nr 1580/9–

				2005r.
Pewli Ślemieńskiej dz. nr 3338.	Na potrzeby „AQUA” Żywiec – D. Fojtuch, rozlewnia wód butelkowanych	Wydajność 4,5 m ³ /h, głębokość 45 m, wody z utworów trzeciorzędowych	Nie ma konieczności ustanowienia strefy ochrony bezpośredniej	Dokumentacja hydrogeologiczna ustalająca zasoby eksploatacyjne ujęcia wód powierzchniowych dla studni wierconej SW-PŚ w Pewli Ślemieńskiej w rejonie parceli nr 3338– 2008r.

5.4 Warunki klimatyczne

Gmina Świnna wg klasyfikacji klimatycznej dokonanej przez R. Gumińskiego znajduje się w XXI karpackiej dzielnicy klimatycznej. Dzielnica ta charakteryzuje się występowaniem piętrowości klimatycznej, związanej ze zróżnicowaną wysokością terenu nad poziomem morza.

Piętra klimatyczne w Beskidzie Żywieckim:

Piętro klimatyczne (m n.p.m.)	Wysokość (m n.p.m.)	Średnia temperatura roku (° C)	Roczna suma opadów (mm)	Długość okresu wegetacyjnego (liczba dni)
Regiel górny (1100-1550 m)	do 1500	+2	1600	140
Regiel dolny (700-1100 m)	do 1100	+4	1400	170
Pogórze (250-700 m)	250	+8	800	220

Wyróżniające dzielnicę parametry to:

- niezbyt wysoka średnia roczna temperatura powietrza (5-7°C),
- stosunkowo wysoka suma opadów (800-1300 mm),
- znaczna liczba dni przymrozkowych (do 200) i mroźnych (ponad 100),
- krótki okres wegetacyjny uzależniony od wysokości położenia terenu (trwający poniżej 150 - 220 dni).

Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, najchłodniejszym luty. Na rozkład temperatur wpływ ma wysokość nad poziomem morza terenu (temperatura spada ze wzrostem wysokości). Często obserwowane jest występowanie inwersji temperatur. Najbardziej deszczowymi miesiącami są: czerwiec, lipiec, sierpień, najniższe opady występują w styczniu, lutym, marcu. Ilość opadów wzrasta z wysokością n.p.m. Teren znajduje się w zasięgu oddziaływania wiatru halnego, który pojawia się jesienią oraz zimą. Równoległy układ pasm górskich z licznymi dolinami rzecznyymi znacznie zniekształcają kierunek i prędkość wiatru. Warunki anemologiczne uzależnione są od ogólnej cyrkulacji atmosferycznej modyfikowanej przez wiatry halne i rzeźbę terenu.

W „Opracowaniu ekofizjograficznym” wyróżniono następujące typy topoklimatu występujące na obszarze gminy:

- topoklimat form wypukłych obejmujący najwyższe grzbiety i wierzchołki pasm oraz zbocza dolin o nachyleniu stoków powyżej 5°, o średniej temperaturze rocznej 4-6°C, o intensywnej wymianie ciepła pomiędzy powierzchnią terenu a atmosferą,
- topoklimat form płaskich wyniesionych ponad dna dolin (rozległe wierzchowiny i obszary o nachyleniu poniżej 5° użytkowane rolniczo bez zwartej szaty roślinnej) gdzie mogą występować przyziemne inwersje temperatur,
- topoklimat form wklęsłych obejmujący dolinę Koszarawy oraz podmokłe dna innych dolin, obszary, gdzie występują lokalne przymrozki,
- topoklimat powierzchni zadrzewionych obejmujący tereny leśne, cechujący się mniejszą dobową amplitudą temperatur.

5.5 Warunki przyrodnicze

Obszar gminy Świnna według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Tramplera i inni, „Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych”, 1990.) położony jest w VIII Karpackiej Krainie Przyrodniczo - Leśnej w dzielnicach: 4 - Beskidu Żywieckiego oraz 1 - Beskidu Śląskiego i Małego.

Zgodnie z podziałem na regiony geobotaniczne (Szafer 1982) klasyfikacja położenia jest następująca:

- obszar: Euro - Syberyjski
- prowincja: Górską, Środkowoeuropejską
- podprowincja: Karpacka
- dział: Karpaty Zachodnie
- okręg: Beskidy
- podokręg: Śląsko – Babiogórski

Wykształciły się tutaj trzy piętra roślinno-klimatyczne: pogórza, regla dolnego, regla górnego warunkujące różnorodność przyrodniczą. Ich układ w wielu miejscach w wyniku działalności człowieka uległ zaburzeniu. Największym przekształceniom uległo piętro pogórza. Piętro pogórza (obejmujące tereny do wysokości 600–700 m) jest całkowicie zmienione w wyniku działalności człowieka. Dominują w nim pola uprawne, tereny zabudowane i lasy mieszane z przewagą świerka. W dolinach potoków i rzek występują olszyny z olszą szarą. Na wysokościach 600–1150 m rozciąga się regiel dolny. Pierwotne lasy bukowo-jodłowe zostały wycięte, na ich miejsce wprowadzono świerk. Jedynie w nielicznych miejscach można jeszcze spotkać pierwotne fragmenty żyznej buczyny karpackiej lub kwaśnej buczyny górskiej. z bukiem pospolitym.

W niewielu miejscach zachowały się skupiska jodeł i pojedyncze jawory. Najlepiej zachowana pierwotna szata roślinna występuje w piętrze regla górnego (pomiędzy 1150 a 1400 m n.p.m.). Rośnie tu głównie karpacki bór świerkowy, w dolnych partiach spotyka się nieliczne jawory i buki. Część obszaru zajmują polany pasterskie. Piętro kosodrzewiny występuje na wysokościach 1400–1650 m tylko na najwyższych szczytach tj. Pilsku i Babiej Górze (poza obszarem).

Dane o lasach w gminie Świnna:

OGÓŁEM w ha	Stanowiące własność osób fiz.	W zarządzie Lasów Państwowych	Lesistość w % w gminie Świnna	Lesistość w % w powiecie żywieckim
1381,30	747	652,28	35,3	50,1

Dane na podstawie PUL

Wszystkie występujące w lasach siedliska, są siedliskami góorskimi. W lasach należących do Nadleśnictwa Jeleśnia siedliska lasowe zajmują 92,78% natomiast borowe 7,22% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest LGśw las górski świeży stanowiący 65,58% powierzchni ogółu (dane PUL). Na siedliskach BWG, BMGśw, LMGśw, LMGw dominującym gatunkiem w drzewostanach jest świerk. Na siedlisku LGśw ponad połowę powierzchni zajmuje buk, a udziały świerka i jodły przekraczają 20%. Na siedlisku LGw dominują świerk i jodła z udziałami około 40%. Na siedliskach łęgowych dominuje olcha szara.

Lasy Nadleśnictwa Jeleśnia na podstawie Zarządzenia Nr 271 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28 grudnia 1995r. zostały uznane za lasy ochronne.

W Zarządzeniu wyodrębniono następujące kategorie ochronności w obrębie Żywiec:

- lasy wodochronne,
- lasy wodochronne i glebochronne,
- lasy wodochronne, w miastach i wokół miast.

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Jeleśnia **stanowią ponad 97,0%** powierzchni leśnej. W lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone. Granice terenów leśnych w projekcie planu wyznaczono zgodnie z mapami ewidencyjnymi.

Zespoły leśne uzupełniają zbiorowiska roślinne nieleśne oraz zbiorowiska antropogeniczne. Do zbiorowisk nieleśnych zaliczają się łąki świeże i pastwiska cechujące się różnorodnością gatunkową, towarzyszące terenom zabudowy zagrodowej, łąki wilgotne rozciągające się wzdłuż rzeki Koszarawy i jej dopływów oraz zarośla nadrzeczne stanowiące naturalną biologiczną obudowę cieków.

Zbiorowiska antropogeniczne stanowią: zieleń urządzona, chwasty pól uprawnych, zbiorowiska miejsc wydeptanych i ruderalnych.

Faunę obszaru reprezentują gatunki typowe dla występujących tu siedlisk: leśnych, zaroślowo – łąkowych, wodnych. Ze względu na powiązania z ekosystemami o charakterze naturalnym występującymi w bezpośrednim sąsiedztwie terenów objętych projektem, faunę reprezentują nie tylko gatunki pospolite dla ekosystemów rolniczych i związane z siedliskami ludzkimi.

Gatunki chronionych roślin występujące w Nadleśnictwie Jeleśnia (wymienione w PUL) – to: arcydzięgiel litwor, podkolan biały, gółka długoostrogowa, bażyna obupłciowa, podrzeń żebrowiec, kruszczyk błotny, ciemiężca biała, pokrzyk wilcza jagoda, kruszczyk sp., ciemiężca zielona, porzeczek alpejski, liczydło górskie, czosnek syberyjski, rosziczka okrągłolistna, lilia złotogłów, dziewięciśń bezłodygowy, rzezucho

trójlistkowa, listera jajowata, gnidosz rozesłany, skrzyp olbrzymi, listera sercowata, gnieźnik leśny, sosna limba, naparstnica purpurowa, goździk kosmaty, storczyk błądy, naparstnica zwyczajna, szafran spiski, storczyk męski, narecznica grzebieniasta, tojad mocny, storczyk plamisty, obuwik pospolity, urdzik karpacki, storczyk purpurowy, omieg górski, wawrzynek wilczyko, storczyk szerokolistny, orlik pospolity, widłak jałowcowaty, zarzyczka górski, oset łopianowaty, widłak wroniec, złocien okrągłolistny, paprotnik kolczysty, pióropusznik strusi.

Gatunki chronionych grzybów: soplówka gałęzista, soplówka jodłowa, szmaciak gałęzisty.

Gatunki chronionych zwierząt: niedźwiedź brunatny, ryś, wilk, darniówka tatrzańska, ryjówki: górski, aksamitna, malutka, podkowiec mały, świergotek drzewny, pochacz halny, siwerniak, głuszek, derkacz, dzięcioły: trójpalczasty, średni, duży, czarny, zielono siwy, kumak górski, traszka grzebieniasta i górski, wydra, bóbr.

Gmina poprzez swoje położenie należy do obszaru węzłowego rangi krajowej w sieci ekologicznej ECONET – POLSKA oraz do obszaru o randze międzynarodowej. Centralny fragment Parku wraz z terenami rzeki Soły stanowi ostoję przyrody CORINE, która za zadanie ma ochronę krajobrazu oraz ptaków.

Jednocześnie ze względu na występowanie gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią oraz na obecność siedlisk chronionych części terenu gminy są elementami sieci NATURA 2000. Dodatkowo cały teren Karpat włączony jest do projektu Paneuropejskiej Sieci Ekologicznej (PEEN) ze względu na wartości przyrodnicze i krajobrazowe.

Powiązania środowiskowe z terenami sąsiednimi zapewniają korytarze ekologiczne. Przez obszar objęty projektem Planu przebiega **główny korytarz migracyjny - Korytarz Południowy** (W. Jędrzejewski) stanowiący ogniwo w łączności ekologicznej Europy. Korytarz rozciąga się od Bieszczadów poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowsy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami w pobliżu zbiornika Goczałkowickiego, przez Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich.

W granicach gminy Świnna występują: korytarze ponadregionalne, przystanki pośrednie, obszary rdzeniowe, obszary węzłowe, korytarze lokalne i spójności (zał. nr 2). Są to:

- korytarz herpetologiczny o znaczeniu ponadregionalnym „Zachodnio-Karpacki” – obejmujący Beskid Śląski, Beskid Żywiecki i Beskid Mały. Zasadniają go wszystkie gatunki krajowych płazów. Z punktu widzenia migracji- najistotniejszym jest piętro pogórza (300 do 700 m n.p.m.);
- obszar węzłowy teriologiczny dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych „Beskid Żywiecki”. Obszar objęty jest formą ochrony – „Parkiem Krajobrazowym Beskidu Żywieckiego”, częściowo obszarem Natura 2000. W analizowanym obszarze znajdują się przystanki pośrednie (obszary węzłowe), czyli obszary, które stanowią potencjały siedliska dla populacji ssaków kopytnych i drapieżnych (były zasiedlone w przeszłości lub posiadają sprzyjające uwarunkowania przyrodnicze);

- korytarz ornitologiczny ponadregionalny „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego”, który obejmuje lasy polskie i obniżenia dolin, łącząc się z tymi w Czechach i na Słowacji. Przeloty głównych frakcji ptaków odbywają się dolinami Wisły, Olzy, Soły (w tym Jezioro Żywieckie) i Koszarawy. Ptaki omijają grzbiety górskie, wybierając obniżenia terenu i przełęcz;
- korytarz chiropterologiczny użytkowany lokalnie, gdzie elementami krajobrazu wykorzystywanymi najczęściej przez nietoperze jako korytarze są rzeki, zwłaszcza te o zadrzewionych brzegach oraz drogi;
- obszar rdzeniowy korytarza ichtiologicznego. Obszary rdzeniowe wyznaczone zostały w obrębie ostoi ichtiofauny w celu zapewnienia warunków niezbędnych do przetrwania cennych gatunków ryb oraz komunikacji ekologicznej w obrębie ostoi. Są miejscami niezbędnymi do odbycia tarła, a także rozwoju i wzrostu wszystkich stadiów wiekowych tych gatunków;
- korytarz spójności „Koszarawa” łączący obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z obszarem Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 oraz obszarem Natura 2000 Babia Góra;
- korytarz spójności „Pewelski” łączący obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z obszarem Natura 2000 Beskid Mały PLH240023.

Rodzaj i jakość gleb na terenie gminy uzależnione są ściśle od budowy geologicznej, morfologii terenu, warunków gruntowo-wodnych. W oparciu o mapy glebowo-rolnicze można stwierdzić, że gleby występujące na obszarze gminy mają charakter gleb górskich.

Najbardziej rozpowszechnione są gleby brunatne kwaśne, grubokamieniste, inicjalne, mające małą przydatność rolniczą. Uzupełniają je gleby bielcowe gliniaste i ilaste. W dolinie Koszarawy występują płaty mady, Gleby na 80 % powierzchni gminy posiadają właściwe uwilgotnienie.

Produkcyjność gleb określa przynależność użytków rolnych do poszczególnych klas bonitacyjnych. W gminie dominują gleby mało urodzajne zaliczane do IV i V klasy bonitacyjnej. Gleby III klasy bonitacyjnej występują sporadycznie, całkowita powierzchnia przez nie zajmowana wynosi 13 ha (lokalizacja zał. graf. nr 3. Pod względem przydatności rolniczo-użytkowej wydzielono następujące kompleksy gleb: pszenno – górski (na glebach kl. IVa), zbożowy – górski (na glebach kl. IV i V), owsiano- pastewny górski (na glebach kl. V), trwałe użytki zielone (na glebach kl. IV i V). W gminie nie występują gleby pochodzenia organicznego: torfowe i murszowe.

Atrakcyjność krajobrazowa wynika z występowania w analizowanym terenie mozaiki krajobrazów kulturowych i naturalnych. W centralnych częściach sołectw występuje krajobraz kulturowy. Obserwujemy tu tereny użytkowane i ukształtowane przez człowieka. Otaczają go zwarte obszary leśne tworzące krajobraz naturalny.

Na terenie gminy wyróżniono 2 typy krajobrazu naturalnego (wg klasyfikacji J. Kondrackiego -(1994)). Są to krajobrazy górskie. Dominuje krajobraz regla dolnego z lasami jodłowo-bukowymi jako roślinnością potencjalną. Uzupełnia go krajobraz regla górnego z roślinnością potencjalną stanowioną przez bory świerkowe.

W opracowaniu „Ekofizjograficznym” na terenie gminy wydzielono następujące typy krajobrazów:

- naturalne: krajobraz gór średnich, krajobraz dolin i obniżeń, krajobrazy równin zalewowych oraz równin tarasowych (występujące w granicach Krajobrazowego Parku Beskidu Żywieckiego);
- semi-naturalne: semi-naturalny krajobraz lasu regla dolnego oraz krajobraz polan śródleśnych (w północnej części gminy);
- kulturowe: przekształcony krajobraz rolniczy, krajobraz den dolin, krajobraz rozproszonej zabudowy siedliskowej.

Na opracowywanym terenie wyróżnić można krajobrazy o różnym **stopniu stabilności**: dużym - obejmującym kompleksy leśne, średnim - obejmującym łąki, zadrzewienia, małym - obejmującym zbiorowiska synantropijne sadów i pól, bardzo małym - obejmującym tereny zainwestowane.

5.6 Obszary i obiekty przyrodnicze podlegające ochronie

Do zasobów przyrodniczych gminy Świnna podlegających ochronie należą:

- powierzchnie lasów w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia, obręb Żywiec objęte ochroną przed zmianą przeznaczenia na cele nieleśne, pełniące funkcje lasów ochronnych,
- czwartorzędowy użytkowy poziom wód podziemnych należący do Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 446 Dolina rzeki Soła,
- użytki rolne położone na glebach klas III w kompleksach o powierzchni powyżej 0,5 ha objęte ochroną przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze na mocy Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Żywiecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną utworzony 13 marca 1986 r. o powierzchni 544,7 km²,
- drzewa - pomniki przyrody (wiąz górski, grupa lip),
- rezerwat „Gawroniec” - utworzony 25.01.1996r., powiększony i otoczony otuliną na mocy rozporządzenia Wojewody Śląskiego z 2005r.,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Beskid Żywiecki” (kod obszaru PLB 240002), wyznaczony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków oraz utrzymania ich siedlisk w nie pogorszonym stanie, zajmujący powierzchnię 35 276,10 ha i obejmujący 4 497,86 ha gruntów Nadleśnictwa Jeleśnia,
- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Beskid Żywiecki” (kod obszaru PLH 240006), zajmujący powierzchnię 35 276,10 ha i obejmujący 4564,13 ha gruntów Nadleśnictwa Jeleśnia wyznaczony w celu ochrony oraz utrzymania siedlisk w nie pogorszonym stanie.
- stanowiska cennych gatunków flory i fauny objętych ochroną prawną.

Lokalizację obszarów i obiektów przyrodniczych podlegających ochronie oraz ich powiązania z terenami chronionymi w sąsiedztwie zawierają załączniki graf. nr 1 i 2.

Kategorie ochronności lasów oraz gleby omówiono części dotyczącej warunków przyrodniczych (pkt. 5.5), a charakterystykę LZWP nr 446 przedstawiono w części dotyczącej warunków hydrogeologicznych (pkt. 5.2).

Park Krajobrazowy Beskidu Żywieckiego obejmuje obszar 35 870 ha, w tym ok. 4 261,84 ha na gruntach Lasów Państwowych Nadleśnictwa Jeleśnia. Powierzchnia otuliny Parku wynosi 21 790 ha. Utworzony został w 1986 roku. Położony jest w całości w powiecie żywieckim, obejmuje swym zasięgiem gminy: Jeleśnia, Świnna, Radziechowy-Wieprz, Węgierska Górka, Milówka, Rajcza, Ujsoly.

Celem ochrony w ŻPK jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych Beskidu Żywieckiego w warunkach racjonalnego gospodarowania.

Na terenie ŻPK wyróżnia się 3 jednostki geomorfologiczne: Beskid Żywiecki, Beskid Makowski i Kotlinę Żywiecką. Cała powierzchnia ŻPK cechuje się dużą zasobnością w wody powierzchniowe, które jednak są nierównomiernie rozłożone, wody szybko odpływają w potokach, tworząc po obfitych opadach groźne wezbrania.

Na terenie ŻPK wykształciły się cztery piętra roślinne: pogórza, regła dolnego, regła górnego, kosodrzewiny.

Największymi osobliwościami flory ŻPK są przede wszystkim gatunki wysokogórskie, np. porosty: *Cetraria tirolensis*, *Cladonia gonecha*, *Cladonia elongata*, podgatunek niebielistki trwałej *Swertia perennis* subsp. *Alpestris*, pełnik europejski *Trollius altissimus*, tymotka halna *Phleum rhaeticum*, jałowiec halny *Juniperus communis* subsp. *Alpina*, wierzba zielna *Salix herbacea*. Za unikatowe w polskich Karpatach można uznać występowanie na Halach Cebulowej i Miziowej młaki eutroficznej z udziałem czosnku syberyjskiego i niebielistki trwałej oraz obecność na wierzchołach grzbietowej Lipowska - Rysianka kompleksu torfowisk w otoczeniu górnoreglowej świerczyny. Faunę reprezentuje 40 gatunków ssaków, 106 gatunków ptaków lęgowych, 5 gatunków gadów, 11 gatunków płazów, 28 gatunków ryb i 1 gatunek minoga. Najcenniejsze gatunki fauny Beskidu Żywieckiego to: niedźwiedź, ryś, wilk, siwerniak, głuszec i jarząbek oraz endemity karpackie - traszka karpacka i darniówka tatrzańska.

Na terenie ŻPK objęto ochroną rezerwatową obszar o powierzchni 419,14 ha w 10 rezerwach z czego 4 znajdują się na terenie PGL LP Nadleśnictwo Jeleśnia („Pilsko”, część „Romanka”, „Pod Rysianką”, „Gawroniec”), a jeden w granicach gminy Świnna („Gawroniec”).

Dla Żywieckiego Parku Krajobrazowego nie sporządzono planu ochrony.

Zasady postępowania w Parkach Krajobrazowych winny zapewnić możliwość ekorozwoju poprzez realizację reguł postępowania uwzględniających: zakaz lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska, obowiązek stosowania w budownictwie form architektonicznych nawiązujących do tradycji regionu i krajobrazu, ograniczenie rozwoju budownictwa letniskowego, konieczność zachowania bioróżnorodności oraz zasobów przyrody nieożywionej, nakaz ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych, stymulowanie rozwoju działalności naukowej i dydaktyki na terenach chronionych. Zasady zagospodarowania terenów Parków Krajobrazowych regulują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. .2023, poz. 3136) oraz Rozporządzenie Wojewody Bielskiego nr 7/98 z dnia 20 maja 1998 roku w sprawie utworzenia Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

Rezerwat przyrody Gawroniec utworzony został na mocy zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z 11 grudnia 1995 roku, posiada status rezerwatu ścisłego, leśnego. Powierzchnia jego wynosi 23,69 ha. Rezerwat obejmuje swoim zasięgiem tereny położone na zboczach Gawrońca i częściowo Wolentarskiego Gronia. Celem ochrony ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych jest zachowanie naturalnych fragmentów żywej buczyny karpackiej — *Dentario glandulosae* Fagetum z dużym udziałem sosny i rzadkich roślin zielnych.

W obrębie rezerwatu wyodrębniono dwa zespoły leśne: buczynę karpacką w podzespole typowym i podzespole z miesięcznicą trwałą (*Lunaria rediviva*) oraz olszynę górską. Zbiorowiska leśne są dobrze zachowane, drzewostany utrzymują się w dobrej kondycji. Runo cechuje się występowaniem rzadkich gatunków: parzydła leśnego (*Aruncus sylvestris*), kopytnika pospolitego (*Asarum europeum*), rzeżuchy trójlistkowej (*Cardamine trifolia*), kokoryczy pustej (*Corydalis cava*). W zachodniej części rezerwatu, na wysokości około 430 m n.p.m. znajduje się jedynie w Beskidzie Żywieckim stanowisko mchu widłozębu zielonego (*Dicranum viride*).

Rezerwat jest miejscem bytowania licznych ssaków: sarny (*Capreolus capreolus*), jelenia europejskiego (*Cervus elaphus*), *dzika* (*Sus scrofa*), *lisa* (*Vulpes vulpes*), *kuny leśnej* (*Martes martes*). *Sporadycznie pojawia się też ryś* (*Lynx lynx*).

Dla Rezerwatu „Gawroniec” opracowano plan zadań ochronnych (Zarządzenie Nr 13/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 28 marca 2022 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Gawroniec").

Pomniki przyrody:

Wykaz drzew o statusie pomnika przyrody wraz z charakterystyką zawiera tabela:

OPIS POMNIKA	POŁOŻENIE	PODSTAWA PRAWNA OCHRONY
Wiąz górski (<i>Ulmus glabra</i>) obwód - 506 cm, wysokość 31 m.	Beskid Makowski; <u>Pewel Mała</u> - przy drodze: Żywiec – Jeleśnia, na posesji prywatnej ul. Wiązowa	Decyzja PWRN w Krakowie nr RL-op-8311/217/68 z 31.07.1968r.
Grupa drzew: lipy drobnolistne (4 szt.) (<i>Tilia cordata</i>) obwód 346, 311, 421, 261, wysokość 21, 24, 24, 21 m	<u>Trzebinia</u> – w otoczeniu zabytkowej kapliczki przy drodze: Żywiec – Jeleśnia obok drogi Krajowej Żywiec – Trzebinia naprzeciwko domu ul. Beskidzka 31	Rozporządzenie nr 3/95 Wojewody Bielskiego z 25.02.1995r. pkt 3 rozporządzenia (Dz U z 95 nr 4 poz 71)

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH – 240006.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.

Obszar obejmuje fragment Beskidu Żywieckiego o powierzchni 35276.05 ha, który charakteryzuje się różnorodnością form geomorfologicznych - grzbietów, garbów, żeber, murów skalnych, gołoborzy na stokach i osuwisk skalnych. Zbudowany jest z fliszowych utworów serii magurskiej. Najciekawsze zespoły form skalnych znajdują się w szczytowych partiach Pilska, w obrębie grzbietowej części pasma Lipowskiej, Romanki, Boraczej i Prusowa. Sieć hydrograficzna ma tu charakter typowo górski z dużą liczbą potoków o gwałtownych spadkach i malowniczych wodospadach. Osobliwością są nieliczne, drobne jeziora osuwiskowe. Szatę roślinną tworzą naturalne zespoły lasów iglastych i liściastych (około 75% powierzchni ostoi) oraz naturalne, półnaturalne i antropogeniczne zbiorowiska nieleśne. W skład ostoi wchodzi też interesujący ostaniec denudacyjny - Góra Grojec ze stanowiskiem roślinności kserotermicznej.

Spośród licznych zbiorowisk roślinnych należy zwrócić uwagę na: unikatową w polskich Karpatach postać zespołu Valeriano-Caricetum flavae z udziałem czosnku syberyjskiego *Allium sibiricum* i niebielistki trwałej *Swertia perennis* subsp. *alpestris* oraz bardzo rzadkie w Polsce jaworzyny *Aceri* - Fagetum.

Stwierdzono tu występowanie 22 rodzajów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z których 12 otrzymało ogólną ocenę A lub B. Z obszaru podawane jest też występowanie 22 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z których dwa gatunki roślin: tojad morawski *Aconitum firmum* ssp. *moravicum* (4109 – kod gatunku Natura 2000) i tocja karpacka *Tozzia carpatica* (4116 – kod gatunku Natura 2000) otrzymały ogólną ocenę A.

Obszar Natura 2000 niemal w całości położony na terenie Żywieckiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje on:

- 10 rezerwatów przyrody (ma powiązania): Butorza (30,08 ha; 1961r.), Dziobaki (13,06 ha; 1995r.), Gawroniec (23,69 ha; 1995r.), Lipowska (62,60 ha; 2008r.), Muńcoł (45,20 ha; 1998r.), Oszast (46,27 ha; 1971r.), Pilsko (105,21 ha; 1971r.), Pod Rysianką (27,02 ha; 1970r.), Romanka (124,5 ha; 1963r.) i Śrubita (24,99 ha; 1957r.);
- 4 użytki ekologiczne: Hala Cebulowa (16,36 ha; 2007r.), Hala Miziowa (5,13 ha; 2008r.), Hala Kamieniańska (1,75 ha; 2008r.) i Stówek na Kosarach pod Hyśkowcem (1,76 ha; 2008r.);
- 8 pomników przyrody: 5 drzew: klon jawor (obw. 420, wys. 25 m), klon jawor (obw. 335, wys. 24 m), sosna wejmutka (obw. 375, wys. 34 m), wiąz górski (obw. 400, wys. 25 m) i wiąz górski (obw. 380, wys. 25 m), 2 jaskinie: Jaskinia Przed Rozdrożem i Jaskinia Wickowa, „Stanowisko storczyków w Złatnej Hucie”;

Obszar częściowo położony na terenie Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Śląskiego”

W SOOS Beskidzie Żywieckim przedmiotami ochrony są (SFD obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki – 03.2024):

- 21 typów siedlisk przyrodniczych z I Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG
  - 5 gatunków roślin z II Załącznika Dyrektywy Siedliskowej.
  - 17 gatunków zwierząt z II Załącznika Dyrektywy Siedliskowej.
- siedliska przyrodnicze z I Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG (Strategia zarządzania obszarem Natura 2000 Beskid Żywiecki, Standardowy Formularz Danych), są to:
1. Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków 3220
  2. Wysokogórskie borówczyska bażynowe (Empetro-Vaccinietum) 4060
  3. Zarośla kosodrzewiny (Pinetum mugo) 4070
  4. Subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (Salicetum lapponum, Salicetum silesiacae) 4080

5. Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe 6230
6. Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) 6340
7. Niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie 6510
8. Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*) 6520
9. Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7110
10. Torfowiska przejściowe i trzęsawiska 7140
11. Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 7230
12. Jaskinie nieudostępniane do zwiedzania 8310
13. Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*) 9110
14. Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) 9130
15. Górskie jaworzyny ziołoroślowe (*Aceri-Fagetum*) 9140
16. Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach 9180
17. Bory i lasy bagienne 91D0
18. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) 91E0
19. Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*) 9410

Z wymienionych siedlisk przyrodniczych na terenie objętym projektem występują: łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, jaworzyny i lasy klonowo - lipowe na stromych stokach i zboczach, żyzne buczyny, kwaśne buczyny, górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, murawy kserotermiczne oraz cenne siedliska przyrodnicze: pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, zarośla wierzby siwej.

➤ 4 gatunki roślin wymienionych w II Załączniku Dyrektywy Siedliskowej:

- widłoząb zielony *Dicranum viride*
- dzwonek piłkowany *Campanula serrata*
- tojad morawski *Aconitum firmum* ssp. *moravicum*
- tocja karpacka *Tozzia carpatica*

Z wymienionych gatunków na terenie gminy znajduje się stanowisko widłozębu zielonego w rezerwacie Gawroniec, gdzie nie przewiduje się zagrożeń spowodowanych działalnością człowieka. W szczytowych partiach Pilśka występuje endemit karpacki – darniówka tatrzańska.

Największe nagromadzenie siedlisk i gatunków znajduje się w masywach Pilśka, Romanki, Rysianki-Lipowskiej, Wielkiej Rycerzowej i Wielkiej Raczy. Gatunki: tojad morawski, obuwik pospolity, dzwonek piłkowany znajdują się na liście Czerwonej księgi roślin w kategorii zagrożenia – narażone. Zaniechanie lub brak koszenia, wypas lub jego zarzucenie, sukcesja są zagrożeniami dla porastającego łąki dzwonka piłkowanego.

Tojad morawski narażony jest na zagrożenia wynikające z gospodarki leśnej i plantacyjnej, użytkowania lasów i plantacji, usprawnionego dostępu do obszaru, turystyki pieszej, jazdy konnej i jazdy na pojazdach niezmotywowanych, turystyki górskiej i wspinaczki, infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, sukcesji. Dla tocji karpackiej - zagrożeniem jest zalesianie terenów otwartych, gospodarka leśna i plantacyjna, użytkowanie lasów i plantacji, sukcesja.

➤ 17 gatunków zwierząt wymienionych w II Załączniku Dyrektywy Siedliskowej:

- konarek tajowy *Phryganophilus ruficollis*
- biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*
- czerwoczyk nieparek *Lycanea dispar*
- sichrawa karpacka *Pseudogaurina excellens*
- minóg strumieniowy *Lampetra planeri*
- brzanka karpacka *Barbus carpathicus*
- głowacz białopłetwy *Cottus gobio*
- koza *Cobitis taenia*
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*
- traszka karpacka *Triturus montandoni*
- kumak górski *Bombina variegata*

- o niedźwiedź *Ursus arctos*
- o wilk *Canis lupus*
- o ryś *Lynx lynx*
- o wydra *Lutra lutra*
- o nocek duży *Myotis myotis*
- o darniówka tatrzańska *Microtus tatricus*

Z wymienionych gatunków na terenie gminy występują: biegacz urozmaicony, brzanka, głowacz białopłetwy, wilk, ryś, wydra, nocek duży. Ponadto chroniony bóbr europejski. Obszar jest również ważny dla ochrony chronionych gatunków ptaków, tj.: orla przedniego, puchacza, derkacza, głuszca. Minóg strumieniowy, traszka grzebieniasta, traszka karpacka, niedźwiedź, wilk, ryś, wydra, darniówka tatrzańska to gatunki znajdujące się na liście gatunków zagrożonych Czerwonej księgi kręgowców.

Dla obszaru Natura 2000 PLH 240006 opracowano Plan zadań ochronnych. Plan zadań ochronnych nie zawiera wskazań do zmian w istniejących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin Świnna. Określa cele działań ochronnych, którymi są: weryfikacja występowania siedliska w obszarze, utrzymanie siedliska w obszarze, rozpoznanie faktycznego stanu ochrony siedliska, poprawa stanu ochrony siedliska, uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozmieszczenia, zajmowanej powierzchni, stanu ochrony, zagrożeń i potrzeb działań ochronnych.

Ponadto wskazuje główne zagrożenia, którymi są: niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak, ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe, Infrastruktura sportowa i rekreacyjna, kompleksy narciarskie, zabudowa rozproszona, gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji, transgraniczne zanieczyszczenia powietrza gospodarki odpadami, ekspansja turystyczna. Zagrożeniami dla obszarów łkowych są: zaniechanie/brak koszenia, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, zmiana sposobu uprawy, ewolucja biocenotyczna, sukcesja, zalesianie terenów otwartych.

Zagrożenia i działania ochronne wynikające z PZO dla chronionych gatunków zwierząt:

GATUNEK	ZAGROŻENIA	DZIAŁANIA OCHRONNE
ryś	presja turystyczna, w tym zwiększenie wykorzystania samochodów terenowych, motocykli crossowych, quadów, skuterów śnieżnych, istniejąca infrastruktura rekreacyjna oraz planowany rozwój ośrodków turystycznych, w tym wyciągów narciarskich i tras zjazdowych w ważnych ostojach	Stworzenie utrudnień i naturalnych barier ograniczających ruch konny oraz pojazdów silnikowych i rowerowych. Wykonanie trwałych przeszkód naturalnych ograniczających ruch pojazdów silnikowych na aktualnie nieużytkowanych drogach i szlakach zrywkowych. Pozostawienie drzew zwalonych nad potokami w celu stworzenia warunków do ich przekraczania przez drapieżniki. Pozostawienie złomowisk (z wyjątkiem abiotycznych szkód o charakterze wielkopowierzchniowym), stert gałęzi i wykrotów stanowiących bezpieczne miejsca wychowu młodych
Niedźwiedź	presja turystyczna, kompleksy sportowe i rekreacyjne; kompleksy narciarskie; narciarstwo, w tym poza trasami; inne formy pozyskiwania zwierząt; drogi kolejowe, zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe)	stworzenia warunków do ich przekraczania przez drapieżniki. Pozostawienie złomowisk (z wyjątkiem abiotycznych szkód o charakterze wielkopowierzchniowym), stert gałęzi i wykrotów stanowiących bezpieczne miejsca wychowu młodych i zapewniające możliwości ukrycia się wilków w strefach ochrony okresowej ich miejsc rozrodu. Działania edukacyjne skierowane do pracowników LP, właścicieli lasów prywatnych oraz właścicieli i pracowników ZUL uwzględniające ekologię.
Wilk	chwytywanie, trucie, kłusownictwo; kompleksy sportowe i rekreacyjne; kompleksy narciarskie; narciarstwo, w tym poza trasami; inne formy pozyskiwania zwierząt; drogi kolejowe, polowanie	

Występujące korytarze ekologiczne w obszarze Natura 2000:

- Główny Korytarz Południowy - odcinek „Górna Wisła - Babia Góra” (Jędrzejewski i in. 2005. „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” Białowieża) łączący obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z obszarem Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 oraz obszarem Natura 2000 Babia Góra PLH120001.
- Obszary węzłowe „Beskid Żywiecki” dla regionalnych korytarzy ekologicznych ssaków drapieżnych i kopytnych. W obrębie tych obszarów występują fragmenty newralgiczne w rejonach: przełęcz Glinne, g. Pilsko, g. Lipowska, m. Glinka, g. Wielka Racza (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.). 2007. „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I”. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Katowice)
- Ichtiologiczny korytarz migracyjny rzeka Soła (Parusel i in. 2007) łączący obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z obszarem Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 oraz (poprzez odcinek niedrożny) z obszarem Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 i obszarem Natura 2000 Dolna Soła PLH120083.
- Ponadregionalny przystanek „Beskid Żywiecki” dla korytarzy migracyjnych ptaków (Parusel i in. 2007).

Ponad to obszar graniczy lub jest powiązany z następującymi korytarzami (Parusel i in. 2007):

- regionalnymi korytarzami ekologicznymi dla ssaków drapieżnych (D/BŻ-BŚ) i kopytnych (K/BŻ-BŚ) łączącymi obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z obszarem Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005,
- regionalnymi korytarzami ekologicznymi dla ssaków drapieżnych (D/BŻ-BŻ) i kopytnych (K/BŻ-BŻ) łączącymi Beskid Żywiecki z obszarem Babiej Góry,
- międzynarodowym korytarzem spójności „Górna Soła” łączącym obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z obszarem Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 oraz obszarem Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 i obszarem Natura 2000 Dolna Soła PLH120083,
- międzynarodowym korytarzem spójności „Koszarawa” łączącym obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z obszarem Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 oraz obszarem Natura 2000 Babia Góra,
- międzynarodowym spójności „Pewelski” łączącym obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z obszarem Natura 2000 Beskid Mały PLH240023,
- ponadregionalnym korytarzem migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” łączącego obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 z obszarem Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001, obszarem Natura 2000 Dolina Dolnej Soły PLB120004 oraz obszarem Natura 2000 Babia Góra,
- korytarze chiropterologiczne,
- lokalne korytarze migracji płazów i gadów.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB - 240002

Obszar obejmuje fragment Beskidu Żywieckiego. Jego zasięg terytorialny pokrywa się z zasięgiem Specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH – 240006. Obszar wyznaczony został w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków oraz utrzymania ich siedlisk w nie pogorszonej formie.

Występują co najmniej 4 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 1 gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi Gniazduje powyżej 1% populacji krajowej głuszca. Obszar charakteryzuje się dobrze zachowanymi, typowymi zbiorowiskami górskimi (leśnymi i nieleśnymi). Duże kompleksy leśne stanowią ostoję dużych drapieżników.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EEG (Standardowy Formularz Danych 03. 2024):

1. włośchatka zwyczajna (sowa) *Aegolius funereus*
2. świergotek górski *Anthus spinoletta*
3. orzeł przedni *Aquila Chrysaetos*
4. jarząbek *Bonasa bonasia*
5. puchacz zwyczajny *Bubo bubo*
6. pluszcz zwyczajny *Cinclus cinclus*
7. derkacz *Crex crex*
8. dzięcioł białogrzbisty *Dendrocopos leucotos*
9. dzięcioł średni *Dendrocopos medius*
10. dzięcioł czarny *Dryocopus martius*
11. kobuz *Falco subbuteo*
12. sóweczka zwyczajna *Glaucidium passerinum*
13. pliszka górską *Motacilla cinerea*
14. orzechówka zwyczajna *Nucifraga caryocatactes*
15. trzmiełojad zwyczajny *Pernis apivorus*
16. dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*
17. dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
18. puszczyk uralski *Strix uralensis*
19. głuszcak zwyczajny *Tetrao urogallus*
20. drozd obrożny *Turdus torquatus*

W obowiązującym planie zadań ochronnych dla OSO ptaków Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB – 240002 sprecyzowano formy działań ochronnych dla poszczególnych chronionych gatunków (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002).

Głuszcak, puchacz, sóweczka, dzięcioł trójpalczasty są gatunkami zagrożonymi z listy zamieszczonej w polskiej Czerwonej księdze zwierząt.

W roku 2008 Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej (Ostoje ptaków w Polsce -2008r.) wykonało inwentaryzację wybranych gatunków ptaków na Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Beskid Żywiecki. Inwentaryzacją objęto 49 gatunków ptaków, z czego 24 umieszczonych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebności dziewięciu gatunków spełniały kryteria wyznaczania ostoi ptaków wprowadzone przez Bird Life International, przekraczając progowe wartości ustanowione dla poszczególnych gatunków. Na szczególną uwagę zasługuje obecność w ostoi głuszca – gatunku skrajnie zagrożonego, umieszczonego w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt, dla którego teren Beskidu Żywieckiego stanowi jeden z niewielu obszarów występowania w Polsce. Głuszcak - to duży ptak osiadły z rodziny kurowatych, największy ptak grzebiący Europy, skrajnie nieliczny, zagrożony. W Polsce występujący tylko w Puszczy Augustowskiej, Puszczy Solińskiej i Karpatach. Dla obecności głuszca w Karpatach znaczenie mają górnoreglowe bory świerkowe oraz sąsiadujące z nimi zręby i uprawy porośnięte krzewinkami jagododajnymi. Funkcjonowanie populacji głuszca w Zachodnich Karpatach opiera się prawdopodobnie na obecności stosunkowo silnej populacji zasiedlającej najwyższe partie Beskidu Żywieckiego (Piłsko, Rysianka, Romanka, szczyty pasma Wielkiej Raczy) oraz pasma Policy i Babiej Góry, czyli obszarach poza terenem gminy Świnna. Najwyższe partie ostoi porośnięte są borami świerkowymi w starszych klasach wieku, które stanowią miejsca tokowisk.

Natomiast uprawy, młodniki oraz drzewostany w niższych klasach wieku znajdujące się w niższych położeniach stanowią dogodne miejsca dla zakładania gniazd i wyprowadzania lęgów przez kury. Celem reintrodukcji głuszca w Beskidach, w 2002 roku Nadleśnictwo Wisła rozpoczęło wolierową hodowlę tych kuraków. Młode głuszce, corocznie zasilają naturalną populację tego gatunku w Beskidzie Żywieckim i Morawsko – Śląskim, a także służą do restytucji tego gatunku w Borach Dolnośląskich (Nadleśnictwo Ruszów) i w Beskidzie Sądeckim (Nadleśnictwo Nawojowa).

Ponadto głąszce były nabywane przez inne hodowle, zarówno działające w Polsce (Leżajsk, Kadzidłowo, Głębokki Bród) jak i w innych krajach – Litwa, Ukraina, RFN, Czechy i Słowacja.

Na terenie ostoi Żywieckiej stwierdzono występowanie dwóch par orła przedniego, a liczebność szacowana jest na trzy pary. Orzeł przedni jest gatunkiem zagrożonym umieszczonym w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński 2001). Krajowa populacja gatunku jest szacowana na 35–40 par, z czego większość występuje we wschodniej części Karpat. W Karpatach Zachodnich pojedyncze pary gniazdują w Tatrach oraz Gorcach. Stanowiska wykryte w Beskidzie Żywieckim (poza terenem gminy Świnna) są najdalej na zachód położonymi terytoriami orła przedniego w Polsce.

Na terenie gminy stwierdzono występowanie najmniejszego z orłów tj. orlika krzykliwego. Jest to gatunek silnie związany z miejscem gniazdowania. Po zimie spędzanej w Afryce środkowej i południowej wracają na tereny lęgowe w połowie kwietnia i zajmują co roku te same gniazda lub budują nowe w pobliżu poprzednio zajmowanych na drzewach iglastych (świerk, jodła). Pokarm stanowią zwierzęta małych rozmiarów. Zagrożeniem dla orlików krzykliwych są: utrata żerowisk (ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk), zalesianie, niepokojenie ptaków w pobliżu gniazd w okresie lęgowym, osuszanie terenów, zabudowa terenów otwartych.

Wymienione gatunki orłów objęte są ochroną strefową. Ochronę strefową realizuje się w miejscu istnienia lęgu i w jego bezpośrednim otoczeniu. Wyznacza się dwie strefy: strefę ochrony ścisłej (całorocznej) oraz strefę ochrony częściowej (okresowej). Strefa ochrony ścisłej obejmuje obszar z gniazdem lub gniazdami w części centralnej, chroniący najbliższe otoczenie przez cały rok. Strefa ta funkcjonuje na zasadach rezerwatu ścisłego, bez możliwości wstępu bez zezwolenia i wprowadzania jakichkolwiek zmian w otoczeniu. Dla ptaków drapieżnych jest to zwykle fragment starego lasu z jednym lub kilkoma (zamiennie wykorzystywanymi) gniazdami oraz drzewami odpoczynkowymi, noclegowymi i obserwacyjnymi. W przypadku puchacza może to być również fragment terenu otwartego. Strefa ochrony częściowej obejmuje obszar sąsiadujący z gniazdem chroniony w okresie rozrodczym. Odgrywa ona równie istotną rolę, zapewniając ptakom spokój i bezpieczeństwo w okresie lęgów. Strefa buforowa wyłączona okresowo z działalności człowieka.

Ochroną strefową, podobnie jak orłów, objęte są stanowiska lęgowe puchacza zaobserwowane na terenie gminy. Puchacz – to największa z europejskich sów. Jest to gatunek drapieżny, osiadły i raz wybrany rewir zasiedla przez wiele lat, choć nie w każdym roku przystępuje do lęgów. Ochrona polega na wyłączeniu obszaru wokół gniazda z prowadzenia gospodarki leśnej i ruchu turystycznego.

Wielkości stref ochrony (Komitet Ochrony Orłów):

Gatunek	Max. odległość w m od gniazda strefy ochrony całorocznej	Max. odległość w m od gniazda strefy ochrony okresowej	Termin obowiązywania strefy ochrony okresowej
Orzeł przedni	200	500	1 stycznia - 15 sierpnia
Orlik krzykliwy	100	500	1 marca - 31 sierpnia
Puchacz	200	500	1 stycznia – 31 lipca

Występuje tu również derkacz, gatunek zagrożony w skali globalnej. Łąki w niższych położeniach górskich na terenie gminy stwarzają doskonałe warunki do występowania tego gatunku. Zagrożeniem dla gatunku jest rezygnacja z typowego użytkowania łąk na rzecz zalesiania w połączeniu z sukcesją naturalną oraz zjawisko zabudowy terenów otwartych znajdujących się w wyższych położeniach górskich.

Występującymi gatunkami chronionym ptaków są również: krogulec i kobuz. Siedliskiem krogulca są lasy świerkowe i sosnowe w pobliżu terenów otwartych, żywi się ptakami do rozmiaru drozda i drobnymi ssakami. Drapieżnik częściowo wędrowny.

Poluje często w pobliżu gospodarstw wiejskich, w parkach, centrach miast, przy karmnikach. Kobuz to ptak z rodziny sokołowatych, zasiedla prawie całą Europę, głównie obrzeża dużych kompleksów leśnych, może gniazdować nawet w śródpolnych kępach starych zadrzewień.

Preferuje drzewostany prześwietlone, w wieku powyżej 100 lat, głównie bory sosnowe i mieszane, często zlokalizowane w pobliżu zbiorników wodnych lub w dolinach rzecznych. Na terenie Polski gatunek ten jest objęty ścisłą ochroną gatunkową. Wymaga ochrony czynnej. Na łęgowskich w Polsce przebywa od połowy kwietnia do października.

Na uwagę zasługuje obecność w ostoi Żywieckiej i na obszarze gminy najrzadszych europejskich dzięciołów – dzięcioła trójpalczastego oraz dzięcioła biało-grzbiatego, a także dzięcioła zielonosiwego. Kwalifikujące progi liczebności zostały u dwóch pierwszy gatunków znacznie przekroczone, czyniąc badany teren jedną z głównych ostoi w kraju. Oba gatunki są umieszczone w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt, będąc odpowiednio narażone na wyginięcie oraz bliskie narażenia. Kolejne występujące gatunki – sóweczka, włochatka oraz puszczyk uralski – także osiągają progi liczebności kwalifikujące ostoję.

Pozostałe inwentaryzowane gatunki ptaków nie osiągnęły progowych liczebności kwalifikujących. Jednakże na uwagę zasługuje kilka następnych gatunków, których liczebność zbliża się do wartości progowych. Są to bocian czarny oraz trzmiełojad. Ponadto – cietrzew, dla którego masyw Pilska jest jednym z nielicznych miejsc występowania w Karpatach – podnosi rangę ostoi. Dalsze gatunki – dzięcioł czarny, jarząbek oraz gąsiorek – mimo że nie przekraczają kwalifikujących ostoję progów liczebności, to na badanym obszarze posiadają populacje o znacznej liczebności.

Działania ochronne wynikające z PZO dla chronionych gatunków ptaków:

Przedmiot ochrony	Działania ochronne
Orzeł przedni	<ul style="list-style-type: none"> • Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. • Określenie zachowanej w wyniku zabiegów ochronnych powierzchni żerowisk gatunku w obszarze. • Monitoring liczebności orła przedniego 1 raz na 3 lata – pełny cenzus. • Ustalenie miejsc gniazdowania orła przedniego.
głuszec	<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie stref ochrony ostoi miejsca rozrodu i regularnego przebywania gatunku głuszca. • Wyłączenie z użytkowania rębnych drzewostanów regła górnego. • W okresie od 1 lutego do 31 lipca preferowanie zrywki konnej. • Obniżenie wskaźnika zadrzewienia, stosowanie rębni stopniowej • gniazdowej udoskonalonej. • Weryfikacja tokowisk głuszca, monitoring liczebności.
derkacz	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie siedlisk gatunku położonych na trwałych użytkach zielonych. • Koszenie 1 raz w roku, w terminie po 31 lipca. Pozostawianie niedokosów 10% do 30% powierzchni trwałych użytków zielonych w gospodarstwie. • Powierzchnie niekoszone w poszczególnych latach pozostawiane naprzemiennie na różnych powierzchniach. • Określenie zachowanej w wyniku zabiegów ochronnych powierzchni siedlisk gatunku w obszarze. • Monitoring derkacza.
puchacz	<ul style="list-style-type: none"> • Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. • Określenie zachowanej powierzchni żerowisk gatunków w obszarze

5.7 Obszary i obiekty kulturowe podlegające ochronie

Na terenie gminy nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Ochroną wynikającą z ustaleń planu objęto obiekty o wartościach zabytkowych, do których zaliczono:

w sołectwie **Trzebinia**:

1. krzyż kamienny, ul. Beskidzka 254, 2 połowa XIX w.,
2. kapliczka, murowana, ul. Beskidzka, naprzeciw nr 170, 2 połowa XIX w.,
3. kapliczka, kamienna, figura Serca Pana Jezusa, ul. Beskidzka 42, lata 30 -te, XX w.,
4. kapliczka murowana, ukrzyżowanie, ul. Beskidzka 97, pocz. XX w.,
5. kapliczka kamienna, słupowa, Chrystus Nazareński, ul. Beskidzka 116, 1797 r.,
6. kapliczka murowana, przydrożna, wnękowa, wokół starodrzew (3 drzewa), ul. Beskidzka, dz. nr 61, 1920 r.,
7. kapliczka, murowana, ul. Beskidzka, na przedpolu posesji nr 267, 1950 r.,
8. kapliczka murowana, wokół cenny starodrzew, ul. Beskidzka, dz. nr 61, 1900 r.,
9. kaplica, murowana, ul. Beskidzka/ul. Gościnną, dz. nr 3626, pocz. XIX w.,
10. kapliczka, murowana, ul. Beskidzka/ul. Kolistą, dz. nr 978, pocz. XX w.,
11. kaplica, murowana, ul. Łączna, dz. nr 273, pocz. XX w.,
12. kapliczka, murowana, wnękowa, wokół drzewo pomnikowe, ul. Pod kasztanami, dz. nr 3607, pocz. XX w.,
13. dom, murowany, ul. Beskidzka 127, ok. 1930 r.,
14. dom, murowany, ul. Beskidzka 142/Konwaliowa 2, lata 20 -te, XX w.,
15. dom, murowany, ul. Długa 12, 1925 r.,
16. zagroda: dom i stodoła konstrukcji drewnianej, ul. Łagodna 7, lata 20 -te, XX w.,
17. dom, murowany, ul. Łukowa 2, 1930 r.,
18. dom, drewniany, ul. Miła 1, lata 30 -te, XX w.,
19. dom, murowany, ul. Turystyczna 3, lata 20 – te, XX w.,

w sołectwie **Świnna**:

1. kaplica pod wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy, murowana, ul. Wspólna, dz. nr 849, 1880 r.,
2. kapliczka słupowa – krzyż przydrożny, kamienna, ul. Żywiecka, dz. nr 547, koniec XIX w.,
3. zespół budynków: dom i stodoła, konstrukcja drewniana zrębowa, ul. Komarnik 75, pocz. XX w.,
4. dom, ul. Komarnik 111, murowany, lata 30 -te XX w.,
5. dom, ul. Komarnik 137, murowany, lata 20- te XX w.,
6. dom, ul. Lustrzana 1, murowano – drewniany, ok. 1930 r.,
7. obora, ul. Nad Strumykiem, murowana kamienna, ok. pocz. XX w.,
8. dom, ul. Piwniczna 2, murowany, 3 ćw. XIX w.,
9. dom, ul. Wałowa 2, drewniany, lata 20- te XX w.,
10. dom, ul. Wspólna 7, murowany, 1934 r.,
11. dom, ul. Wspólna 20, drewniany, lata 30 – te XX w.,
12. dom, ul. Wspólna 40, drewniano – murowany, lata 50 – te XX w.,
13. dom, ul. Wspólna 46, 46a, murowany, lata 20 – te XX w.,
14. stodoła – obora, ul. Wspólna 93, drewniano – murowana, pocz. XX w.,
15. dom, ul. Wspólna 125, drewniany, 1925 r.,
16. budynek gospodarczy, ul. Wspólna 167, drewniano – murowany z kamienia, pocz. XX w.,
17. dom, ul. Wspólna 182, murowany, 1937 r.,
18. dom, ul. Zacisze 4, murowany, 1904 r.,
19. dom, ul. Zacisze 6, drewniany, 1910 r.,
20. dom, ul. Żywiecka 33, murowany, 1920 r.,
21. dom, ul. Żywiecka/Nad Strumykiem 1, murowano – drewniany, lata 30 -te XX w.,
22. dom, ul. Żywiecka 67, murowany, 1894 r.,

w sołectwie **Przyłęków**:

1. parafia – Sanktuarium Matki Boskiej Wspomożenia Wiernych, teren z zespołem zabudowań (kościół, plebania, domek przykościelny, studnia), kościół 1896- 1902, zakrystia 1949 r., plebania 1959 r., domek przykościelny i studnia lata 20 – te XX w.,

2. kapliczka, ul. Wspólna 42, murowana, 1939 r.,
3. dom, ul. Czereśniowa 2, murowany, lata 30 – te XX w.,
4. dom, ul. Wspólna 51, drewniany, ok. 1925 r.,
5. dom, ul. Wspólna 74, drewniany, lata 20 – te XX w.,
6. stodoła, ul. Wspólna 103, drewniany, ok. 1920 r.,

w sołectwie **Rychwałdek**:

1. kapliczka z figurką Matki Boskiej, wokół starodrzew, ul. Równa – koło posesji nr 47, murowana, koniec XIX w.,
2. piwniczka, ul. Północna, murowana z kamienia, pocz. XX w.,
3. dom, ul. Szkolna 26, drewniany 1922 r.,
4. zespół dwóch budynków: dom i stodoła, ul. Wiejska 14, drewniane, pocz. XX w.,
5. dom, ul. Wiejska 16, murowany, lata 30- te XX w.,
6. dom, ul. Wiejska 20, murowano – drewniany, lata 20 – te XX w.,
7. dom i obora, ul. Wiejska 24, murowany koniec XIX w.,
8. dom, ul. Wiejska 26, drewniano – murowany, 1886 r.,

w sołectwie **Pewel Mała**:

1. kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, ul. Jana Pawła II 129, murowany, 1908 r.,
2. kaplica Matki Boskiej Leśnej, ul. Kielbasów, drewniana, lata 30 -te XX w.,
3. cmentarz parafialny parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa, ul. Mała 55, 1954 r.,
4. most kolejowy na rzece Koszarawa, stalowo – betonowy, pocz. XX w.,
5. przejście pod torami kolejowymi, rejon ul. Pod Grapą, murowane, kamienne, pocz. XX w.,
6. dom, ul. Handlowa 1, murowany, 1905 r.,
7. dom, ul. Jana Pawła II 46, murowany, lata 30 – te XX w.,
8. dom, ul. Jana Pawła II 54, drewniany, lata 30 – te XX w.,
9. dom, ul. Jana Pawła II 115, drewniany, pocz. XX w.,
10. zagroda: dom, dwa budynki gospodarcze, ul. Jana Pawła II 123, drewniany, 1890 r.,
11. dom, ul. Jana Pawła II 148, drewniany, lata 20 – te XX w.,
12. dom, ul. Objazdowa 29, drewniany, 1927 r.,
13. dom, ul. Półkole 11, drewniany, 1925 r.,
14. dom, ul. Półkole 13, drewniany, pocz. XX w.,
15. dom, ul. Prosta 1, murowany, lata 30 – te XX w.,
16. zagroda: dom, budynek gospodarczy, ul. Świerkowa 2, murowany, lata 30 -te XX w.,
17. dom, ul. Żywiecka 75, 77, murowany, 1880 r.,
18. dom, ul. Żywiecka 95, drewniany, 1925 r.,
19. dom, ul. Żywiecka 106, murowany, koniec XIX w.,
20. dom, ul. Żywiecka 110, murowany, lata 30 – te XX w.,
21. dom, ul. Żywiecka 120, 122, murowany, pocz. XX w.,
22. dom, ul. Żywiecka 132, drewniany, 1930 r.,
23. dom, ul. Żywiecka 211, murowany, lata 20 – te XX w.,

w sołectwie **Pewel Ślemieńska**:

1. kapliczka słupowa z obrazkiem Matki Boskiej Częstochowskiej, murowana, ul. Agrestowa 4, lata 20 – te XX w.,
2. cmentarz parafialny NMP Królowej Polski, ul. Cicha, 1952 r.,
3. kapliczka szafkowa – krzyż przydrożny, kamienna, ul. Krakowska 103, 1913 r.,
4. kapliczka wnękowa – krzyż przydrożny, kamienna, ul. Krakowska 106, 1913 r.,
5. dzwonnica – kaplica Maryi Królowej Polski, drewniana, ul. Krakowska 175, 1924 r.,
6. kapliczka słupowa wnękowa, murowana, ul. Krakowska 216, 1910 r.,
7. kapliczka – krzyż przydrożny, kamienna, ul. Krakowska 293, 1921 r.,
8. kaplica, wewnątrz figura „Upadek”, murowana, ul. Krakowska/Poziomkowa, 1818 r.,
9. kaplica, drewniana, Na Groniu, połowa XIX w.,
10. dom, ul. Krakowska 179, drewniany, lata 30 – te XX w.,
11. dom, ul. Krakowska 195, drewniany, 1894 r.,
12. dom, ul. Limbowa 7, drewniany, lata 30 – te XX w.,
13. dom, ul. Owocowa 4, drewniany, lata 30 - te XX w.,
14. dom, ul. Różana 1, drewniano – murowany, 1901 r..

W sumie ochroną objęto 92 obiekty, do których zaliczono: budynki drewniane i murowane, kapliczki i krzyże przydrożne, obiekty sakralne, stodoły, stajnie, oborę, spichlerz, cmentarz. Lokalizacja obiektów objętych ochroną została uwidoczniiona na rysunku planu.

Ochroną konserwatorską objętych są 41 stanowisk archeologicznych. Ich lokalizację wraz ze strefami ochronnymi przedstawiono na rysunku planu i załączniku do prognozy nr 3.

W obrębie obszaru planu występują następujące zabytki archeologiczne:

w sołectwie Trzebinia:

1. AZP 111-49/17, nr 1 w obrębie miejscowości, epoka kamienia/neolit – ślad osadnictwa;

w sołectwie Świnna:

2. 111-50/1, nr 1 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
3. 111-50/2, nr 2 w obrębie miejscowości, okres nowożytny – punkt osadnictwa,
4. 111-50/3, nr 3 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
5. 111-50/4, nr 4 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
6. 111-50/5, nr 5 w obrębie miejscowości, późne średniowiecze – ślad osadnictwa, okres nowożytny – ślad osadnictwa,
7. 111-50/6, nr 6 w obrębie miejscowości, późne średniowiecze – ślad osadnictwa, okres nowożytny – punkt osadniczy,
8. 111-50/7, nr 7 w obrębie miejscowości, późne średniowiecze – ślad osadnictwa, okres nowożytny – punkt osadniczy,
9. 111-50/8, nr 8 w obrębie miejscowości, okres nowożytny – ślad osadnictwa,
10. 111-50/9, nr 9 w obrębie miejscowości, okres nowożytny – ślad osadnictwa,
11. 111-50/10, nr 10 w obrębie miejscowości, okres nowożytny – ślad osadnictwa,
12. 111-50/11, nr 11 w obrębie miejscowości, okres nowożytny – ślad osadnictwa,
13. 111-50/13, nr 13 w obrębie miejscowości, okres nowożytny – ślad osadnictwa;

w sołectwie Przyłęków:

1. 111-50/14, nr 1 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
2. 111-50/16, nr 3 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
3. 111-50/17, nr 4 w obrębie miejscowości, epoka kamienia – ślad osadnictwa, okres nowożytny – ślad osadnictwa,
4. 111-50/18, nr 5 w obrębie miejscowości, okres nowożytny – punkt osadnictwa;
5. 111-50/19, nr 6 w obrębie miejscowości, okres nowożytny – punkt osadnictwa;
6. 111-50/20, nr 7 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
7. 111-50/21, nr 8 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
8. 111-50/22, nr 9 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
9. 111-50/24, nr 11 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
10. 111-50/25, nr 12 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa;

w sołectwie Pewel Mała:

1. 110-50/28, nr 1 w obrębie miejscowości, ślad osadnictwa, okres nowożytny,
2. 110-50/29, nr 2 w obrębie miejscowości, ślad osadnictwa, okres nowożytny,
3. 110-50/30, nr 3 w obrębie miejscowości, ślad osadnictwa, okres nowożytny,
4. 110-50/31, nr 4 w obrębie miejscowości, ślad osadnictwa, okres nowożytny,
5. 110-50/32, nr 5 w obrębie miejscowości, ślad osadnictwa, okres nowożytny;

w sołectwie Rychwałdek:

1. 111-50/27, nr 1 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - punkt osadniczy;

w sołectwie Pewel Ślemieńska:

1. 110-51/4, nr 1 w obrębie miejscowości, wczesne średniowiecze – grodzisko,
2. 110-51/5, nr 1 w obrębie miejscowości, pradzieje – osada późne średniowiecze – ślad osadnictwa, okres nowożytny – ślad osadnictwa,
3. 110-51/6, nr 2 w obrębie miejscowości, ślad osadnictwa, okres nowożytny;

4. 110-51/7, nr 3 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
5. 110-50/34, nr 5 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
6. 110-50/35, nr 6 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
7. 110-50/36, nr 7 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
8. 110-50/37, nr 8 w obrębie miejscowości, okres nowożytny - ślad osadnictwa,
9. 110-50/38, nr 9 w obrębie miejscowości, okres nowożytny – punkt osadniczy,
10. 110-50/33, nr 10 w obrębie miejscowości, epoka kamienia – ślad osadnictwa

W projekcie planu wyznaczono 17 stref ochrony historycznej struktury przestrzennej w granicach oznaczonych na rysunku planu, które odpowiednio obejmują:

- 1) **AI** Trzebinia - „Dział” – w północnej części wsi;
- 2) **AII** Trzebinia – dolina potoku Trzebinka (Wieśnik) – centrum wsi;
- 3) **BI** Świnna – „Na Łęgu” – przysiółek Michalcowie;
- 4) **BII** Świnna Dolna – przy drodze wzdłuż potoku Przyłękówka;
- 5) **BIII** Świnna Górna – wzdłuż potoku Przyłękówka;
- 6) **CI** Przyłęków – „Groń” – w południowej części wsi;
- 7) **CII** Przyłęków Górny – w górnej części wsi, wzdłuż potoku Przyłękówka;
- 8) **CIII** Przyłęków Dolny – w środkowej i dolnej części wsi;
- 9) **CIV** Przyłęków – polany śródleśne, „Za Groniem”;
- 10) **CV** Przyłęków Wikarówka – otoczenie Sanktuarium Maryjnego;
- 11) **DI** Pewel Mała – „Niwa Dolna” – po północnej stronie potoku Pewelka i drogi;
- 12) **DII - DII** Pewel Mała – przysiółki w części zachodniej wsi;
- 13) **DIII** Pewel Mała – „Dworzyńska” – niwy zarębkowe po obu stronach drogi;
- 14) **EI** Rychwałdek – „Pod Barutką”;
- 15) **EII** Rychwałdek – przy starej drodze;
- 16) **FI** Pewel Ślemieńska – górna część wsi, „U ścieżki”;
- 17) **FII** Pewel Ślemieńska – przy starej drodze, wzdłuż rzeki.

Dla obszarów objętych wymienionymi strefami ustalono wysokość budynków oraz określono zasady kształtowania zabudowy.

6. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

Środowisko przyrodnicze ulega stałemu procesowi degradacji na skutek działalności człowieka zarówno rolniczej, osadniczej, jak i produkcyjnej. Dokonane zmiany są nieodwracalne. Istniejące zagospodarowanie terenu nie pozwala na pełną regenerację środowiska w sensie powrotu do stanu naturalnego. Działalność człowieka prowadzi do stałej kontroli stanu środowiska oraz prowadzenia działań mających na celu jego poprawę. W obszarze opracowania występują zarówno krajobrazy zaliczane do kulturowych jak i naturalne. W terenach ukształtowanych i użytkowanych przez człowieka równowaga utrzymywana jest dzięki celowym zabiegom.

Jakość środowiska uzależniona jest od poziomu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych, klimatu akustycznego. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy są: paleniska domowe, ciepłownie niewielkich zakładów usługowych (źródła bytowo-komunalne), komunikacja drogowa.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu w Katowicach opublikował Raport 2020 – Stan środowiska w województwie śląskim. W publikacji tej przedstawiono analizę problemów identyfikowanych na podstawie badań i ocen realizowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na poziomie wojewódzkim. Wykorzystano w nim wyniki badań monitoringowych z lat 2016 – 2018.

Na podstawie pomiarów i w oparciu o dostępne wyniki modelowania rozprzestrzeniania zanieczyszczeń została opracowana „Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim w 2022 roku dla następujących substancji: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, O₃, pyłu zawieszonego PM₁₀, zawartości Pb, As, Cd, Ni i B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz dla pyłu PM_{2,5} (Raport o stanie powietrza -2022).

Wyniki oceny jakości powietrza na terenie województwa śląskiego

Strefa śląska	Ochrona zdrowia										Ochrona roślin		
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	B(a)P	CO	As	Cd	Ni	Klasa ogólna strefy	SO ₂ NO _x	O ₃	Klasa ogólna strefy
2010	C	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	C	D2
2016	A	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	C, D2	D2
2017	C	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	C, D2	D2
2018	A	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	C, D2	D2
2020	A	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	A, D2	D2
2022	A	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	A, D2	D2

Źródło: Raporty o stanie środowiska WIOŚ – Katowice.

W wyniku przeprowadzonej **oceny jakości powietrza w kryteriach ochrony zdrowia** dla strefy śląskiej obejmującej gminę Świnna w 2022r. uzyskano wyniki wskazujące na **klasę C**. Klasę C wyznacza się, jeżeli stężenia zanieczyszczeń na badanym terenie przekraczały poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji w przypadku, gdy margines jest określony. W odniesieniu do kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia stwierdzone zostały w strefie śląskiej ponadnormatywne stężenia substancji: pył zawieszony PM₁₀, benzo(a)piren w pyłe PM₁₀ oraz pył zawieszony PM_{2,5}. Pozostałe wartości zanieczyszczeń takich jak: dwutlenek azotu, benzen, ołów, tlenek węgla, arsen, kadm, nikiel i ozon utrzymywały się w klasie A, co oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. W 2022 roku stężenia maksymalne ośmiogodzinne tlenku węgla nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego na żadnym stanowisku

i wynosiły od 19% do 43% wartości dopuszczalnej 10 mg/m³ (klasa A). Dla klasy C niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza dla pyłu zawieszonego. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np.: dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s). Wyniki pomiarów stężenia benzenu wskazują, że średnioroczny poziom emisji tego związku, pozostaje w ścisłym związku z emisją benzenu z procesów energetycznego spalania paliw, w szczególności z wyeksploatowanych małych jednostek grzewczych i palenisk domowych, gdzie nie ma możliwości sterowania procesem (ograniczenie emisji produktów niezupełnego spalania).

Ze względu na **ochronę roślin**, jak i w latach wcześniejszych w strefie śląskiej, uzyskano wyniki wskazujące na **klasę C i D2**. Klasa C i D2 oznacza przekroczenia poziomu docelowego oraz poziomu celu długoterminowego ozonu wyrażonego jako AOT 40. Klasę D2 wyznacza się, jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego. Przyczyną wystąpienia przekroczeń ozonu jest napływ zanieczyszczenia z innych obszarów oraz oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych nie związanych z działalnością człowieka. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń dwutlenku azotu jest emisja ze źródeł liniowych (komunikacyjnych). Wg kryterium ochrony roślin na 41% powierzchni strefy śląskiej występuje przekroczenie poziomu docelowego ozonu określonego za pomocą parametru AOT40 (5 lat) oraz w całej strefie jest przekroczony poziom celu długoterminowego (AOT40).

Główną przyczyną złej jakości powietrza w województwie śląskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (bytowo-komunalna). Znacznie mniejszy wpływ ma emisja przemysłowa i liniowa.

Na stan atmosfery w gminie Świnna ma także wpływ emisja zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł energii zlokalizowanych poza granicami gminy, tj. z zakładów przemysłowych, elektrowni, elektrociepłowni, ciepłowni zlokalizowanych poza granicami gminy (w Ostrawsko Karwińskim Okręgu Przemysłowym oraz w Kotlinie Żywieckiej).

W celu poprawy jakości powietrza, tj. osiągnięcia poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji realizowane były we wszystkich strefach w województwie śląskim: Program ochrony powietrza przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/47/5/2017 z dnia 18 grudnia 2017r. oraz Uchwała antysmogowa w sprawie wprowadzenia ograniczeń na terenie województwa śląskiego w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/36/5/2017 z dnia 7 kwietnia 2017r. W 2020 roku Sejmik Województwa Śląskiego uchwalił Uchwałą nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 Program Ochrony Powietrza, zastępujący wcześniejsze programy. Efekty realizacji Programu powinny mieć odzwierciedlenie w kolejnych Raportach o stanie środowiska w województwie śląskim.

W ramach monitoringu prowadzone są systematyczne badania **składu fizyczno-chemicznego opadów** oraz obserwacje i pomiary parametrów meteorologicznych. Badania te dostarczają informacji o obciążeniu substancjami deponowanymi z powietrza, tj. związkami zakwaszającymi, biogennymi i metalami ciężkimi w obszary leśne, do gleb i wód powierzchniowych. Znaczenie mają „kwaśne deszcze”, czyli opady o wartości pH poniżej 5,6. Badanie chemizmu opadów atmosferycznych w województwie śląskim prowadzone było na dwóch stacjach meteorologicznych w Katowicach i Raciborzu.

Wyniki badań w latach 2016-2018 wykazały stopniowe zmniejszanie się ładunków siarczanów i ołowiu wniesionych z opadami na obszar województwa śląskiego. W porównaniu do 2016 roku, w 2018 roku w przypadku zanieczyszczeń eutrofizujących wystąpił niewielki spadek fosforu i azotu oraz wzrost ładunku wapnia. Wielkość ładunków wzrosła w 2017 roku wraz ze wzrostem wielkości opadów. Roczny sumaryczny ładunek jednostkowy badanych substancji zdeponowany na obszar województwa śląskiego w 2017 wyniósł 62,0 kg/ha i był wyższy niż średni dla całego obszaru Polski o 30,5%.

Zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa śląskiego na lata 2016-2020, realizowano badania i ocenę stanu rzek, w tym zbiorników zaporowych. Ocenę przeprowadzono na podstawie rozporządzenia MŚ z dnia 21 lipca 2016 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016 r., poz. 1187, tzw. rozporządzenie klasyfikacyjne).

Przeprowadzono kolejno klasyfikację poszczególnych elementów jakości wód powierzchniowych: biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych, klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego, klasyfikację stanu chemicznego oraz ocenę stanu badanych jednolitych części wód powierzchniowych. Na podstawie badań prowadzonych w 2018 roku klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego wykonano dla 72 jcwp, w tym 20 w dorzeczu Wisły. W roku 2018 klasyfikację stanu chemicznego wykonano dla 87 jcwp, gdzie badane były substancje priorytetowe oraz tzw. inne zanieczyszczenia, dla których określono środowiskowe normy jakości. Na terenie objętym opracowaniem nie jest prowadzony monitoring jakości wód powierzchniowych. O jakości wód powierzchniowych można wnioskować na podstawie badań monitoringowych w punkcie w Żywcu w odcinku ujściowym Koszarawy odprowadzającej wody z terenu gminy. Wody Koszarawy w 2018 r zaliczono do wód o umiarkowanym stanie/ potencjale ekologicznym. Na stan jakości wód powierzchniowych jak i podziemnych zasadniczy wpływ ma nieuporządkowana gospodarka wodno – ściekowa, odprowadzane ścieki bytowo-gospodarcze z obszarów nie objętych systemem kanalizacji.

Kontrolę jakości wody powierzchniowej wykorzystywanej do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi prowadzi Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni. Z „Raportu o jakości wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w województwie śląskim w 2016 roku” wynika, że jakość wody ujmowanej do celów

wodociągowych z rzeki Koszarawa zakwalifikowano do kategorii A3 ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne. Woda wymaga typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania wstępnego koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji oraz dezynfekcji.

W roku 2018 badania wód podziemnych w sieci krajowej prowadzone były w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 57 punktach pomiarowych, ujmujących wody z utworów dewonu, karbonu, permu, triasu, kredy, neogenu, miocenu i czwartorzędu. Monitorowaniem objęto 12 jednolitych części wód podziemnych (Raport o stanie środowiska w woj. śląskim 2020).

Na terenie gminy oraz powiatu żywieckiego nie wyznaczono punktów monitoringu wód podziemnych w 2018r. Jednolita część wód podziemnych 158 należy do wód niezagrażonych z powodu zanieczyszczeń antropogenicznych.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dostępnych dla ludzi pomiary dopuszczalnych pól elektromagnetycznych wykonywane są ustawowo przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w trzyletnich cyklach pomiarowych. Pole elektromagnetyczne (PEM) to pole elektryczne, magnetyczne lub elektromagnetyczne emitujące promieniowanie w zakresie częstotliwości 0 Hz - 300 GHz. Badania prowadzone są w zakresie natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości od 3 MHz do 3 000MHz (3 GHz), dla której dopuszczalny poziom pól elektromagnetycznych w terenach mieszkaniowych wynosi 7 V/m. Głównymi źródłami pól elektromagnetycznych sztucznie wytworzonych (na skutek działalności człowieka) w środowisku są instalacje radiokomunikacyjne, do których zaliczamy: stacje bazowe telefonii komórkowych, systemy nadawcze radiowo-telewizyjne, bezprzewodowe sieci komputerowe oraz elektroenergetyczne stacje i linie przesyłowe. Średni arytmetyczny poziom promieniowania dla terenów wiejskich w woj. śląskim w 2018r wynosił 0,38 V/m. Gmina Świnna nie była objęta monitoringiem pól elektromagnetycznych. Najbliższy punkt pomiarowy terenów wiejskich zlokalizowany jest w Korbielowie (gmina Jeleśnia).

Najbardziej uciążliwymi źródłami hałasu w środowisku wiejskim są: zakłady produkcyjne i usługowe, ruch drogowy, ruch kolejowy. Hałas emitowany przez wszystkie te źródła jest emitowany i odczuwalny w gminie. W analizowanym terenie źródło uciążliwego hałasu stanowi odcinek drogi wojewódzkiej nr 945 relacji Żywiec - Korbielów oraz linia kolejowa nr 97 łącząca Żywiec i Suchą Beskidzką. O wielkości poziomu hałasu decyduje, natężenie ruchu, udział taboru ciężkiego w natężeniu ruchu pojazdów kołowych, prędkość pojazdów, stan i rodzaj nawierzchni oraz inne. Istotne są tu: obszar oddziaływania oraz liczba ludności narażonej na jego oddziaływanie. Obserwowany jest stały wzrost liczby pojazdów osobowych i ciężarowych. Wzmożony ruch tranzytowy (towarowy i osobowy) powodują ciągły wzrost poziomu hałasu w środowisku oraz zanieczyszczenie atmosfery spalinami i pyłami. Hałas zazwyczaj opisywany jest jako niepożądany dźwięk.

Negatywne reakcje na hałas nasilają się szczególnie przy poziomach powyżej 65 dB, przy czym czynnikiem, który znacząco wpływa na relacje między warunkami akustycznymi a człowiekiem jest tzw. subiektywna wrażliwość na hałas. Odcinek drogi wojewódzkiej przecinający gminę charakteryzuje się dużym oraz wzrastającym natężeniem ruchu. Przeprowadzony „Generalny pomiar ruchu 2020/21 przez Generalną Dyрекcję Dróg wykazał na odcinku DW 945 Żywiec - Pewel Mała średnią liczbę pojazdów na dobę na poziomie 14454, a na odcinku Pewel Mała – Korbielów – 11174 poj./ dobę. Zmniejszenie skali narażenia ludności na nadmierny, ponadnormatywny poziom hałasu jest celem ochrony środowiska przed hałasem komunikacyjnym. Na terenie gminy Świnna brak jest zakładów, dla których wydano decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku.

Gminę Świnna reprezentuje typ krajobrazu kulturowego w środowisku o różnej stabilności. Najbardziej stabilnymi elementami środowiska, które zachowują walory przyrodnicze w trakcie zagospodarowania opartego o zasady ekorozwoju są: budowa geologiczna, rzeźba terenu i kompleksy leśne. Przeciętną odporność wykazują wody powierzchniowe, najmniejszą wody gruntowe, siedliska wilgotne i bagienne, obszary agrocenoz.

Na terenie Gminy wyróżniono krajobrazy o różnym stopniu stabilności:

- - dużym - obejmujący kompleksy leśne,
- - średnim - obejmujący łąki, zadrzewienia,
- - małym - obejmujący zbiorowiska synantropijne pól,
- - bardzo małym – obejmującym tereny zainwestowane.

Środowisko terenu objętego analizą odznacza się zdolnością do regeneracji i wysokim stopniem zachowania cech naturalnych.

7. Prognoza dalszych zmian w środowisku wynikająca z projektowanego przeznaczenia terenów

Ustalenia projektu planu spowodują zmiany w środowisku poprzez:

- rozwój funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-leśniskowej, usługowej, powodującej wzrost powierzchni terenów zurbanizowanych,
- ograniczenie powierzchni terenów pozostających w użytkowaniu rolnym, kosztem wprowadzanych terenów zurbanizowanych,
- intensyfikację funkcji mieszkaniowej, turystyczno-rekreacyjnej oraz działalności usługowej, skutkującą: zwiększeniem liczby użytkowników obszaru, wzrostem emisji do atmosfery, nasileniem hałasu, w tym komunikacyjnego, zwiększeniem ilości wytwarzanych odpadów i ścieków, zwiększonym zapotrzebowaniem na wodę i energię,
- modernizację i rozbudowę sieci infrastruktury technicznej mającą na celu ograniczenie zanieczyszczeń wód (kanalizacja) i powietrza (ciepłownictwo),
- wprowadzenie terenów zieleni urządzonej w obrębie terenów zainwestowanych, wpływających na stan powietrza, mikroklimat oraz estetykę otoczenia,
- zwiększenie areалу lasów powodujące korzystne zmiany w mikroklimacie oraz wzmocnienie funkcji korytarzy ekologicznych pełnionych przez kompleksy leśne,
- rozbudowę układu komunikacyjnego umożliwiającą większą dostępność terenów i możliwość parkowania, kosztem terenów rolnych i leśnych,
- wzrost ilości użytkowników terenu, zintensyfikowanie penetracji terenów w użytkowaniu przyrodniczym.

Typy oddziaływań na oddziaływań środowisko przyrodnicze.

Składnik środowiska	Oddziaływanie pozytywne Sposób oddziaływania	Oddziaływanie negatywne Sposób oddziaływania
Powietrze atmosferyczne	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie terenów: zieleni nieurządzonej, leśnych, • zachowanie terenów rolnych, łąkowych, • wprowadzenie zieleni urządzonej, • wprowadzenie znaczących powierzchni zalesień, 	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie poziomu emisji zanieczyszczeń, niskiej emisji w wyniku wyznaczenia nowych zwartych terenów zabudowy mieszkaniowej i usług, • wzrost emisji spalin w wyniku rozwoju komunikacji samochodowej,
Rzeźba terenu, krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie w stanie wolnym od zabudowy terenów obniżeń dolinnych cieków wodnych, • zachowanie areалу lasów, • ograniczenia zmian rzeźby w trakcie realizacji zabudowy 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcenia powierzchni ziemi związane z realizacją dróg i obiektów infrastruktury technicznej, • ubytek terenów zielonych i w użytkowaniu rolniczym

Gleby	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie terenów upraw rolnych, • utrzymanie terenów zielonych otwartych, • realizacja sieci kanalizacji, odprowadzenie ścieków do oczyszczalni, • oparcie gospodarki odpadami na zasadach obowiązujących w gminie, 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość skażenia w skutek opadu zanieczyszczeń pyłowych, • spływ zanieczyszczeń z terenów rolnych do wód, wymywanie zawiesiny organicznej, • spływ zanieczyszczonych wód opadowych do gruntu • możliwość odprowadzania ścieków komunalnych do indywidualnych zbiorników do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej,
Wody powierzchniowe	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie terenów zadrzewionych mających wpływ na retencję, • zachowanie zieleni nieurządzonej przywodnej, • realizacja sieci kanalizacji odprowadzenie ścieków do oczyszczalni, • zakaz składowania odpadów, • zakaz likwidacji cieków, • utrzymanie terenów zmeliorowanych, 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość odprowadzania ścieków komunalnych do indywidualnych zbiorników, • spływ zanieczyszczeń z terenów rolnych do wód w przypadku braku zabezpieczenia dla środowiska wodno-gruntowego oraz wymywanie zawiesiny mineralno-organicznej z gleb, • zmiany stosunków wodnych wynikające z przeprowadzonych prac melioracyjnych i regulacji potoków w celu zabezpieczania przed powodzią,
Wody podziemne	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja sieci kanalizacji odprowadzenie ścieków do oczyszczalni • zakaz składowania odpadów • utrzymanie terenów zieleni, lasów, wprowadzenie zalesień 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość odprowadzania ścieków komunalnych do indywidualnych zbiorników,
Klimat	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie terenów zieleni i lasów, wprowadzenie zalesień 	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie nowych terenów zabudowy mogących mieć wpływ na środowisko, rozwój komunikacji drogowej, • wzrost emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, niska emisja,
Człowiek	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie terenów zieleni, • wprowadzenie terenów, wypoczynku i rekreacji • uzyskanie nowych terenów umożliwiających realizację miejsc zamieszkania i pracy, 	<ul style="list-style-type: none"> • uciążliwości komunikacyjne, nasilenie hałasu,
Flora i fauna	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie terenów zieleni rolnej, leśnej, urządzonej, nieurządzonej, izolacyjnej, przywodnej, zadrzewień śródpolnych, wprowadzenie zalesień, • ograniczenie fragmentacji korytarzy ekologicznych cieków i lasów • zachowanie dotychczasowych form użytkowania na terenach chronionych Natura 2000, ŻPK 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie terenów w użytkowaniu przyrodniczym kosztem terenów zurbanizowanych, • wprowadzanie obcych gatunków, wypieranie roślinności rodzimej, • ograniczenie siedlisk półnaturalnych, ekstensywnie użytkowanych łąk

8. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko.

W obszarze objętym projektem planu wprowadzono zakaz: lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem: sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz dróg i linii kolejowych (w tym przedsięwzięć realizowanych na terenach **KDG, KDZ, KDL, KDD, KDW, IK, IT, IW, KK** wynikających z przeznaczenia określonego w planie), terenów mieszkaniowych o powierzchni przekraczającej 2,0 ha w terenach objętych formami ochrony i ich otulin (**A3.MN 07, B-3.MN 01, B-3.MN 02, B-3.MN 03**) oraz przedsięwzięć realizowanych na terenach oznaczonych symbolami: **PU, UTz, USz, RU, KP, D-2.U 01, D-2.U 02, D-2.U 05, D-2.U 08, D-2.U 11, D-2.U 12**, dla których dopuszcza się przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wprowadzanych do realizacji analizowanym projektem planu należą: zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha w obszarach objętych formami ochrony i ich otulinach, sieć kanalizacyjna o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, wylesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania, zalesienia nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody lub w otulinach form ochrony przyrody.

W projekcie planu zachowano tereny istniejących zakładów produkcyjnych i usługowych zlokalizowane w sąsiedztwie oraz w terenach zabudowy mieszkaniowej. Obecnie funkcjonujące zakłady produkcyjne zlokalizowane zostały w konturach oznaczonych na rysunku planu symbolami: P, 2U. Wydzieleniem w postaci ustalenia przeznaczenia podstawowego 2U objęto tartaki zrealizowane w zabudowie mieszkaniowo – usługowej. Zdolność produkcyjna wymienionych obiektów nie kwalifikują tych obiektów do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko jednak ich funkcjonowanie jest źródłem uciążliwości akustycznych dla bezpośrednio sąsiadujących terenów zabudowy mieszkaniowej, należących do terenów chronionych akustycznie. W terenach tych utrzymano obowiązujące w planie ustalenia mające na celu złagodzenia uciążliwości. Utrzymano tereny funkcjonujących zakładów produkcyjnych, które mogą być zaliczone do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Nie wyznaczono w projekcie nowych terenów obiektów produkcji, magazynów i składów (jeden teren poszerzono).

Planowane inwestycje związane z infrastrukturą techniczną i drogową mają charakter liniowy, związane są z obsługą projektowanych terenów nowej zabudowy. Jednostkowe odcinki planowanych do realizacji dróg klasy KDD nie przekraczają długości 1 km. Realizacja dróg KDD a następnie funkcjonowanie nie będzie wywoływać znaczącego oddziaływania na środowisko. Objęcie całej gminy siecią kanalizacji sanitarnej oraz rozbudowa sieci wodociągowej są inwestycjami mogącymi potencjalnie oddziaływać na środowisko w trakcie ich realizacji negatywnie a eksploatacji – pozytywnie. Ze względu na istniejące zagospodarowanie, urozmaicone ukształtowanie terenu warunkujące możliwości techniczne dopuszcza się realizację sieci infrastruktury technicznej przez tereny zieleni nieurządzonej, gdzie jest to konieczne ze względów technicznych, finansowych, gdy inny przebieg mógłby powodować szkody w innych siedliskach chronionych.

Uwzględniając znaczące pokrycie gminy sieciami infrastruktury wodno - kanalizacyjnej, jej dalsza rozbudowa będzie miała ograniczony wpływ na środowisko, a dotyczyć będzie w głównej mierze nowych terenów inwestycyjnych. W I kwartale 2023r. poziom zwodociągowania gminy wynosił 25% a poziom skanalizowania 75%.

Przedsięwzięciem mogącym potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko będzie realizacja zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą techniczną na wyznaczonych obszarach o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 4 ha. Tereny takie zostały wyznaczone we wcześniejszej edycji planu. Tereny zabudowy przekraczające powierzchnię 2 ha w obszarach objętych formami ochrony przyrody wyznaczono w analizowanej edycji planu w czterech lokalizacjach w sołectwach Trzebinia i Swinna. W pozostałych sołectwach nowa zabudowa mieszkaniowa realizowana będzie w obszarach o dużo mniejszych powierzchniach stanowiących uzupełnienie, poszerzenie istniejących terenów budowlanych. W projekcie planu nie przewidziano realizacji zabudowy w systemie zorganizowanym – osiedle domków, realizowane całościowo w jednym czasie, mimo że wyznaczone powierzchnie umożliwiają taką realizację. Zabudowa realizowana będzie w zależności

od indywidualnego zapotrzebowania i możliwości. Nowe tereny o funkcji podstawowej zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo - letniskowa, mieszkaniowo - letniskowa wyznaczono poza terenami przyrodniczymi chronionymi. Wyjątki dotyczące zmian w terenach ŻPK omówiono w punkcie 11 opracowania. W związku z realizacją obiektów kubaturowych oraz obiektów i sieci infrastruktury technicznej środowisko zostanie narażone na negatywne oddziaływanie.

Nastąpi zmiana dotychczasowej formy użytkowania z terenów, trwałe wyłączenie z użytkowania przyrodniczego. Znaczące oddziaływanie na środowisko wystąpi w fazie realizacji inwestycji przez przekształcenia powierzchni ziemi, zniszczenie pokrywy glebowej, wyłączenie z przyrodniczego użytkowania, wzrost emisji zanieczyszczeń i hałasu wywołane pracą sprzętu budowlanego. Negatywne oddziaływania ograniczają zapisy planu zobowiązujące do realizacji inwestycji w sposób maksymalnie zachowujący rzeźbę terenu i ograniczenie transportu mas ziemnych (w terenach chronionych). Realizacja etapami lub indywidualnie zgodnie z zapotrzebowaniem wpłynie na ograniczenie uciążliwości wynikające z wielkości realizowanej inwestycji oraz jej zasięgu. Na stan środowiska korzystny wpływ będzie miało objęcie całego terenu projektu siecią kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki oczyszczalni ścieków lub istniejącej oczyszczalni na terenie miasta Żywiec.

Oddziaływania o charakterze stałym związane będą z funkcjonowaniem terenów zabudowy mieszkaniowej. Będą to: emisje do atmosfery w sezonie grzewczym oraz emisje komunikacyjne, wytwarzanie ścieków sanitarnych oraz odpadów. Stopień i zasięg wpływu ograniczony zostanie przez wprowadzone na danym terenie zasady postępowania i gospodarowania. Nie przewiduje się kumulacji oddziaływań, długotrwałych oddziaływań negatywnych, czy skutków dla terenów sąsiadujących w wyniku funkcjonowania projektowanych form zabudowy przy zachowaniu wprowadzonych ograniczeń dotyczących lokalizacji przedsięwzięć, mogący zawsze lub potencjalnie oddziaływać na środowisko. Faza użytkowania, realizowana zgodnie z zapisami planu określającymi, zasady ogrzewania, gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, winna skutkować trwałą poprawą stanu powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych. Wzrośnie powierzchnia terenów, obejmujący grupę powierzchni pokrytych budynkami o różnej intensywności zabudowy uzupełnionej zielenią. Zagospodarowanie nie powinno wpłynąć na jakość zasobów środowiska.

W projekcie planu dopuszczono płaty zalesień, ale ograniczono ich powierzchnię w stosunku do poprzedniej edycji planu. Pozostawiono tereny zalesień poza obszarami występowania siedlisk chronionych łąk oraz poza terenami Natura 2000. Wprowadzone zalesienia są w wielu przypadkach skutkiem naturalnej sukcesji na terenach nieużytkowanych łąk, usankcjonowaniem stanu istniejącego. Zalesienia skutkują pozytywnym wpływem na warunki mikroklimatu, wzmacniają funkcje korytarzy ekologicznych. Ich negatywny wpływ polega na ograniczeniu bioróżnorodności, w tym zasięgu terenów łąk ekstensywnie użytkowanych oraz terenów rolnych, które to stanowią żerowiska dla występujących drapieżnych gatunków chronionych ptaków mających siedliska na obszarze gminy.

Penetracja turystyczna – rekreacyjna terenów otwartych i leśnych zostanie ograniczona poprzez wprowadzenie wymogu realizacji ciągów pieszych i rowerowych jedynie śladem istniejących ścieżek z uwzględnieniem wpływu na obszary o wysokich walorach przyrodniczych.

Formy ochrony przyrody (występujące, poza analizowanymi obszarami) pozostaną trwale chronione na skutek zapisów wprowadzonych w uchwale planu. Ubytek w terenach leśnych został ograniczony do koniecznego minimum. Kompensowany zostanie wprowadzaniem zalesieniami na terenach gminy zlokalizowanych w częściach położonych poza obszarami Natura 2000 o powierzchni przekraczającej powierzchnie wymagające zmiany przeznaczenia. Zachowane zostaną chronione siedliska flory i fauny w granicach dotychczasowych zasięgów, a tym samym utrzymane w niezmiennym zasięgu żerowiska ptaków chronionych. Wprowadzane zmiany w terenach chronionych obejmują bardzo małe tereny, a ich realizacja nie skutkuje negatywnym oddziaływaniem na tereny sąsiadujące będące pod ochroną prawną. Tereny, na których mogą funkcjonować inwestycje skutkujące potencjalnym negatywnym oddziaływaniem utrzymane pozostają w granicach istniejącego zainwestowania. Proponowane rozwiązania planistyczne mają na celu systematyczne ograniczanie negatywnego wpływu wynikającego z zamieszkiwania i prowadzenia, różnorodnej działalności gospodarczej przez człowieka w środowisku, co w efekcie końcowym ma spowodować poprawę stanu środowiska.

Zmiany krajobrazu będą niewielkie. Powinna nastąpić intensyfikacja zagospodarowania, zgodna z występującym zapotrzebowaniem, z uwzględnieniem ochrony obszarów przyrodniczych.

Zachowując ograniczenia dla realizacji pozostałych inwestycji wprowadzone zapisami uchwały planu oraz wymogami prawa określonymi przepisami odrębnymi, realizacja pozostałych ustaleń planu nie powinna wywierać znaczącego wpływu na środowisko.

9. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu.

Różne rodzaje emitowanych zanieczyszczeń mogą być przenoszone w środowisku na znaczne odległości najczęściej drogą powietrzną lub wodną. Każde zanieczyszczenie emitowane do atmosfery zostaje po pewnym czasie z niej usunięte.

W analizowanym projekcie planu nie przewiduje się funkcjonowania na terenie gminy wysokich emitorów zanieczyszczeń do atmosfery.

Ustalenia planu nie wyznaczają nowych terenów realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wprowadzanych do realizacji analizowanym projektem planu należą: zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha w terenach form ochrony przyrody i ich otulinach, sieć kanalizacyjna o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, linie kolejowe, wyłesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania, zalesienia nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody lub w otulinach form ochrony przyrody.

Ustalenia projektu zobowiązują wykonawców do realizacji nowych inwestycji zgodnie z wymaganiami obowiązujących przepisów odrębnych dotyczących: ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed wibracjami i polami elektroenergetycznymi. Założenia te wpływają na ograniczenie możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko, a tym samym transgranicznego oddziaływania zanieczyszczeń powietrza.

Drugą drogą umożliwiającą szybkie przenoszenie zanieczyszczeń są cieki powierzchniowe. Na ich obecny stan jakościowy istotny wpływ mają zanieczyszczenia transportowane z terenów sąsiadujących z gminą. Planowane objęcie realizacją kanalizacji sanitarnej całego obszaru gminy wpłynie na ograniczenie przenikania do wód ścieków sanitarnych. Spowoduje to poprawę jakości wód na analizowanym terenie i ograniczy przenoszenie zanieczyszczeń na tereny sąsiednie.

10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Zaobserwowane problemy związane z ochroną środowiska wynikają z:

- potrzeby kontynuacji rozwoju w sposób umożliwiający utrzymanie w nienaruszonym stanie siedlisk chronionych Natura 2000, ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych wyginięciem,
- potrzeby ochrony powszechnie występujących siedlisk chronionych, obszarów lęgowych i żerowisk chronionych gatunków ptaków i zwierząt,
- tendencji do zabudowy obiektami kubaturowymi letniskowymi terenów atrakcyjnych krajobrazowo,
- wpływu funkcjonowania na środowisko obiektów usług sportu wraz z bazą noclegową oraz z obiektami i urządzeniami obsługi narciarstwa,
- konieczności ochrony terenów leśnych i terenów zieleni, dolin rzecznych będących elementami korytarzy ekologicznych,
- presji inwestycyjnej na tereny dotąd otwarte, chronione,
- odłogowania gruntów, sukcesji leśnej,
- pogarszającego się stanu środowiska przejawiającego się wzrostem zanieczyszczeń powietrza w sezonie grzewczym, zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych,
- konieczności dalszej rozbudowy sieci infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- wpływu zanieczyszczeń na stan lasów pełniących funkcje ochronne,
- konfliktów wynikających z istniejącego zainwestowania (bezpośrednie sąsiedztwo obszarów prawnie chronionych przed hałasem oraz obiektów produkcyjnych uciążliwych akustycznie).

Elementami wpływającymi na występowanie kolizji przestrzennych są: walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru objętego projektem zmiany zagospodarowania oraz występowanie terenów przyrodniczych prawnie chronionych (Natura 2000 Beskid Żywiecki, Żywiecki, Park Krajobrazowy).

Stały rozwój zainwestowania terenów wpływa ograniczająco na strukturę przyrodniczą gminy oraz utrudnia migrację gatunków pomiędzy kompleksami leśnymi. Rolę barier ekologicznych pełnią przede wszystkim ciągi komunikacyjne o znacznym natężeniu ruchu obszary zwartej zabudowy oraz trwałe ogrodzenia utrudniające migracje zwierząt. Tereny zabudowy i ciągi komunikacyjne tradycyjnie koncentrują wzdłuż dolin cieków. Wyznaczając nowe tereny zabudowy (kolejne linie) wkraczamy w tereny wyżej położone, zbliżamy się zwartych kompleksów przestrzeni otwartych i leśnych.

Na terenie gminy działania planistyczne zaspokajające potrzeby funkcjonalne winny by skorelowane z potrzebami wynikającymi z zasad ochrony terenów Natura 2000. Tereny objęte projektem planu częściowo wchodzi w skład sieci ekologicznej Natura 2000 posiadają status ostoi ptaków o randze europejskiej Beskid Żywiecki PLB - 240002 oraz status ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH – 240006. Posiadają powiązania z innym terenem chronionym sieci ekologicznej Natura 2000 tj. OSO: Babia Góra SOO: Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Babia Góra, Kościół w Radziechowach.

Realizacja celu, dla którego obszary zostały wyznaczone, tj. ochrony populacji dziko występujących ptaków oraz utrzymania ich siedlisk w niepogorszonej formie, powoduje ograniczenia w sposobach zagospodarowania terenów wiejskich położonych w granicach obszaru podlegającego ochronie. Zgodnie z ustawą O ochronie przyrody działalność w obszarze Natura 2000 winna być dostosowana do wymogów ochrony obszaru określonych w planie jego ochrony. Plan ochrony określa zasady gospodarki rolnej, kierunki kształtowania przestrzeni, warunki zagospodarowania terenu.

Na obszarach Natura 2000 nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza rolna, leśna, łowiecka i rybna, a także amatorski połów ryb, jeśli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony.

Dla obszarów Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB - 240002 i Beskid Żywiecki PLH – 240006 opracowano Plany zadań ochronnych, w których wskazano zagrożenia dla siedlisk i gatunków objętych prawną ochroną, oceniono stan ich ochrony oraz ustalono działania ochronne. Zagrożeniami dla chronionych siedlisk łąkowych oraz gatunków chronionych roślin występujących w ich granicach są: zaniechanie koszenia, zarzucenie pasterstwa, zmiana sposobu uprawy, sukcesja, zalesianie, ścieżki, szlaki piesze i rowerowe, infrastruktura sportowa i rekreacyjna, kompleksy narciarskie, zabudowa rozproszona, ścieżki, drogi, parkingi. Istniejącym zagrożeniem dla siedlisk leśnych (w tym kwaśnych buczyn) jest gospodarka leśna i plantacyjna, użytkowanie lasów i plantacji, a potencjalnym - infrastruktura sportowa i rekreacyjna realizowana w jej obszarze. Dla chronionych gatunków ptaków, ze względu na występowanie, których wyznaczono obszar Natura 2000 zagrożeniami są: zalesianie terenów otwartych, gospodarka leśna i plantacyjna, użytkowanie lasów i plantacji, sukcesja, utrata żerowisk (ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk), niepokojenie ptaków w pobliżu gniazd w okresie lęgowym wynikające z prowadzenia gospodarki leśnej i ruchu turystycznego, osuszanie terenów, zabudowa terenów otwartych. Negatywnym zjawiskiem obserwowanym na terenie gminy zaniechanie ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk, ich utrzymanie wymaga działań polegających na ich wykaszaniu lub wypasaniu. Brak skutecznych zachęt i presji dla właścicieli terenów, zaniechanie użytkowania powoduje sukcesję leśną, utrwala się zwarte kompleksy leśne.

W Planie zadań ochronnych obszaru Natura nie sformułowano wskazania do zmian w istniejących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna.

Dla Żywieckiego Parku Krajobrazowego nie opracowano planu ochrony. Z „Dokumentacji do projektu „Planu ochrony Żywieckiego Parku Krajobrazowego” wynika, że obszar gminy częściowo położony jest w obrębie dwóch z wyznaczonych w Parku stref funkcjonalnych, tj.:

- strefy F1 obejmującej tereny kompleksów leśnych, dla której zaproponowano ograniczenie lokalizacji obiektów nie związanych z gospodarką leśną z wyłączeniem zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego;
- strefy F2 obejmującej tereny nieleśne oraz rozproszonej zabudowy, dla których zaproponowano utrzymanie kompleksów łąk bez prawa lokalizowania nowych obiektów kubaturowych, za wyjątkiem istniejących siedlisk dla nowo tworzonej gospodarki rolnych.

Obszary o dużych walorach przyrodniczych i krajobrazowych stwarzają możliwość rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej, narażone są na silną presję inwestycyjną ukierunkowaną głównie na zabudowę mieszkaniową i lotniskową.

Niekontrolowana, rosnąca presja inwestorów na atrakcyjne tereny w obrębie opracowania i w jego sąsiedztwie stanowi zagrożenie dla flory i fauny. Skutkiem jej jest zwiększenie liczby stałych i czasowych (związanych z funkcją rekreacyjną i letniskową) użytkowników terenu, nasiloną i niekontrolowaną penetracją przez nich chronionych środowisk przyrodniczych. Stąd potrzeba ograniczenia realizacji nowych ciągów pieszych i rowerowych, dopuszczenie ich jedynie śladem istniejących już z uwzględnieniem ich funkcjonowania na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wyznaczane są w częściach sołectw coraz wyżej położonych w sąsiedztwie zwartych obszarów leśnych oraz w dolinach cieków. Zachodzi konieczność przeciwdziałania zabudowywaniu dolin rzecznych. Działalność inwestycyjna na tym terenie może powodować różnorakie i rozległe skutki prowadzące do denaturyzacji cieków. Realizacja obiektów kubaturowych może powodować ograniczenie przepływu lub przerwanie ciągów ekologicznych.

Działania inwestycyjne często poprzedzają prace melioracyjne mające na celu osuszenie terenu i zabezpieczenie go przed możliwością zalania lub wycinka zadrzewień łęgowych. Skutkuje to zmianą naturalnych stosunków wodnych a tym samym specyficznych warunków siedlisk terenów podmokłych z typową dla tego środowiska florą i fauną. Ochroną przed zmianą sposobu użytkowania winny być objęte tereny źródłiskowe potoków. Działanie takie spowoduje zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania.

Niewłaściwie realizowane użytkowanie turystyczno-rekreacyjne stanowi również zagrożenie. Istotnym jest określenie pojemności środowiska dla poszczególnych typów aktywności ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na przedmioty ochrony, zapobiegania rozwojowi inwestycji turystycznych w ostojach zwierząt, przeciwdziałania agresywnym formom wypoczynku, ograniczenie niekontrolowanego użytkowania turystyczno-rekreacyjnego, edukacja ekologiczna oraz promocja obszaru i jego walorów.

Występujące obszary produkcji rolnej ze względu na niską ich produktywność oraz trudne warunki uprawy są odlogowane, podlegają sukcesji leśnej. Powszechna sukcesja leśna tworzy środowisko, które ogranicza powierzchnie żerowisk dla ptaków drapieżnych. Ustalenia projektu planu umożliwiają w terenach o trudnych warunkach uprawy dolesienia. Działania te spowodować mogą zmiany w występujących siedliskach przyrodniczych oraz wpłynąć na mikroklimat. Z upływem lat młodnik przekształci się w las. Nastąpi osłonięcie powierzchni ziemi przez roślinność drzewiastą.

Ze względu na małe jednostkowe powierzchnie terenów leśnych ich oddziaływanie ograniczone będzie do kilkudziesięciu metrów od skraju lasu. Wpływ terenów leśnych przejawia się w otoczeniu poprzez podwyższoną zawartość tlenu, olejków eterycznych, większą wilgotność powietrza, złagodzenie skrajnych wartości temperatury oraz występowanie stosunkowo wysokich wskaźników promieniowania cieplnego. Zalesianie, sukcesja na gruntach odlogowanych, ubytek terenów ekstensywnie użytkowanych łąk, podobnie jak zabudowa terenów otwartych przyczyniają się do utraty żerowisk występujących ptaków drapieżnych. Zaniechanie prowadzenia uprawy gruntów, a tym samym stosowania chemicznych środków ochrony roślin przyczynia się do poprawy jakości i naturalności siedlisk (stwarza dogodniejsze warunki siedliskowe dla ptaków).

Ochrona siedlisk nieleśnych wymaga głównie utrzymania, przywrócenia lub modyfikacji gospodarczego użytkowania łąk, wskazane jest przywrócenie tradycyjnego ich użytkowania kośno-pasterskiego. Natomiast utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk leśnych wymaga wyłączenia z gospodarczego użytkowania płatów jaworzyn, buczyn, borów bagiennych i łęgów na obszarach źródłiskowych, utrzymania okresowych zalewów łęgów, prowadzenia gospodarki leśnej uwzględniającej wymogi ochrony leśnych siedlisk przyrodniczych, przeciwdziałania fragmentacji kompleksów leśnych i intensyfikacji użytkowania turystyczno-rekreacyjno-sportowego.

Zagrożenia dla lasów (zgodnie z Planem urządzenia lasów Nadleśnictwa Jeleśnia)) stanowią:

- skażenie powietrza przez emisje przemysłowe,
- niszczenie roślinności w tym gatunków chronionych w pobliżu szlaków turystycznych,
- płoszenie zwierząt,
- zaśmiecanie terenów wzdłuż szlaków komunikacyjnych, szlaków turystycznych, tras zjazdowych,
- rozwój zabudowy rekreacyjno- mieszkaniowych na terenach coraz wyżej położonych,
- pogorszenie stanu wód,
- penetracja lasów przez ludność zbierającą owoce runa leśnego.

Przyczyną nadmiernego skażenia powietrza są emisje przemysłowe transportowane z terenów sąsiadujących oraz niska emisja z lokalnych kotłowni nasilająca się w okresach grzewczych, wynikająca z powszechnie stosowanego opału o niskiej jakości jak i częstego spalania śmieci. Rozbudowa w gminie sieci gazowej mogłoby częściowo ograniczyć niekorzystne zjawisko.

Utrzymanie bioróżnorodności wymaga zapewnienia jak najlepszej jakości wody oraz utrzymywania dostatecznej jej ilości na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej. Problemy w utrzymaniu odpowiedniej jakości wód w analizowanym obszarze stanowią: niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich i rekreacyjnych oraz zanieczyszczenia ze źródeł lokalnych, spowodowane nierozwiązaną gospodarką ściekami bytowo – sanitarnymi. Zagrożenie dla jakości wód i zachowania naturalności cieków stanowią: gromadzenie ścieków w nieszczelnych zbiornikach, bezpośrednie ich odprowadzanie do wód i gruntu, wysypywanie śmieci do koryt cieków, pobór kamienia i żwiru z koryt, nadmierny pobór wód. Źródłem wymienionych zagrożeń może być rozwój zabudowy rozproszonej, prace regulacyjne w korytach rzek związane z ochroną przeciwpowodziową, intensyfikacja gospodarki leśnej. Konieczne jest egzekwowanie zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby. Przepuszczalne warstwy gruntu umożliwiają przenikanie zanieczyszczeń do wód podziemnych. Położenie części gminy w obrębie lokalnego zbiornika wód podziemnych i jego strefy ochrony powoduje konieczność zabezpieczenia przed infiltracją do głębszych warstw zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Ma to szczególne znaczenie, ponieważ wody zbiornika posiadają słabą izolację wód od powierzchni terenu. Stosowanie do celów pitnych niskich jakościowo wód może być przyczyną problemów zdrowotnych. Dla fauny związanej z siedliskami wodnymi istotne jest zachowanie naturalnego charakteru cieku, ograniczenie możliwości realizacji urządzeń wodnych wpływających na stosunki wodne, regulujących spływ wody, tworzących bariery.

Walory krajobrazowe przyczyniają się do presji budowlanej na tereny o trudnych warunkach posadowienia obiektów. W obszarze zagrożenia osuwaniem się mas ziemnych przewidzianych pod zabudowę lub infrastrukturę techniczną (zachowywanych z dotychczas obowiązującego planu), istniejące zainwestowanie pozostawia się do utrzymania; dopuszcza się możliwość realizacji nowych obiektów kubaturowych z koniecznością przestrzegania warunków posadowienia obiektów budowlanych określonych w dokumentacji geologiczno-inżynierskiej świadczącej o możliwości bezpiecznego przeprowadzenia inwestycji i zagospodarowania terenu.

W środowisku wiejskim źródłami nadmiernego hałasu są: drogowe trasy komunikacyjne, kolej i obiekty produkcji – przetwórstwa drewna. Negatywne reakcje na hałas nasilają się szczególnie przy poziomach powyżej 65 dB, przy czym czynnikiem, który znacząco wpływa na relacje między warunkami akustycznymi a człowiekiem jest tzw. subiektywna wrażliwość na hałas.

Głównymi źródłami hałasu komunikacyjnego jest droga wojewódzka nr 495 relacji Żywiec - Korbielew oraz linia kolejowa nr 97 łącząca Żywiec i Suchą Beskidzką. Droga wojewódzka jest obciążona ruchem o wysokiej intensywności co skutkuje nasileniem hałasu komunikacyjnego w jej sąsiedztwie. Środki zapobiegające powstawaniu hałasu drogowego obejmują: stosowanie różnych nawierzchni drogowych zapewniających różny poziom efektywności akustycznej, stosowanie ekranów akustycznych i innych urządzeń zmniejszających poziom hałasu (takich jak urządzenia dźwiękochłonne czy izolacje akustyczne), pasów zieleni. Pasy zieleni powinny składać się z zieleni wielopoziomowej z udziałem roślinności iglastej, która spełnia swoje zadania także w okresie zimowym.

Istniejące zagospodarowanie funkcjonujące obiekty produkcji i przetwórstwa drzewnego zlokalizowane są w terenach o dotychczasowym przeznaczeniu podstawowym: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z dopuszczeniem zabudowy usługowej, czyli terenach chronionych akustycznie. Ich funkcjonowanie jest źródłem przekroczeń wartości progowych hałasu wyznaczonych dla poszczególnych stref funkcjonalnych w tym mieszkaniowych. Konieczna jest lokalizacja nowych terenów zabudowy mieszkaniowej oraz innych chronionych akustycznie z zachowaniem odległości i izolacji od potencjalnych źródeł hałasu, w tym przypadku istniejących obiektów produkcji i usług.

11. Analiza wprowadzonych projektem planu zagospodarowania przestrzennego zmian sposobu użytkowania terenu oraz ich wpływu na cele ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki oraz Żywieckiego Parku Krajobrazowego

Zakres zmian wprowadzonych w obszarach chronionych obejmujących powierzchnie oraz sposoby użytkowania wprowadzone projektem zmiany planu zawiera poniższa tabela:

Tereny, na których wprowadzono zmianę przeznaczenia podstawowego w obszarze NATURA 2000

Przeznaczenie terenu w obowiązującym planie	Przeznaczenie terenu w projekcie planu -etap I	Powierzchnia ha
R	MN	0,0156
R	KDW	0,0758
1.ZL	KDW	0,0176
1.ZL	UKr	0,0055
SUMA		0,1145

Wprowadzanymi zmianami w obszarze Natura 2000 objęto: 0,09 ha terenów rolnych i 0,02 ha lasów łącznie powierzchnie zmian obejmują tereny o powierzchni **0,11 ha**.

Wszystkie wprowadzane zmiany obejmują niewielkie, kilku arowe powierzchnie. Wprowadzane zmiany wynikają z potrzeby utrzymania zgodności z mapą ewidencyjną (MN, UKr) i przepisami odrębnymi (szerokość KDW). W projekcie zasięg terenów uwidoczniono zgodne ze stanem istniejącym i faktycznym zainwestowaniem. Nie zaplanowano żadnych nowych przedsięwzięć, które miałyby zostać zrealizowane w granicach obszarów Natura 2000 leżących w granicach projektu planu. Stąd realizacja analizowanej zmiany planu pozostanie bez negatywnego wpływu na chronione środowisko, będzie podtrzymaniem stanu istniejącego, obejmie korekty granic użytków w 4 miejscach o sumarycznej powierzchni 0,11 ha i nie będzie wymagać działań kompensacyjnych.

Tereny, na których wprowadzono zmianę przeznaczenia podstawowego w Parku Krajobrazowym Beskidu Żywieckiego

Przeznaczenie terenu w obowiązującym planie	Przeznaczenie terenu w projekcie planu	Powierzchnia ha
R	MN	1,5306
R	ML	1,2020
R	MNL	0,8057
R	KDW	0,0758
1.ZL	MN	0,0571

1.ZL	KS	0,1000
1.ZL	KDW	0,0176
1.ZL	UKr	0,0055
ML	MN	0,0669
ZN	MNL	0,0028
SUMA		3,864

Zmianami w granicach PK Beskidu Żywieckiego objęto **tereny o łącznej powierzchni około 3,8 ha.**

Zmianami w granicach Parku Krajobrazowego objęto głównie tereny rolnicze (3,6 ha), na których wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej i letniskowej, letniskowej jako rozszerzenie, uzupełnienie istniejących terenów zabudowy oraz wprowadzono korektę drogi.

W granicach PK projektowane zmiany wymagać będą zmiany przeznaczenia terenów leśnych na cele nieleśne o łącznej powierzchni 0,18 ha. Planowane wylesienia zostaną skompensowane wyznaczonymi terenami wskazanymi do zalesień o powierzchni wielokrotnie przekraczającymi planowane wylesienia, zlokalizowanych w granicach ŻPK, poza częścią wspólną z obszarami Natura 2000.

Wszelkie zmiany w terenach leśnych skutkują wpływem na stan siedlisk naturalnych. Rozproszenie terenów przewidzianych do zainwestowania, niewielkie powierzchnie jednostkowe terenów, rodzaj zainwestowania, położenie z zachowaniem odległości od siedlisk objętych ochroną, miejsc lęgowych i żerowania ptaków oraz rozłożenie realizacji inwestycji w czasie wpłyną na ograniczenie oddziaływania na środowisko.

Wyznaczono tereny lasów w granicach występowania siedlisk kwaśnych i żyznych buczyn. Istniejącym zagrożeniem dla siedliska kwaśnych buczyn jest gospodarka leśna i plantacyjna, użytkowanie lasów i plantacji, a potencjalnym - infrastruktura sportowa i rekreacyjna realizowana w jej obszarze. Zagrożenia te nie mogą wystąpić na skutek realizacji ustaleń planu.

Teren rezerwatu „Gawroniec” został wykluczony z obszarów objętych zmianami wynikającymi z projektu planu.

W granicach otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Żywieckiego wyznaczono nowe tereny zabudowy mieszkaniowej o powierzchni jednostkowej 2 ha i więcej. Zabudowa mieszkaniowa objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o powierzchni nie mniejszej niż 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody lub w ich otulinach zaliczana jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W projekcie planu wyznaczono cztery takie obszary: 1 w Trzebini A-3.MN 07 (pow. 2,0 ha) oraz 3 w Świnnej: B-3.MN 01 (pow. 3,7 ha), B-3.MN 02 (pow. 2,1 ha), B-3.MN 03 (pow. 2,7 ha). Wskazanie terenów nowej zabudowy o powierzchni przekraczającej 2,0 ha w obszarach objętych formami ochrony przyrody nie jest równoznaczne z realizacją zabudowy jednocześnie na całym obszarze. Zabudowa w tych terenach może być realizowana zgodnie z zapotrzebowaniem, etapami rozłożonymi w czasie, co ograniczy ich oddziaływanie na środowisko w trakcie realizacji.

W granicach Parku Krajobrazowego Beskidu Żywieckiego nie wyznaczono terenów w granicach, których dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wymienione powyżej zwarte tereny zabudowy mieszkaniowej wyznaczono w granicach otuliny Parku. Wprowadzając zmiany planu w granicach Parku KBŻ i jego otuliny dążono do ich minimalizacji w celu ograniczenia wpływu na cel powołania Parku, tj.: dla zachowania i popularyzacji wartości przyrodniczych i walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Rozmieszczenie nowo wyznaczonych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie zarówno w granicach obszarów prawnie chronionych jak i poza nimi przedstawiono w załączniku graficznym nr 3 do prognozy.

Nowo wyznaczone tereny w granicach obszaru Natura 2000 oraz PK Beskidu Żywieckiego charakteryzują się:

- bardzo małą powierzchnią jednostkową i sumaryczną,
- rozproszeniem na terenie sołectw,
- stanowią uzupełnienie lub poszerzenie istniejących jednostek planu o tym samym przeznaczeniu,
- wyznaczono je głównie na terenach o przeznaczeniu pod uprawy rolne.

Planowane zalesienia na ograniczonej powierzchni obejmą tereny odłogowanych gruntów podlegających naturalnej sukcesji wskazanych już w poprzedniej edycji planu z wykluczeniem terenów położonych w granicach Natura 2000.

Zrezygnowano z wprowadzania zalesień terenów łąk konietlicowych. Działanie to ma na celu umożliwienie zachowania chronionych siedlisk w niepogorszonym stanie. Ponad to wykluczono możliwość zalesień obszarów żerowisk gatunków ptaków chronionych. Skorygowano granice siedlisk kwaśnej buczyny.

W analizowanym projekcie planu utrzymano w dotychczasowym zasięgu wskazanym opracowaniu „Rozpoznanie obszarów występowania, identyfikacja zagrożeń oraz określenie warunków ochrony i zakresu monitoringu półnaturalnych siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony na terenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006... -P. Nejfeld, Żywiec 2016 r. płaty chronionych łąk zarówno konietlicowych jak i niżowych i górskich łąk świeżych. W miejscach ich występowania zrezygnowano z wprowadzania zalesiania, możliwości realizacji jakiegokolwiek zabudowy (nawet w terenach rolnych), wyznaczono tereny zieleni nieurządzonej. Działania te mają również korzystny wpływ na występujące gatunki chronione ptaków będące przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB 240002. W granicach obszarów Natura nie wprowadzono zalesień, utrzymano istniejące formy użytkowania. Występujące gatunki chronione ptaków nadal będą mogły wykorzystywać tereny łąkowe w dotychczasowej, zachowanej wielkości, chronione przed zalesieniem jako miejsca rozrodu i żerowania. Wyznaczają nowe tereny przeznaczone pod zainwestowanie kierowano się koniecznością zachowania w nienaruszonym stanie i zasięgu miejsc lęgowych i żerowisk ptaków z uwzględnieniem zachowania stref ochrony okresowej i całorocznej. Zasady te utrzymano w obrębie całego projektu planu.

Nie wyznaczono w granicach projektu planu nowych terenów tras narciarskich ani terenów kompleksów turystycznych, ograniczając tym samym okresową ilość użytkowników terenów o wysokich wartościach przyrodniczych. Zagrożeniami dla chronionych siedlisk łąkowych są: zaniechanie koszenia, zarzucenie pasterstwa, zmiana sposobu uprawy, sukcesja, ścieżki, szlaki piesze i rowerowe, zabudowa rozproszona, drogi, parkingi. Zagrożenia te nie wystąpią w wyniku realizacji zmian wprowadzanych projektem planu. 94% zmian sposobu użytkowania wprowadzonych analizowanym projektem zostało wprowadzone kosztem terenów rolnych z pominięciem obszarów występowania gleb III klasy bonitacyjnej. Utrzymane zostaną duże, zwarte kompleksy leśne urozmaicone mozaiką łąk. W terenach 1.ZN dopuszczono realizację sieci infrastruktury. Dopuszczenie to wynika z braku innych możliwości technicznych wynikających z lokalizacji i ukształtowania terenu. Sieci infrastruktury mają charakter liniowy, po ich realizacji możliwe jest szybkie przywrócenie stanu pierwotnego użytkowania. Nie są planowane inwestycje (urządzenia wodne) związane ze środowiskiem wodnym: mosty, przeprawy, zapory stanowiące bariery dla migrujących gatunków związanych ze środowiskiem wodnym. Korytarze ekologiczne zostaną zachowane w niezmienionym stanie. Wprowadzono nakaz zachowania otuliny biologicznej cieków, który wzmocni ochronę cennych siedlisk przyrodniczych występujących w dolinach cieków.

Nie wyznaczono nowych odcinków dróg o dużym natężeniu ruchu, które to inwestycje mogłyby przyczynić się do rozczłonkowania zwartych obszarów przyrodniczych. Nie zostaną przerwane korytarze ekologiczne, utrzymane zostaną trasy migracji. Nie ulegną zmianie warunki bytowania chronionych gatunków ryb brzanki i głowacza, dla których naturalnym siedliskiem jest Koszarawa.

Wzdłuż Koszarawy i Pewlicy wody i tereny zieleni w oddaleniu od siedzib ludzkich zasiedlają bobry i wydry. Bóbr – to największy występujący w Polsce gryzoń. W prawie krajowym bóbr jest gatunkiem objętym ochroną ścisłą, wymagającym ochrony czynnej wymienionym w załączniku 1 rozporządzenia Ministra Środowiska i Klimatu z dnia 19 października 2022r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2022, poz. 2380). Bobry przyczyniają się do zwiększania bioróżnorodności środowiska poprzez tworzenie małej retencji wody i zwiększanie powierzchni obszarów podmokłych. Renaturalizacja strefy brzegowej odbywa się poprzez odtwarzanie pływów oraz wydłużanie strefy ekotonowej – kontaktu wody z lądem. Podnoszenie poziomu wód gruntowych na większych obszarach, wpływa korzystnie na jakość krajobrazu, spowalnia odpływ wód w potokach. Bobry powodują też szkody w uprawach, podtopienia, niszczą siedliska łęgowe i pionierską roślinność na kamieńcach, uszkadzają wały przeciwpowodziowe, budują żeremia w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zasiedlonych przez człowieka (Pewel Mała, Rychwałdek).

W sąsiedztwie bobra często występują wydry, ponieważ bóbr określany jest jako gatunek parasolowy, co oznacza, że jego ochrona wpływa pozytywnie na liczebność populacji gatunków zamieszkujących to samo siedlisko (w analizowanym przypadku – wydr). Budownicza działalność bobra skutkuje tworzeniem miejsc o dogodnych warunkach do polowania dla wydr. Wydra jest drapieżnym ssakiem ziemno-wodny zaliczanym do rodziny łasicowatych. Wydra podlega ścisłej ochronie na mocy międzynarodowych przepisów i konwencji (jest wymieniona w Załączniku I CITES, Załączniku II Konwencji Berneńskiej, Załączniku II i IV Dyrektywy Siedliskowej i Dyrektywy Gatunkowej). W Polsce została umieszczona w Czerwonej Księdze gatunków ginących. Wydry żerują w wodzie i gniazdują na lądzie. Są najbardziej aktywne nocą, a także o zmierzchu i o świcie. Podstawą diety wydr są ryby – ponad 50 gatunków, jednak nieco mniejszy udział w diecie mają także płazy, raki, mięczaki i owady, a nawet drobne ssaki i ptaki. Wydra potrzebuje dużej dawki energii, gdyż jest zwierzęciem ruchliwym, wkładającym duży wysiłek w poszukiwanie i chwytanie pokarmu oraz ogrzewanie ciała. Wysoki metabolizm oznacza duże zapotrzebowanie na pokarm, tj. około 1 kg ryb na dobę. Skutkiem zaspokajania zapotrzebowania na pokarm przez wydry może być trzebieenie gatunków chronionych ryb i innych gatunków związanych z siedliskami wodnymi. Brak dostatecznej ilości pokarmu może powodować zmianę siedliska. Zagrożeniem dla siedlisk zamieszkiwanych przez wydry jest zakwaszenie rzek skutkujące ubytkiem biomasy ryb i zmniejszeniem zasobów pokarmowych. Te same skutki wynikają z zanieczyszczenia organicznego nawozami azotanowymi, nieoczyszczonymi ściekami lub gnojowicą rolniczą. Wydra należy do gatunków szczególnie wrażliwych na niszczenie siedlisk i zanieczyszczenie wód. Siedliska wodne wydr są wyjątkowo wrażliwe na zmiany spowodowane przez człowieka, takie jak: kanalizacja i regulacja rzek, usuwanie roślinności nadbrzeżnej, budowa tam, fragmentacja środowisk, melioracja środowisk wodno-błotnych. Niszczenie środowisk wodnych do niedawna uważane było za główną przyczynę spadku liczebności gatunku. W przeszłości na wydry polowano dla ich cenionego futra. Obecnie to zagrożenie nie występuje. Siedliska wydr zlokalizowane są w oddaleniu od terenów objętych zmianami wskazanymi w analizowanym projekcie planu.

Na rysunku planu uwidoczniono obszary o wysokiej wartości przyrodniczej objęte różnymi formami ochrony prawnej. Ich ochronę wsparto następującymi ustaleniami uchwały:

- nakaz zagospodarowania terenów z uwzględnieniem ochrony występujących siedlisk;
- nakaz utrzymania ciągłości i ochrony istniejących siedlisk;
- sposób zagospodarowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Gospodarka w terenach leśnych i zieleni na obszarach o wysokiej wartości przyrodniczej prowadzona powinna być z uwzględnieniem zasad wynikających z Ustawy o lasach oraz ograniczeń sformułowanych w Ustawie o ochronie przyrody. Gospodarka leśna prowadzona w terenach prawnie chronionych w granicach obszarów Natura 2000 prowadzona powinna być ze szczególnym uwzględnieniem możliwości wystąpienia potencjalnych zagrożeń w obszarach występowania poszczególnych rodzajów siedlisk chronionych.

Duże znaczenie dla ograniczenia negatywnego wpływu na otoczenie ma sposób organizacji prac, określenie nieprzekraczalnego zasięgu obszaru objętego zabiegami gospodarczymi i sposobu prowadzenia prac. Wszelkie działania prowadzone zgodnie z Ustawą o lasach mogą oddziaływać na środowisko.

Wycinka drzew (ubytek drzewostanów), nowe nasadzenia powodują lokalne zmiany warunków siedliskowych, utratę miejsc gniazdowania. Prace te lokalnie wpływają zarówno na gatunki flory i fauny. Realizacja ścieżek rowerowych, które winny być prowadzone po śladzie istniejących ciągów komunikacyjnych, zarówno w terenach leśnych jak i zieleni nieurządzonej realizowana winna być ze szczególną starannością o dbałość środowiska, maksymalnym ograniczeniem wpływu na tereny bezpośrednio sąsiadujące z obszarem inwestycji. Należy ograniczyć możliwość wkraczania na tereny sąsiednie, nie przekraczać granic planowanych inwestycji, nie organizować zaplecza w terenach przylegających, zabezpieczyć przed oddziaływaniem siedliska chronione występujące w sąsiedztwie. Zarówno gospodarka leśna jak i realizacja ścieżek we wskazanych lokalizacjach będą oddziaływaniami o charakterze jednorazowym i wystąpią w momencie zajęcia terenu pod planowaną inwestycję. Podczas prowadzenia prac na etapie realizacji przedsięwzięcia nastąpi niezorganizowana emisja gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego emitowanych przede wszystkim przez silniki spalinowe maszyn oraz środków transportu. Emisje te wystąpią przede wszystkim w obrębie prowadzonych prac oraz w niewielkim stopniu w sąsiedztwie tras wykorzystywanych przez pojazdy samochodowe transportujące materiały. Będą to emisje o charakterze krótkotrwałym. ze względu na ograniczony czas występowania emisji niezorganizowanej w trakcie realizacji przedsięwzięcia oraz stosowanie sprawnych technicznie i spełniających wymagania dotyczące norm emisji spalin maszyn oraz środków transportu, emisja ta nie będzie miała istotnego wpływu na stan czystości atmosfery w rejonie lokalizacji przedsięwzięcia i nie spowoduje przekroczenia ustalonych norm. Hałas generowany w trakcie realizacji przedsięwzięcia, zalicza się do emisji krótkotrwałych, które ustaną po zakończeniu prac. Zarówno działania o znaczeniu gospodarczym jak i pielęgnacyjnym, mające na celu utrzymanie siedlisk w nie pogorszonym stanie jak i zaniechanie wszelkich działań skutkują wpływem na stan środowiska. Wpływ uzależniony jest od rodzaju planowanego przedsięwzięcia, jego zasięgu terytorialnego, organizacji, sposobu realizacji prac i czasu trwania.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Środowisko obszaru objętego planem cechuje się znacznym stopniem przekształcenia. Dalszy rozwój zainwestowania, wzbogacenie form użytkowania, rozwój infrastruktury technicznej może w różnorodny sposób wpływać na środowisko przyrodnicze jako całość oraz na jego poszczególne elementy. W celu zapobiegania i ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko w planie wprowadzono dla całego obszaru objętego planem ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem: sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz dróg i linii kolejowych (w tym przedsięwzięć realizowanych na terenach **KDG, KDZ, KDL, KDD, KDW, IK, IT, IW, KK** wynikających z przeznaczenia określonego w planie), terenów mieszkaniowych o powierzchni przekraczającej 2,0 ha w terenach objętych formami ochrony i ich otulin (**A3.MN 07, B-3.MN 01, B-3.MN 02, B-3.MN 03**) oraz przedsięwzięć realizowanych na terenach oznaczonych symbolami: **PU, UTz, USz, RU, KP, D-2.U 01, D-2.U 02, D-2.U 05, D-2.U 08, D-2.U 11, D-2.U 12**, dla których dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz następujące ustalenia dotyczące:

12.1 Powietrze

Do najważniejszych niekorzystnych zjawisk wymuszających działania w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem zalicza się:

- emisję zorganizowaną pochodzącą ze źródeł punktowych (usługi, produkcja, lokalne kotłownie, ogrzewanie budynków mieszkalnych tzw. niska emisja),
- emisję ze źródeł liniowych i powierzchniowych (drogi, parkingi).

Rodzaje i ilość podstawowych zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery wynikają przede wszystkim z rodzaju i ilości spalanych paliw.

Na terenach objętych planem najbardziej uciążliwa jest emisja pochodząca z kotłowni indywidualnych.

Gmina wdraża „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Świnna”, którego celami priorytetowymi są:

- Efektywne gospodarowanie zasobami energetycznymi i ograniczenie emisji pyłowo-gazowej do atmosfery.
- Zmniejszenie uciążliwości transportu dla środowiska.
- Zrównoważone zarządzanie gminą i budowa postaw proekologicznych wśród mieszkańców.

Plan wskazuje główne obszary problemowe występujące na terenie gminy, tj.:

- zanieczyszczenie powietrza związane z niską emisją ze źródeł punktowych,
- zanieczyszczenie powietrza związane z niską emisją transportową,
- nadmierna energochłonność obiektów,
- nadmierna energochłonność oświetlenia ulicznego,
- niska świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska,
- problemy organizacyjne (brak monitoringu).

W celu poprawy jakości stanu istniejącej atmosfery w projekcie planu uwzględniono działania: mające na celu redukcję tzw. niskiej emisji. Wprowadzono zapis mówiący o nakazie stosowaniu do celów grzewczych i technologicznych systemów nieuciążliwych dla otoczenia, opartych na najlepszych dostępnych technikach.

Ustalono następujące zasady w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą:

- 1) ogrzewanie budynków w oparciu o indywidualne rozwiązania;
- 2) dopuszcza się zaopatrzenie obiektów w energię ciepłą z ciepłowni centralnej;
- 3) dopuszcza się stosowanie rozwiązań centralnych i indywidualnych z wykorzystaniem pompy ciepła,
- 4) dopuszcza się realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie większej niż 100 kW.

Obszar planu będzie obsługiwany infrastrukturą techniczną w zakresie zaopatrzenia w gaz. Dopuszcza się również zaopatrzenie w gaz z indywidualnych źródeł. Realizacja sieci nowych gazociągów korzystnie wpłynie na ograniczenie emisji pyłowych z palenisk domowych.

W 2023 r. rozpoczęto budowę gazociągów na terenie gminy. W pierwszej kolejności zaopatrzenie w gaz z sieci dostępne będzie w sołectwach Świnna i Pewel Mała.

12.2 Wody i gleby

Na jakość wód i stan gleb zasadniczy wpływ ma sposób prowadzenia gospodarki odpadami oraz gospodarki ściekami.

Wytwarzanie i składowanie odpadów

W wyniku wprowadzenia ustaleniami planu nowych funkcji i dopuszczeniem do intensyfikacji istniejącej zabudowy ilość wytwarzanych odpadów w obszarze objętym planem wzrośnie.

Na terenie planu nie są zlokalizowane ani planowane: składowiska odpadów oraz obiekty i instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. System wywozu odpadów oparty o powszechną segregację obejmuje wszystkich mieszkańców gminy. Odpady komunalne i inne odbierane od mieszkańców deponowane są na składowisku w Sp. z o.o. „Beskid” w Żywcu (poza granicami gminy).

W projekcie planu w zakresie gospodarki odpadami ustalono prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Nadrzędnym celem działań towarzyszących realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko, co w konsekwencji wpłynie na wygląd, estetykę i czystość, a tym samym spowoduje poprawę warunków życia mieszkańców.

Odprowadzenie ścieków

Konsekwencją zamieszkiwania oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej na terenach objętych ustaleniami analizowanego planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego jest wytwarzanie ścieków komunalnych i spływ ścieków opadowych.

Ustalenia planu w zakresie gospodarki ściekowej określają, że obszar planu będzie obsługiwany infrastrukturą techniczną w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych, przy uwzględnieniu następujących zasad:

- 1) odprowadzenie ścieków sanitarnych z obszaru gminy do sieci kanalizacji sanitarnej, a następnie do oczyszczalni ścieków na terenie miasta Żywiec lub oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w terenie B-IK 01;
- 2) odprowadzenie ścieków przemysłowych z obszaru do sieci kanalizacji sanitarnej po ich wstępnym oczyszczeniu;
- 3) dopuszcza się odprowadzenie ścieków za pomocą rozwiązań indywidualnych do szczelnych

- 4) zbiorników na nieczystości lub z wykorzystaniem indywidualnej oczyszczalni ścieków dla budynku lub zbiorowej dla zespołu budynków (poza terenami narażonymi na szczególne zagrożenie wodami powodziowymi),
- 5) zakaz lokalizowania przydomowych oczyszczalni ścieków z drenażem rozsączającym na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;
- 6) zakaz prowadzenia działalności powodującej zanieczyszczenie wód podziemnych.

Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych za pomocą indywidualnych rozwiązań, za wyjątkiem obszarów zagrożonych ruchami masowymi.

W celu ochrony gleby i wód wprowadzono nakaz utwardzenia dróg, placów i parkingów w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo - wodne przed zanieczyszczeniem wraz z odprowadzeniem wód opadowych i roztopowych według rozwiązań indywidualnych lub do kanalizacji deszczowej.

Wykluczono możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów sąsiednich na tereny kolejowe i wykorzystania do tego celu kolejowych urządzeń odwadniających.

Wymienione zakazy oraz zakaz prowadzenia działalności prowadzącej do zanieczyszczania wód podziemnych, w szczególności wprowadzania do gruntu i wód powierzchniowych ścieków bez ich oczyszczania są działaniami mającymi na celu ochronę wód powierzchniowych i podziemnych.

Projekt planu zakłada docelowo odprowadzenie ścieków sanitarnych z obszaru gminy do sieci kanalizacji sanitarnej, a następnie do oczyszczalni ścieków „Żywiec” lub oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w terenie B-PU 01 (dopuszczenie realizacji oczyszczalni w obszarze B-PU 01 na podstawie wcześniejszej edycji planu). Odprowadzenie ścieków przemysłowych z obszaru prowadzone będzie do sieci kanalizacji sanitarnej, po ich wstępnym oczyszczeniu.

Istniejąca sieć kanalizacyjna na terenie gminy Świnna obsługuje około 75% mieszkańców Gminy

(Strategia rozwoju Gminy Świnna).

Przyjęte w analizowanym planie rozwiązania są zgodne z dotychczasową polityką gminy w zakresie porządkowania gospodarki wodno-ściekowej oraz spełniają wymogi ochrony środowiska.

Objęcie docelowo obszaru siecią kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni komunalnej jest zgodne z założeniami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, który na terenie gminy Świnna wyznacza strefę aglomeracji, czyli teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych. Inwestycje gospodarki wodno-ściekowej są bardzo korzystne dla środowiska wodnego omawianego terenu i wpłyną na poprawę jakości wód, co ma szczególne znaczenie ze względu na położenie gminy w zasięgu stref ochrony bezpośredniej i pośredniej zarówno ujęcia wód z rzeki Koszarawa jak i LZWP dolina rzeki Soły.

W celu zabezpieczenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych niezbędne jest konsekwentne egzekwowanie wykluczenia możliwości bezpośredniego odprowadzania ścieków do gruntu i cieków w szczególności na terenach nowo realizowanych inwestycji.

12.3 Korzystanie z zasobów środowiska

W obszarze objętym projektem planu nie występują surowce mineralne stąd nie przewiduje się ich eksploatacji.

Ujmowana i eksploatowana nadal będzie woda przeznaczona do spożycia. Rozwój przestrzenny i funkcjonalny gminy wpłynie na wzrost wielkości jej zużycia. W projekcie planu zasilanie w wodę ustala się z sieci wodociągowej w oparciu o ujęcie powierzchniowo – brzegowe zlokalizowane na terenie miasta Żywiec. W planie wskazano dwa ujęcia infiltracyjne zlokalizowane w terenach: B-IW 01, B-IW 02 należące do Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodno – Kanalizacyjnego w Żywcu.

Poza obszarem planu na terenie gminy funkcjonuje ujęcie wody na potoku Przyłkówka zrealizowane dla celów naśnieżania stoku narciarskiego (na mocy decyzji Starosty Żywieckiego z dnia 14 listopada 2013r.).

Ponad to dopuszczano do czasu realizacji sieci wodociągowej zaopatrzenie terenów w wodę z ujęć indywidualnych (studni), za wyjątkiem fragmentów terenów leżących w 50 i 150 metrowych strefach sanitarnych cmentarzy, gdzie wprowadzono obowiązek korzystania z sieci wodociągowej oraz wskazanych w § 13. i 15 uchwały. Funkcjonujące na terenie gminy ujęcia w oparciu o dokumentację hydrogeologiczną omówiono w pkt.5.3 prognozy.

Nowe tereny przeznaczone pod realizację różnych typów zabudowy mieszkaniowej wyznaczone zostały na gruntach rolnych niskich klas bonitacyjnych. W związku z realizacją tych zamierzeń planistycznych nie występuje konieczność wyłączenia terenów z użytkowania rolnego.

Utrzymuje się obszary stanowiące przyrodniczy system gminy, tj. powierzchnie lasów, zieleni (poza zielenią towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej i usługowej) urządzonej, nie urządzonej, zieleni obniżeń dolinnych. Wprowadza się, na ograniczonej powierzchni w stosunku do poprzedniej edycji planu, tereny zalesień oznaczone na rysunku planu symbolem 2 ZL. W wyniku realizacji zalesień wskaźnik lesistości gminy wzrośnie (zbliży się do wartości średniej dla powiatu żywieckiego).

Realizacja zmian wprowadzonych projektem planu wymagać będzie zmiany przeznaczenia terenów leśnych na cele gospodarki nieleśnej. W obrębie projektu planu przeznaczenia na nieleśne sposoby użytkowania wymagać będzie 1,5 ha lasów w zarządzie Lasów Państwowych oraz około 6 ha lasów prywatnych.

12.4 Ochrona krajobrazu

W zakresie ogólnym w projekcie planu ustala się następujące zasady wpływające na ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego:

- nakaz wykorzystania gruntów w terenach przeznaczonych do zainwestowania, z zachowaniem w sposobie zagospodarowania terenu, odpowiednich proporcji między zabudowaną a niezabudowaną częścią działki (lub terenu inwestycji), określonych wskaźnikami zawartymi w uchwale;
- nakaz zachowania ustalonych gabarytów budynków, rodzajów dachów i kątów nachylenia połaci dachowych projektowanej zabudowy mieszkaniowej i usługowej;
- parametry nowo wydzielanych działek budowlanych oraz ich usytuowanie względem dróg;
- nakaz zachowania nieprzekraczalnych linii zabudowy – zgodnie z rysunkiem planu.
- utrzymanie powierzchni lasów i wprowadzenie zalesień;
- wyznacza się strefy ochrony historycznej struktury przestrzennej w granicach oznaczonych na rysunku planu oraz określa zasady postępowania w ich obrębie dotyczące realizowania nowych inwestycji oraz remontów i rozbudów obiektów istniejących,
- ustalenie maksymalnej wysokości obiektów budowlanych w obszarze planu: **35 m**, o ile przepisy szczegółowe nie stanowią inaczej,
- zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- zakaz lokalizacji garaży wielopoziomowych,
- zakaz realizacji parkingów naziemnych wielokondygnacyjnych,
- zakaz lokalizacji miejsc postojowych w terenach oznaczonych symbolami: 2.R, 2.ZN w granicach obszaru Natura 2000 oraz 1.ZL,
- obowiązek zabezpieczenia miejsc postojowych w ilości stosownie do wyznaczonego przeznaczenia podstawowego terenu,
- zakaz realizacji zabudowy bliźniaczej w terenach od B-2.MN 01, od B-2.MN 03 do B-2.MN 08.
- zakaz realizacji nowej zabudowy zagrodowej dla terenów o symbolach terenów o symbolach: od D-1.MN 01 do D-1.MN 07, od D-1.MN 11 do D-1.MN 13, D-1.MN 16 i D-1.MN 17,
- zakaz realizacji zabudowy rekreacji indywidualnej dla terenów o symbolach MNU, MNu,
- zakaz lokalizacji zespołów garaży w grupach większych niż 2 obiekty na 1 działkę budowlaną w terenach, 1.MNL, 2.MNL, ML,
- zakaz realizacji nowej zabudowy w terenach o symbolach 1ZN, 2ZN, 2R, 2ZL
- ustalenia dla terenów o symbolach: 4.MN, 2.MNL, B-ML 03 do 05,
  - w zakresie form obiektów budowlanych:
    - nakaz realizacji obiektów w formie zwartej bryły,
    - zakaz stosowania kolumnad łukowych oraz otworów dachowych w formie tzw. „bawolich oczek”,
  - zakaz realizacji zabudowy szeregowej,
  - nakaz stosowania kolorystyki ścian zewnętrznych w gamie kolorów pastelowych lub kolorystyki materiałów naturalnych (kamień, drewno, itp.),
  - zakaz realizacji okładzin elewacyjnych z tworzyw sztucznych, płyt azbestowych,
  - zakaz stosowania jako pokrycia dachów spadzistych o spadku połaci większym

niż 5° płyt betonowych i azbestowych,

- o nakaz realizacji kolorystyki dachu w odcieniach ciemnego brązu, grafitu, ceglastego lub kolorystyki materiałów naturalnych (kamień, drewno, itp.),
- o dopuszcza się zastosowanie drewnianych wykończeń elewacji ścian szczytowych oraz pokrycie dachu dachówką ceramiczną, gontem drewnianym lub blachą dachówkową, blachą gontopodobną,
- o dopuszcza się wykończenie elewacji drewnem lub kamieniem,
- o w zakresie ochrony rzeźby terenu:
  - nakaz ograniczenia transportu mas ziemnych i wykorzystania ich w pierwszej kolejności do ukształtowania terenu w rejonie danej inwestycji, bez znacznych zmian naturalnej rzeźby terenu i układu warstw gleby,
- dla zabudowy przeznaczenia dopuszczalnych terenów UI (ppkt. b) dopuszcza się wieże obserwacyjne o parametrach jak dla obiektów budowlanych,
- zachowanie i ochrona istniejących lasów,
- nakaz utrzymania i urządzenia ogólnodostępnych terenów zielonych ZUw, ZU,
- nakaz zachowania obudowy biologicznej cieków ZUw, ZU,
- zakaz zabudowy budynkami, za wyjątkiem budynków o funkcji socjalnej lub technicznej związanej bezpośrednio z obsługą trasy narciarskiej (wyciągu lub kolejki) w Usz,
- realizacja tras rowerowych, ciągów pieszych jedynie śladem istniejących ścieżek, dróg i dojazdów z uwzględnieniem wpływu na obszary o wysokich walorach przyrodniczych,
- w zakresie kształtowania i rewitalizacji elementów zagospodarowania przestrzennego następujące ustalenia:
  - 1) dopuszcza się remonty, przebudowę, rozbudowę i nadbudowę istniejących obiektów budowlanych znajdujących się po zewnętrznej stronie nieprzekraczalnych linii zabudowy pod warunkiem nieprzekraczania istniejącej linii zabudowy wyznaczonej przez ten obiekt;
  - 2) w odniesieniu do terenów zainwestowanych i istniejących obiektów budowlanych:
    - położonych w terenach nieprzeznaczonych w planie pod zabudowę (nie dotyczy zabudowy zagrodowej w terenach oznaczonych symbolem 1.R, nie dotyczy terenów 1.ZL) dopuszcza się jedynie budowę nowych obiektów gospodarczych, inwentarskich i garaży oraz roboty budowlane na istniejących obiektach w taki sposób, aby powierzchnia całkowita wszystkich istniejących obiektów na działce budowlanej nie została zwiększona o więcej niż 25%,
    - położonych w terenach nieprzeznaczonych w planie pod zabudowę (nie dotyczy zabudowy zagrodowej w terenach oznaczonych symbolem 1.R, nie dotyczy terenów 1.ZL) dopuszcza się roboty budowlane na istniejących obiektach w taki sposób, aby istniejące parametry obiektów, inne niż powierzchnia całkowita, nie zostały zwiększone o więcej niż 10%,
    - położonych w terenach przeznaczonych w planie pod zabudowę dla obiektów, których parametry i wskaźniki zabudowy są przekroczone w stosunku do ustaleń planu, dopuszcza się roboty budowlane, które nie powodują konieczności zwiększenia już przekroczonych wskaźników więcej niż 10%,
    - położonych w terenach przeznaczonych w planie pod zabudowę dla obiektów o funkcji niezgodnej z przeznaczeniem terenu dopuszcza się roboty budowlane, które nie powodują konieczności zwiększenia istniejących wskaźników o więcej niż 10%;
  - 3) dopuszcza się remonty i przebudowę dachów o geometrii innej (w dniu wejścia w życie niniejszego planu) niż wynika to z ustaleń szczegółowych dla poszczególnych terenów;
- w zakresie ochrony rzeźby terenu: nakaz ograniczenia transportu mas ziemnych i wykorzystania ich w pierwszej kolejności do ukształtowania terenu w rejonie danej inwestycji, bez znacznych zmian naturalnej rzeźby terenu i układu warstw gleby w terenach o symbolach: UT, MNL, ML, MN, MNU.

Projekt planu nie przewiduje wprowadzania zasadniczych zmian w krajobrazie terenu. Zachowuje tereny zieleni leśnej. Zwiększa areał lasów poprzez planowe zalesienia głównie gruntów odłogowanych.

Zachowuje wolne od zabudowy tereny zieleni wzdłuż cieków wodnych, chroni ich obudowę biologiczną.

Zmiany będą konsekwencją realizacji nowej zabudowy głównie mieszkaniowej, mieszkaniowo-leśniczki, letniskowej na terenach przylegających do terenów o podobnym przeznaczeniu podstawowym, ograniczającej ilość terenów w użytkowaniu rolnym. Proponowane rozwiązania przestrzenne mają na celu zachowanie istniejących walorów krajobrazu z tradycyjną zabudową chronioną zapisami uchwały wprowadzającymi strefy ochrony historycznej struktury przestrzennej w granicach oznaczonych na rysunku planu. Zapisy projektu planu szczegółowo doprecyzowują zasady realizacji nowych obiektów oraz warunki remontów, modernizacji i rozbudowy obiektów położonych w obrębie granic Żywieckiego Parku Krajobrazowego oraz w strefach ochrony historycznej struktury wsi.

Określają dopuszczalny gabaryt, wysokość obiektów, kształt dachów, kolorystyką elewacji, obowiązek stosowania form i detalu architektonicznego zgodnych z wzorcami budownictwa regionalnego. Zachowane zostaną w odpowiedniej proporcji tereny zieleni poprzez wprowadzenie obowiązku zachowania minimum powierzchni biologicznie czynnej w wielkości odpowiedniej dla poszczególnych rodzajów przeznaczenia podstawowego.

Nowa zabudowa, zgodnie z zapisami planu, parametrami będzie dostosowana do istniejącej. Zachowane zostanie równoczesne funkcjonowanie w danym terenie różnych typów zabudowy mieszkaniowej oraz zagrodowej i usługowej.

12.5 Emisja pól magnetycznych

Źródłem pola elektromagnetycznego są stacje radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej, medyczne urządzenia diagnostyczne i terapeutyczne, urządzenia przemysłowe i gospodarstwa domowego oraz systemy przesyłowe energii elektrycznej.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące źródła promieniowania elektromagnetycznego:

- elektroenergetyczne linie napowietrzne: WN 110 kV (jednotorowej linii napowietrznej relacji: GPZ- Zabłocie - RS Jeleśnia oraz dwutorowej linii napowietrznej relacji: GPZ -Sporysz -GPZ Zabłocie / GPZ –Zabłocie- RS Jeleśnia), SN 15 kV i NN,
- stacje transformatorowe SN 15 kV,
- stacje bazowe telefonii komórkowej w Rychwałdku i Pewli Ślemieńskiej.

W projekcie planu ustalono zaopatrzenie w energię elektryczną poprzez:

- jednotorową linię napowietrzną relacji: GPZ- Zabłocie - RS Jeleśnia,
- dwutorową linię napowietrzną relacji: GPZ -Sporysz -GPZ Zabłocie / GPZ –Zabłocie- RS Jeleśnia,
- sieci średniego (SN) i niskiego napięcia (nN).

Pola elektromagnetyczne wokół linii o napięciu 15 kV i niższym traktowane są, jako nieistotne z punktu widzenia wpływu na środowisko i zdrowie ludzi.

Natomiast pola elektromagnetyczne o wartościach przekraczających wartości dopuszczalne mogą występować wokół linii elektroenergetycznych wysokich napięć oraz w otoczeniu stacji elektroenergetycznych. Postępowanie administracyjne związane z lokalizacją stacji telefonii komórkowej odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa ochrony środowiska i poprzedzone jest procedurą ocen oddziaływania na środowisko.

Lokalizacja obiektów w pobliżu linii elektroenergetycznych dopuszczona jest zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu elektroenergetyki oraz normami. Wokół sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi, obowiązują ograniczenia dla zainwestowania. Przepisy odrębne określają rodzaj ograniczeń i ich zasięg. Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dostępnych dla ludzi pomiary dopuszczalnych pól elektromagnetycznych wykonywane są ustawowo przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Na terenie gminy Świnna nie są prowadzone pomiary. Najbliższy punkt pomiarowy terenów wiejskich zlokalizowany jest w Jeleśni.

12.6 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W projekcie planu ustalono zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W okolicy nie występują zakłady o potencjalnym zagrożeniu chemiczno – ekologicznym. Zakłady stwarzające zagrożenie pożarowe wynikające z procesu technologicznego funkcjonują w Żywcu, Jeleśni i Węgierskiej Górze. Główne potencjalne źródła zagrożeń stanowią drogi drugorzędne, trasa kolejowa i stacje paliw, gdzie mogą wystąpić awarie w transporcie podczas przewozu gazu propan – butan, NH₃ oraz paliw płynnych.

12.7 Środowisko biologiczne

Planowany jest zrównoważony rozwój obszaru. Ustalenia planu zachowują istniejące tereny lasów, zieleń wzdłuż cieków, wprowadzają tereny zieleni urządzonej, ogrodowej, izolacyjnej oraz duże powierzchnie zalesień. Zalesienia terenów bezpośrednio przylegających do granicy lasu powodują zwiększenie powierzchni zwartych kompleksów leśnych oraz wzmocnienie pełnionych przez nie funkcji korytarzy ekologicznych. Z przepisów odrębnych (p-pożarowych) wynika konieczność zachowania strefy wolnej od zabudowy od granicy lasu.

W analizowanym projekcie określono udział powierzchni biologicznie czynnych, maksymalną powierzchnię zabudowy dla terenów zabudowy oraz ustalają wskaźnik intensywności zabudowy.

Wielkości wymienionych parametrów zastosowanych dla określonych rodzajów zabudowy zawiera tabela.

Przeznaczenie podstawowe terenu	Max. % powierzchni zabudowy	Min. % powierzchni biologicznie czynnej	Intensywność zabudowy	Wysokość zabudowy w m
1. MN	30	60	0,01-0,60	budynki 10, garaże, bud. gosp. 6
2. MN	20	60	0,01-0,50	budynki 10, garaże, bud. gosp. 6
MNU	40	40	0,01-0,60	budynki 10, garaże, bud. gosp. 6
MNu	40	40	0,01-0,80	budynki 10, garaże, bud. gosp. 6
3. MN	20	60	0,01-0,50	budynki 10, garaże, bud. gosp. 6
3. MN	30	60	0,01-0,60	budynki 10, garaże, bud. gosp. 6
1.MNL	30	60	0,01-0,50	bud. 10, bud rekreacji 8, garaże, bud. gosp. 6
2.MNL	30	60	0,01-0,50	bud. 10, bud rekreacji ind.7, garaże, bud. gosp. 5
ML	20	70	0,01-0,50	bud rekreacji ind.7, garaże, bud. gosp. 5
UI	50 (lub 90)	30	0,05-1,20	15 za wyj. wież
UO	50	30	0,05-0,80	15, bud. zaplecza 6
UZ	50	25	0,05-0,80	12
UKr	50	30	0,05-1,20	15 kościoł, bud. mieszk. 12, garaże, bud. gosp. 6
UKt	50	30	0,05-0,80	budynki 10, garaże, bud. gosp. 6
UT	40	30	0,05-0,80	budynki 15, garaże, bud. gosp. 6
US	15 (40-B-US.01)	30	0,05-1,0	budynki 15, garaże, bud. gosp.6, obsługa usług 9
1.U	50	30	0,05-0,60	budynki 15, bud. zaplecza tech., garaże 6
2.U	50	30	0,05-0,60	budynki 15, garaże, bud. gosp. 6
PU	50	30	0,05-1,00	15 za wyj. B-PU.01 -8
ZC	5	20	0,0005-0,10	10, dom pogrzebowy, kaplica 15
R	40	40	0,001-1,0	10
ZU	10	70	0,0005-0,10	budynki 10, zaplecze tech., socj. 6
ZUw	10	70	0,0005-0,10	budynki 10, zaplecze tech., socj. 6
1.ZN	-	80	-	-
2.ZN	-	95	-	-
D-ZUw	10	70	0,0005-0,10	budynki 6

WS	10	80	0,001-0,10	6 (dla terenów B-WS 01 i D-WS 01, D-WS 07)
RU	30	50	0,05-1,0	12
KS	20 m ² dla jednego terenu	15	0,01-0,20	6
KP	55	15	0,05-0,50	8
IK, IT	80	5	0,001-1,00	IK - 15, IT - 35
A-IW 01, B-IW 01, B-IW 02	20	60	0,001-0,5	15
UTz	5	85	0,001-1,00	6
KK	50	10	0,01-1,00	10

Ponad to środowisko biologiczne chronią zapisy określające:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem: sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz dróg i linii kolejowych (w tym przedsięwzięć realizowanych na terenach KDG, KDZ, KDL, KDD, KDW, IK, IT, IW, KK wynikających z przeznaczenia określonego w planie), terenów mieszkaniowych o powierzchni przekraczającej 2,0 ha w terenach objętych formami ochrony i ich otulin (A3.MN 07, B-3.MN 01, B-3.MN 02, B-3.MN 03) oraz przedsięwzięć realizowanych na terenach oznaczonych symbolami: PU, UTz, USz, RU, KP, D-2.U 01, D-2.U 02, D-2.U 05, D-2.U 08, D-2.U 11, D-2.U 12,, dla których dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- zakaz lokalizacji miejsc postojowych w terenach oznaczonych symbolami: 2.R, 1.ZN, 2.ZN w granicach obszarów Natura 2000 oraz 1.ZL,
- zachowanie i ochrona istniejących lasów zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakaz likwidacji istniejącej sieci melioracyjnej – dopuszcza się ich przebudowę i remonty, w tym skanalizowanie w terenach 1.ZN;
- nakaz ograniczenia przekształcania koryt cieków wodnych do zabiegów mających na celu ochronę przeciwpowodziową w terenach 2.ZN,
- brak dopuszczenia lokalizacji urządzeń wodnych w terenach WS i ZN,
- zakaz prowadzenia działalności powodującej zanieczyszczenie wód podziemnych,
- zakaz lokalizowania przydomowych oczyszczalni ścieków z drenażem rozsączającym na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie średnim i wysokim,
- nakaz utwardzenia dróg, placów i parkingów w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo - wodne przed zanieczyszczeniem wraz z odprowadzeniem wód opadowych i roztopowych według rozwiązań indywidualnych lub do kanalizacji deszczowej;
- wprowadzenie stref ochrony bezpośredniej i pośredniej dla ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy oraz określenia zasad postępowania w nich,
- dopuszczenie realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie większej niż 100 kW,
- zastosowanie do celów grzewczych i technologicznych systemów nieuciążliwych dla otoczenia, opartych na najlepszych dostępnych technikach,
- prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z ustaleniami zawartymi w przepisach odrębnych,
- nakaz utrzymania istniejących zadrzewień śródpolnych w terenach rolnych,
- zakaz realizacji nowej zabudowy na terenach oznaczonych symbolami: 1.ZL, 2.ZL 1.ZN, 2.ZN, 2.R,
- zasady zagospodarowania terenów zieleni nierządzonej w obszarach chronionych – trwałych użytków zielonych
  - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 95% powierzchni działki budowlanej,
  - nakaz ograniczenia przekształcania koryt cieków wodnych do zabiegów mających na celu ochronę przeciwpowodziową,
  - zakaz realizacji nowej zabudowy,

- d) realizacja tras rowerowych, ciągów pieszych jedynie śladem istniejących ścieżek, dróg i dojazdów,
- e) nakaz utrzymania terenu niezajętego pod trasy rowerowe, ciągi piesze jako terenu trwałych użytków zielonych,
- f) zachowanie walorów przyrodniczych poprzez utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej.
- nakaz utrzymania i urządzenia ogólnodostępnych terenów zielonych,
- nakaz utrzymania naturalnego koryta cieków oraz ograniczenia przekształcania koryt cieków wodnych do zabiegów mających na celu ochronę przeciwpowodziową w terenach ZN,
- stosowanie zasad zagospodarowania zgodnych z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w terenach położonych w granicach Żywieckiego Parku Krajobrazowego, w jego otulinie, w granicach obszarów Natura 2000: Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 – Beskid Żywiecki, kod: PLH 240006 oraz Specjalny Obszar Ochrony Ptaków Natura 2000 Beskid Żywiecki, kod PLB 240002 oraz w granicach Rezerwatu Przyrody „Gawroniec”,
- nakaz ograniczenia transportu mas ziemnych i wykorzystania ich w pierwszej kolejności do ukształtowania terenu w rejonie danej inwestycji, bez znacznych zmian naturalnej rzeźby terenu i układu warstw gleby w terenach o symbolach: UT, MNL, ML, MN, MNU.
- realizacja tras rowerowych, ciągów pieszych jedynie śladem istniejących ścieżek, dróg i dojazdów z uwzględnieniem wpływu na obszary o wysokich walorach przyrodniczych,
- dopuszczenie realizacji jednego obiektu budowlanego w formie kładki dla projektowanej trasy rowerowej w terenie D-WS 01,
- zasady postępowania w obszarach o wysokich wartościach przyrodniczych.

12.8 Ludzie

Przestrzeganie przepisów ustanowionych w projekcie planu powoduje eliminację zagrożeń dla zdrowia ludzi. W szczególności dotyczy to zapisów określających:

- nieprzekraczalne linie zabudowy określające lokalizację obiektów budowlanych od dróg i terenów kolei – zgodnie z rysunkiem planu,
- proporcje pomiędzy terenami przeznaczonymi do zabudowy i terenami przyrodniczymi,
- zasady ogrzewania, odprowadzania ścieków i usuwania odpadów,
- zasady postępowania w strefach ochrony powierzchniowego ujęcia wody na rzece Koszarawie,
- zasady rozbudowy i modernizacji układu komunikacyjnego,
- zasady budowy i funkcjonowania sieci infrastruktury technicznej,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem: sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz dróg i linii kolejowych (w tym przedsięwzięć realizowanych na terenach KDG, KDZ, KDL, KDD, KDW, IK, IT, IW, KK wynikających z przeznaczenia określonego w planie), terenów mieszkaniowych o powierzchni przekraczającej 2,0 ha w terenach objętych formami ochrony i ich otulin (A3.MN 07, B-3.MN 01, B-3.MN 02, B-3.MN 03) oraz przedsięwzięć realizowanych na terenach oznaczonych symbolami: PU, UTz, USz, RU, KP, D-2.U 01, D-2.U 02, D-2.U 05, D-2.U 08, D-2.U 11, D-2.U 12, dla których dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- lokalizację nowych terenów zabudowy mieszkaniowej w miejscach zapewniających ochronę przed nadmiernym hałasem,
- wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej w miejscach nie zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych,
- zakaz zabudowy w obszarach osuwisk aktywnych ciągle i ich strefach buforowych,
- w obszarach osuwisk aktywnych okresowo i nieaktywnych oraz obszarach zagrożonych ruchami masowymi:

- każdą inwestycję budowlaną należy poprzedzić analizą występujących warunków geologicznych,
- obowiązuje nakaz zabezpieczenia i stabilizacji gruntu w trakcie inwestycji budowlanych poprzez zastosowanie rozwiązań inżynierskich dostosowanych do stwierdzonych warunków geologicznych. Odstępstwo winno wynikać wprost z indywidualnych opracowań geologicznych wynikających z przepisów odrębnych,
- zasady postępowania w obszarach osuwisk aktywnych okresowo i nieaktywnych oraz obszarach zagrożonych ruchami masowymi, tj.
  - nakaz wprowadzania i utrzymania szaty roślinnej ograniczającej erozję stoku;
  - zakaz odprowadzania wód opadowych i ścieków do gruntu;
  - nakaz odprowadzania wód opadowych, z terenów przeznaczonych pod zabudowę, poza obręb stoku w sposób uniemożliwiający gromadzenie się wód w gruncie i na powierzchni terenu;
  - nakaz projektowania zabudowy w sposób ograniczający obciążenie stoku oraz utratę jego stabilności. Odstępstwo winno wynikać wprost z indywidualnych dokumentów geologicznych, o których mowa w przepisach odrębnych,
- wielkości stref buforowych dla poszczególnych rodzajów osuwisk odpowiednio: 10 m dla osuwisk nieaktywnych; 15 m dla osuwisk okresowo aktywnych; 20 m dla osuwisk aktywnych,
- ograniczenia wynikające z położenia w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, tj.:
  - a) zakaz lokalizowania nowej zabudowy, obiektów zaplecza socjalnego, technicznego, magazynowego, składowego, sanitarnego i biurowego na terenach oznaczonych symbolami A-1.MN 21, A-1.MN 22, A-1.MN 26, A-1.MN 62, A-1 MN 75, A-1.MN 78, A-1.MN 82, A-MNu 02, A-1.U 02, B-1.MN 20, B-MNu 10, od B-IW 01 do B-IW 02, B-US 01, C-2.MNL 01, C-ZU 01, C-1.R 03, F-UI 01;
  - b) zakaz lokalizacji nowej zabudowy usług oświaty i kultury,
  - c) zakaz rozbudowy i nadbudowy istniejących obiektów,
  - d) dopuszcza się przebudowę, remonty istniejących obiektów,
  - e) nakaz trwałego związania z gruntem obiektów:
    - małej architektury,
    - urządzeń turystyki pieszej i rowerowej,
    - terenowych obiektów i urządzeń sportu i rekreacji;
- ograniczenia wynikające z położenia w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 %, tj.:
  - a) zakaz lokalizowania nowej zabudowy, obiektów zaplecza socjalnego, technicznego, magazynowego, składowego, sanitarnego i biurowego,
  - b) zakaz rozbudowy i nadbudowy istniejących obiektów,
  - c) dopuszcza się przebudowę, remonty istniejących obiektów;
- ograniczenia w terenach, niewymienionych w ust. 3 pkt 1 lit. a uchwały, położonych w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (Q1%) oraz wysokie i wynosi 10% (Q10%):
  - a) zakaz stosowania podpiwniczenia;
  - b) nakaz wyniesienia poziomu posadzki parteru 0,5 m powyżej rzędnej wody Q1%;
  - c) nakaz zabezpieczenia fundamentów przed niszczącym działaniem wody poprzez zastosowanie ciężkiej izolacji przeciwwodnej do rzędnej zwierciadła wody Q1%;
  - d) nakaz stosowania na poziomie parteru budynków materiałów budowlanych odpornych na działanie wody (materiały ceramiczne, betony, materiały pochodzenia mineralnego, z dodatkami uszczelniającymi itp.);
  - e) nakaz stosowania zabezpieczeń przed przepływem zwrotnym ścieków z sieci kanalizacyjnej;
- ograniczenia sposobów użytkowania w obszarach bezpośrednio sąsiadujących z terenami cmentarza określonych w ustaleniach szczegółowych, tj. odpowiednio:
  - 1) w strefie o szerokości 50 m:
    - a) zakaz realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej,
    - b) zakaz rozbudowy i nadbudowy istniejącej zabudowy mieszkaniowej,

- c) zakaz realizacji zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności;
- 2) w strefie o szerokości 150 m:
  - d) zakaz realizacji studzien i innych ujęć do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych,
  - e) zakaz poboru wody do picia i potrzeb gospodarczych z istniejących ujęć,
- 3) w strefie o szerokości 500 m: zakaz realizacji ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych,
- zakaz realizacji nowej zabudowy zagrodowej w terenach o symbolach od D-1.MN 01 do D-1.MN 07, od D-1.MN 11 do D-1.MN 13, D-1.MN 16 i D-1.MN 17,
- nakaz utrzymania i urządzenia ogólnodostępnych terenów zielonych,
- nakaz wyznaczenia miejsc parkingowych przeznaczonych na postój pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową stosownie do przepisów odrębnych,
- zachowanie terenów leśnych, utrzymanie znaczących powierzchni zalesień wpływających na tworzenie korzystnego mikroklimatu wynikającego z większej zawartości tlenu, ozonu, substancji lotnych wydzielanych przez rośliny oraz większej wilgotności powietrza,
- utrzymanie zieleni izolacyjnej w terenach oznaczonych symbolem P i U,
- obowiązek zachowania nakazów, zakazów oraz ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych z zakresu transportu kolejowego na terenach położonych w sąsiedztwie obszaru kolei w celu zapewnienia eksploatacji linii kolejowej, działania urządzeń związanych z prowadzeniem ruchu kolejowego, a także bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

12.9 Dobra kultury

Na obszarze projektu planu nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków gminy Świnna.

Ochronie na mocy zapisów planu podlegają 92 obiekty o wartościach zabytkowych.

Ustalono następujące zasady ochrony tych obiektów:

- 1) ochronie podlega obiekt zabytkowy wraz z zabytkowym starodrzewem wkomponowanym w otoczenie obiektu;
- 2) zakaz likwidacji krzyży, figur, kapliczek przydrożnych i sąsiadującego z nimi starodrzewu;
- 3) nakaz konserwacji, restauracji, rewaloryzacji obiektów oraz pielęgnacji zieleni z nimi sąsiadującej;
- 4) w sąsiedztwie obiektów nakaz odtwarzania historycznych nasadzeń z uwzględnieniem tradycyjnego doboru gatunkowego;
- 5) w wypadku modernizacji lub przebudowy drogi – wymuszających przeniesienie obiektów – nowa lokalizacja powinna być jak najbliższa pierwotnej;
- 6) zachowanie historycznej kompozycji obiektów ze szczególnym uwzględnieniem historycznej formy i detali architektonicznych, z dopuszczeniem przekształceń mających na celu dostosowanie obiektów do współczesnych standardów użytkowych bez naruszania wartości architektoniczno-historycznych;
- 7) ochronie podlega architektura, gabaryty budynków, kształt dachów, rodzaj pokrycia dachów (pierwotny lub tradycyjny), wystrój architektoniczno-sztukatorski elewacji, oryginalna stolarka okienna lub drzwiowa;
- 8) dopuszczenie remontów lub przebudowy budynków zabytkowych przy uwzględnieniu następujących zasad:
  - a) zachowanie istniejących kształtów dachów (dwuspadowe, wielospadowe) oraz spadków dachów,
  - b) zachowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych lub odtworzenia ich z materiałów współczesnych,
  - c) stosowanie barw odtwarzających kolorystykę oryginalną oraz materiałów o kolorystyce oryginalnej,
  - d) zachowanie istniejących elementów detalu dekoracyjnego;
- 9) dopuszczenie rozbudowy budynków w przypadku, gdy rozbudowa nie spowoduje obniżenia wartości zabytkowej i architektonicznej obiektu, przy uwzględnieniu następujących zasad:
  - a) zakaz rozbudowy wzdłuż elewacji od strony dróg publicznych oraz dróg wewnętrznych,
  - b) możliwość zwiększenia powierzchni zabudowy budynku maksymalnie o 15%,

- c) dopuszcza się dostosowanie konstrukcji dachu do budynku po rozbudowie z zachowaniem kształtu dachu (dwuspadowe, wielospadowe) oraz spadku dachu jak na budynku rozbudowywanym,
  - d) na części rozbudowywanej stosowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych lub odtworzenia ich z materiałów współczesnych,
  - e) stosowanie barw odtwarzających kolorystykę oryginalną oraz materiałów o kolorystyce oryginalnej budynku rozbudowywanego;
- 10) zakaz nadbudowy budynków;
  - 11) przy wymianie stolarki okiennej i drzwiowej - nakaz stosowania stolarki o pierwotnych podziałach; należy zachować gabaryty, kształt, istniejące wnęki okienne, kolorystykę stolarki oryginalnej oraz detal architektoniczny elewacji;
  - 12) zakaz docieplania od zewnątrz elewacji budynków w konstrukcji drewnianej oraz budynków posiadających wystrój architektoniczny i detal architektoniczny oraz oryginalne wykończenie elewacji;
  - 13) zakaz lokalizacji elementów technicznego wyposażenia budynków (np. klimatyzatory, anteny satelitarne, przewody dymowe i wentylacyjne, panele fotowoltaiczne) na eksponowanych elewacjach i eksponowanych połaciach dachów;
  - 14) dopuszczenie lokalizacji na dachach konstrukcji wsporczych dla urządzeń radiowo-telekomunikacyjnych o wysokości nie przekraczającej 0,60 m nad kalenicę lub połąć dachu.

Dla ochrony zabytków archeologicznych wyznaczono strefę ochrony archeologicznej „OW” o promieniu 40 m, za wyjątkiem zabytku archeologicznego oznaczonego numerem AZP 110-51/5, dla którego wyznacza się strefę ochrony archeologicznej „OW” o promieniu 100 m, licząc od centrum stanowiska, zgodnie z rysunkiem planu i ustala się ochronę konserwatorską.

W obrębie strefy „OW” oraz zabytków archeologicznych ustalono następujące zasady:

- 1. priorytet ochrony zabytków archeologicznych,
- 2. zabudowa i zagospodarowanie terenów wymagają uwzględnienia przepisów odrębnych,
- 3. roboty ziemne mogą podlegać ograniczeniom związanymi z koniecznością przeprowadzenia badań archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wyznaczono 17 stref ochrony historycznej struktury przestrzennej w granicach oznaczonych na rysunku planu. Dla obiektów realizowanych w strefach ustalono:

- 1) maksymalną wysokość nowej zabudowy w obszarze strefy taką, jak maksymalna wysokości budynków określone dla poszczególnych terenów w Rozdziale 9;
- 2) maksymalny gabaryt budynków (nie dotyczy budynków zlokalizowanych w terenach: 2.MNL, UO, UKr, UI na poziomie 15 m, z zastrzeżeniem, by suma wymiarów szerokości i długości nie przekroczyła 25 m, za wyjątkiem budynków gospodarczych dla których ustala się maksymalny gabaryt na poziomie 20 m, z zastrzeżeniem, by suma wymiarów szerokości i długości nie przekroczyła wartości 30 m);
- 3) geometrię dachów:
  - a) dla wszystkich budynków zlokalizowanych w terenach 1.R, KS dla budynków usługowych, gospodarczych, pomocniczych i garaży zlokalizowanych w terenach 1.MN, 2.MN, MNu, dla budynków usługowych, obiektów zaplecza technicznego, socjalnego, sanitarnego, biurowego i garaży zlokalizowanych w terenach 1.U, 2.U: dachy dwu- lub wielospadowe, symetryczne o jednakowym kącie nachylenia głównych połaci od 20° do 45°;
  - b) dla budynków niewymienionych w pkt 3 lit. a zgodna z ustaleniami szczegółowymi określonymi dla poszczególnych terenów w Rozdziale 9;
- 4) nakaz stosowania kolorystyki ścian zewnętrznych w gamie kolorów pastelowych, kolorystyki materiałów naturalnych (kamień, drewno, itp.) lub wykończenia elewacji drewnem lub kamieniem;
- 5) zakaz realizacji elewacji z tworzyw sztucznych;
- 6) nakaz realizacji kolorystyki dachu w odcieniach ciemnego brązu, grafitu, ceglastego lub kolorystyki materiałów naturalnych (kamień, drewno, itp.);
- 7) nakaz pokrycia dachu dachówką ceramiczną, dachówką cementową, blachą dachówkową, gontem drewnianym lub blachą gontopodobną.

13. Przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe na środowisko będące efektem realizacji rozwiązań planu.

Projekcie planu wyznaczono głównie nowe tereny dla realizacji zabudowy: mieszkaniowej, mieszkaniowej i letniskowej, letniskowej, ponad to: tereny sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (wodno – kanalizacyjnej), parkingów oraz skorygowano uzupełniono tereny dróg oraz różnych rodzajów usług.

Prognozowane oddziaływanie na środowisko realizacji przewidywanych w projekcie planu typów zabudowy.

KOMPONENT ŚRODOWISKA	TYP ODDZIAŁYWANIA	
	FAZA REALIZACJI	FAZA FUNKCJONOWANIA
RZEŻBA	krótkoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie	brak oddziaływań
GLEBY	krótkoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie	długoterminowe, bezpośrednie, pośrednie
WODY	chwilowe, pośrednie	długoterminowe, bezpośrednie, pośrednie
POWIETRZE	chwilowe, bezpośrednie	długoterminowe, bezpośrednie,
FLORA I FAUNA	krótkoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie	długoterminowe, pośrednie
KRAJOBRAZ	krótkoterminowe, bezpośrednie	długoterminowe, bezpośrednie
DOBRA KULTURY	chwilowe, pośrednie	długoterminowe, bezpośrednie, pośrednie
FORMY OCHRONY PRZYRODY	krótkoterminowe, bezpośrednie	brak oddziaływań

Charakterystyka typów oddziaływań na środowisko realizacji i funkcjonowania projektowanych form zabudowy.

RODZAJ ODDZIAŁYWANIA	WYSTĘPOWANIE	
	FAZA REALIZACJI	FAZA FUNKCJONOWANIA
Bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany ukształtowania terenu, • wzrost poziomu hałasu związany z pracami budowlanymi, ruchem maszyn budowlanych, • wzrost emisji spalin, • ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • intensyfikacja zabudowy, • wzrost wytwarzanych odpadów i ścieków, zanieczyszczeń z systemów grzewczych, • nasilenie emisji spalin i hałasu komunikacyjnego, • wprowadzenie zieleni urządzonej – zmiana składu gatunkowego, • wzrost powierzchni zalesionych,
Pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • powstawanie odpadów w trakcie prac, 	<ul style="list-style-type: none"> • ekspansja komunikacji drogowej w nowo zainwestowanych terenach,
Wtórne	<ul style="list-style-type: none"> • brak występowania, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak występowania,
Skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> • jednocześnie występujące oddziaływania bezpośrednie w terenach przylegających równolegle realizowanych lub realizowanych na dużych powierzchniach, 	<ul style="list-style-type: none"> • nasilenie emisji spalin i hałasu komunikacyjnego, • wzrost wytwarzanych odpadów i ścieków, zanieczyszczeń z systemów grzewczych,
Krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost poziomu hałasu, emisji spalin, pylenia sypkich materiałów budowlanych, • wytwarzanie odpadów budowlanych, • zmiany ukształtowania terenu w trakcie prac, 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost ilości wytwarzanych odpadów, ścieków, zanieczyszczeń z systemów grzewczych, • nasilenie emisji spalin i hałasu komunikacyjnego,
Długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, • zmiany ukształtowania terenu w terenach inwestycji, • zastąpienie zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych zielenią urządzoną i leśną 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost powierzchni terenów zurbanizowanych, • wzrost wytwarzanych odpadów i ścieków, zanieczyszczeń z systemów grzewczych, • nasilenie emisji spalin i hałasu komunikacyjnego, • ubytek powierzchni biologicznie czynnych, • zastąpienie zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych zielenią urządzoną i leśną
Stale	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany ukształtowania terenu, • zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost powierzchni terenów zurbanizowanych, • zwiększenie lesistości, • wzrost wytwarzanych odpadów i ścieków, zanieczyszczeń z systemów grzewczych, • nasilenie emisji spalin i hałasu komunikacyjnego, • wprowadzenie zieleni urządzonej, izolacyjnej, • zastąpienie zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych zielenią urządzoną

PROGNOZA SKUTKÓW – WNIOSKI:

ELEMENT ŚRODOWISKA	PROGNOZA SKUTKÓW USTALEN PLANU
Rzeźba terenu	Wpływ lokalny, punktowy, mało znaczący, ograniczony ustaleniami planu.
Powierzchnie biologicznie czynne	W terenach zabudowy zachowane zgodnie z ustalonymi współczynnikami zabudowy, w terenach otwartych, przyrodniczych wzrost terenów zalesionych, utrzymanie powierzchni chronionych kompleksów łąk i lasów.
Gleby	Niskiej jakości, ubytek w użytkowaniu rolnym kosztem zalesień oraz wyznaczenia nowych terenów budowlanych.
Wody powierzchniowe i podziemne	Zachowanie cieków wraz z otuliną biologiczną, poprawa jakości wód w wyniku sanityzacji gminy oraz wprowadzenia zakazu prowadzenia działalności skutkującej ich zanieczyszczeniem
Klimat	Utrzymanie warunków, lokalne zmiany w pobliżu dużych powierzchni zalesień, warunki przewietrzania utrzymane, poprawa jakości powietrza w wyniku ograniczenia niskiej emisji.
Roślinność	Utrzymanie stanu istniejącego, wzrost lesistości, przyrost terenów zieleni urządzonej w obszarach zabudowy mieszkaniowej, zachowanie połąci łąk użytkowanych ekstensywnie.
Zwierzęta	Nie przewiduje się znaczącego wpływu, utrzymanie w dotychczasowej szerokości korytarzy dolin cieków, wzmocnienie, poszerzenie leśnych korytarzy migracyjnych poprzez planowane zalesienia, utrzymanie terenów żerowania ptaków
Obszary przyrodnicze chronione	Wpływ ograniczony ustaleniami planu, ograniczenie inwestycji w celu zachowania obszarów chronionych, w przypadku realizacji w obszarze Natura 2000 uzależniony od wielkości, rodzaju, sposobu realizacji inwestycji.
Krajobraz	Walory krajobrazu zostaną zachowane
Dobra kultury	Zachowane i chronione zapisami uchwały.

Konsekwencją realizacji założeń projektu planu będą różnorodne sposoby oddziaływania na środowisko. Oddziaływania pozytywne: zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze negatywnie i potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko, zwiększenie areалу terenów lasów, zachowanie areálu łąk ekstensywnie użytkowanych, ochrona przed trwałym zainwestowaniem obszarów dolin cieków i miejsc żerowania ptaków drapieżnych, realizacja sieci kanalizacyjnej, zaspokojenie potrzeb społecznych, ustalenie zasad postępowania w obszarach o wysokich wartościach przyrodniczych.

Ograniczenie liczby nowych użytkowników, a tym samym penetracji terenów o wysokich wartościach przyrodniczych poprzez niewyznaczanie nowych terenów inwestycji turystyki i sportów zimowych (UTz i USz) oraz terenów zieleni urządzonej z dopuszczeniem rekreacji i turystyki (ZUw).

Oddziaływania negatywne: ubytek powierzchni w użytkowaniu przyrodniczym, ubytek terenów w użytkowaniu rolnym, wzrost natężenia ruchu drogowego skutkujący większą emisją spalin i hałasu, wzrost powierzchni terenów zurbanizowanych, wzrost liczby użytkowników, brak ingerencji w tereny chronione Natura 2000 Beskid Żywiecki, neutralne - zmiany krajobrazu.

Proponowane rozwiązania planistyczne mają charakter długoterminowy. Ich celem jest systematyczne ograniczanie negatywnego wpływu wynikającego z zamieszkiwania i prowadzenia różnorodnej działalności gospodarczej przez człowieka w środowisku, co w efekcie końcowym spowoduje poprawę stanu środowiska. Samo wprowadzenie nowych funkcji w trakcie realizacji projektu spowoduje oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe, nieodwracalne. Funkcjonujące nowe tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, będą źródłem oddziaływań stałych o niskim natężeniu. Utrzymane funkcje na obszarach produkcyjnych i usługowych będą źródłem oddziaływań stałych, natężeniu zależnym od rodzaju i wielkości prowadzonej działalności. Oddziaływania te nie będą ulegać kumulacji ze względu na ograniczone powierzchnie o takim przeznaczeniu oraz duże ich rozproszenie w terenie.

Funkcjonowanie różnych typów zabudowy mieszkaniowej będzie skutkowało oddziaływaniem stałym, okresowo nasilonym w sezonie grzewczym. Tereny o funkcjach mieszkaniowych, usługowych, produkcyjnych a także obsługi turystyki i narciarstwa generują rozwój komunikacji drogowej będącej stałym źródłem zanieczyszczeń powietrza i hałasu.

Faza użytkowania realizowana zgodnie z zapisami planu określającymi zasady gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, winna skutkować trwałą poprawą stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Wzrośnie powierzchnia terenów obejmujący grupę powierzchni pokrytych budynkami o różnej intensywności zabudowy uzupełnionej zielenią. Powierzchnia wprowadzonych zalesień, wynikająca z ustaleń obowiązującego planu, będzie wielokrotnie przekraczać powierzchnię planowanych wylesień. Konieczność zmiany przeznaczenia terenów leśnych na cele użytkowania nieleśnego wynikała z potrzeby zapewnienia dostępności komunikacyjnej (nowe odcinki dróg, dostosowanie szerokości pasa drogowego), możliwości parkowania oraz wprowadzenia korekty granic zgodnie z mapą ewidencyjną. Zmiany przeznaczenia dotyczą terenów leśnych położonych poza granicami obszarów Natura 2000.

Wystąpi zwiększenie terenów użytkowania i zagospodarowania antropogenicznego (będące oddziaływaniem trwałym i nieodwracalnym), przy równoczesnym wzroście wskaźnika lesistości. Zagospodarowanie nie powinno wpłynąć na jakość zasobów środowiska. Zmiany krajobrazu będą stałe i długotrwałe. Część terenów rolnych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy przekształci się w tereny zurbanizowane. Na fragmentach nieużytków wprowadzone zostaną zalesienia, przy utrzymaniu różnorodności pokrywy roślinnej.

Realizacja ustaleń planu zgodna z zasadami nie powinna stworzyć zagrożenia dla świata roślin i zwierząt. W terenach zarówno nowych inwestycji jak i zalesień, istniejące siedliska pól uprawnych lub terenów odłogowanych zostaną zubożone, ograniczone lub zlikwidowane. Ta bezpośrednia ingerencja nie dotyczy siedlisk roślin chronionych ani ostoi zwierząt. Skutkiem długoterminowym będzie utrzymanie różnorodności świata roślin i zwierząt przy częściowym ograniczeniu zasięgu terytorialnego w skutek realizacji planowanych inwestycji. Miejsca lęgowe oraz żerowiska ptaków chronionych pozostaną zachowane i chronione. Zmiany nie są planowane w obszarach Natura 2000. Zagrożeniem dla ostoi ptaków chronionych będzie penetracja ludzka siedlisk i płośnienie oraz gospodarka leśna. Zachowane zostaną korytarze ekologiczne cieków z obowiązkiem ochrony ich otuliny biologicznej. Nie zostanie naruszona ciągłość korytarzy migracyjnych związanych z kompleksami leśnymi.

Dobra materialne i obiekty o cechach zabytkowych pozostaną trwale chronione zapisami planu. Realizacja założeń planu tj. zabudowy o różnych funkcjach oraz obiektów infrastruktury zamknie się w określonym czasie. Uzależniony on będzie od możliwości technologicznych, finansowych i zapotrzebowania. Realizacja obiektów może powodować zwiększoną uciążliwość dla środowiska i mieszkańców poprzez okresowo nasiloną emisję hałasu i spalin wywołaną pracą sprzętu budowlanego i transportowego. Powodować będzie przekształcenia powierzchni ziemi.

Związane one będą z pracami ziemnymi mającymi na celu przygotowanie terenu dla potrzeb realizacji zadań związanych z zabudową kubaturową, drogami i urządzeniami infrastruktury technicznej. Wpływ realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego na powierzchnię ziemi przejawiał się będzie w formie bezpośredniej. Oddziaływanie będzie miało charakter jednorazowy i wystąpi w momencie zajęcia terenu pod planowaną zabudowę. W wyniku realizacji zabudowy kubaturowej oraz inwestycji infrastruktury technicznej i drogowej nastąpi zmiana ukształtowania powierzchni ziemi. Ponadto występująca tutaj pokrywa glebowa zostanie zniszczona i w konsekwencji wyłączona z przyrodniczego użytkowania.

Grunty związane z przebiegiem tras sieci liniowych urządzeń infrastruktury technicznej zostaną tylko na czas budowy wyłączone z przyrodniczego użytkowania. Po zakończeniu robót budowlanych grunty te zostaną zrehabilitowane i tym samym zostaną przywrócone do poprzedniego użytkowania.

Funkcjonujące utworzone tereny różnych form zabudowy mieszkaniowej oddziaływać będą bezpośrednio na środowisko poprzez emisję zanieczyszczeń do atmosfery nasiloną głównie w sezonie grzewczym oraz będących skutkiem działalności. Pośrednio wpłyną na wzrost natężenia ruchu pojazdów. Silniki spalinowe emitują gazy do atmosfery, które są źródłem substancji toksycznych. Inwestycje turystyczno-rekreacyjne przyczynią się do wzrostu liczby użytkowników terenu. Wpływ na środowisko uzależniony będzie od właściwie realizowanego użytkowania turystyczno-rekreacyjnego.

Kolejnym oddziaływaniem o charakterze stałym związanym z terenami zabudowy jest wytwarzanie ścieków sanitarnych oraz odpadów. Stopień i zasięg ich wpływu ograniczony jest wprowadzonymi na danym terenie zasadami postępowania i gospodarowania.

Ze względu na rozproszenie terenów przewidzianych do zainwestowania, niewielkie powierzchnie jednostkowe terenów, rodzaj zainwestowania oraz rozłożenie realizacji w czasie nie przewiduje się kumulacji negatywnych oddziaływań.

Reasumując bezpośrednie skutki realizacji projektu planu dla środowiska to:

- nieodwracalne przekształcenie terenów w efekcie realizacji nowych inwestycji kubaturowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą,
- wzrost liczby użytkowników,
- miejscowe pogorszenie wskaźników jakości powietrza (skutkiem budowy kolejnych źródeł emisji),
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów,
- wzrost ilości wytwarzanych ścieków gospodarczych i opadowych (przyrost terenów utwardzonych).

Skutkami pośrednimi będą: wzrost zapotrzebowania na energię, wodę oraz wzrost intensywności ruchu kołowego, hałasu.

Proponowane rozwiązania planistyczne mają na celu systematyczne ograniczanie negatywnego wpływu wynikającego z zamieszkiwania i prowadzenia różnorodnej działalności gospodarczej przez człowieka w środowisku, co w efekcie końcowym ma spowodować poprawę stanu środowiska.

POTENCJALNY WPŁYW PROJEKTOWANEGO ZMIAN NA ŚRODOWISKO – PODSUMOWANIE:

Element środowiska	Potencjalna wielkość oddziaływania	Czas oddziaływania	Rodzaj oddziaływania	Zależność od rozwiązań szczegółowych
Powierzchnia ziemi:				
➤ zmiany topograficzne	1	S	B	1
➤ przekształcenie wierzchnich warstw	1	S	B	1
Wody				
➤ jakość wód podziemnych	1	D	P	3
➤ jakość wód powierzchniowych	1	D	P	3
Powietrze i klimat				
➤ wzrost zanieczyszczeń powietrza	1	D	B	2
➤ nasilenie hałasu	1	D	B	1
➤ zmiany cech klimatu	0	-	-	-
Rośliny				
➤ wprowadzenie nowych gatunków	0	-	-	-
➤ zmniejszenie liczby dotychczasowych gatunków	0	-	-	-
Zwierzęta				
➤ zmiany różnorodności gatunków	0	-	-	-
➤ płośnienie zwierząt	1	D	B	1
➤ ograniczenie możliwości migracji	1	S	B	2
Krajobraz				
➤ zmiany w krajobrazie	1	S	P	2
Obszary i obiekty chronione				
➤ wpływ na chronione tereny przyrodnicze	1	S	B	2

➤ wpływ na obiekty o wartościach zabytkowych	0	-	-	-
--	---	---	---	---

Skala 0-3

S stałe

B bezpośrednie

Skala 0-3

D długoterminowe

P pośrednie

K krótkoterminowe

C chwilowe

14. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Objęty analizą plan zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna nie zawiera rozwiązań alternatywnych. W trakcie prac nad projektem wybrano rozwiązanie optymalne uwzględniające wymagania środowiskowe jak i potrzeby gospodarcze i społeczne mieszkańców. W terenie objętym analizą nie są planowane inwestycje o znaczącym negatywnym oddziaływaniu na środowisko, których lokalizacja wymagałaby opcji kilku wariantów, a ich lokalizacja wynikałaby bezpośrednio z ustaleń Studium. Projekt planu jest zgodny z podstawowymi zasadami ochrony przyrody. Zapisy planu ograniczają rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska.

Zastosowane rozwiązania są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi, uwzględniają walory przyrodnicze i krajobrazowe terenów objętych projektem planu.

15. Wnioski końcowe

1. Podsumowując można stwierdzić, że plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Świnna – etap I obejmuje podstawowe ustalenia w zakresie określającym:

- funkcje obszaru,
- parametry rozwoju struktury przestrzennej,
- zasady ochrony środowiska,
- zamierzenia o charakterze proekologicznym.

2. Oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna - etap I nie powinien spowodować naruszenia równowagi przyrodniczej na obszarze opracowania, ani też ujemnych skutków dla zdrowia ludzi i obszarów chronionych.

Projekt planu zapewnia:

- warunki do utrzymania i poprawy standardów środowiskowych warunków życia,
- możliwość realizacji priorytetów gospodarczych,
- uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej,
- ochronę systemu przyrodniczego, zachowanie korytarzy ekologicznych,
- ograniczenie negatywnego wpływu na obszary chronione Natura 2000, Park Krajobrazowy, obszary ochrony wód podziemnych,
- warunki dla ochrony i wzbogacania terenów zieleni publicznej oraz terenów leśnych,
- ochronę przed inwestycjami mogącymi pogorszyć stan środowiska,
- ochronę obiektów mających znaczenie historyczne, kulturowe dla regionu.

Środowisko obszaru objętego planem cechuje się wysokimi wartościami przyrodniczymi niemal w całości chronionymi poprzez ustanowienie form ochrony przyrody (park krajobrazowy, obszary Natura 2000, rezerwat przyrody, miejsca rozrodu i żerowania chronionych gatunków ptaków, chronione siedliska). Dalszy rozwój zainwestowania, wzbogacenie form użytkowania, rozwój infrastruktury technicznej, presja turystyczna mogą w różnorodny sposób wpływać na środowisko przyrodnicze.

Realizacja ustaleń projektu planu w różnorodny sposób wpłynie na stan środowiska obszaru. Do przewidywanych skutków negatywnych należą: ograniczenie powierzchni terenu w użytkowaniu przyrodniczym, rolnym, nieznaczne zwiększenie liczby użytkowników terenu, lokalne zmiany ukształtowania terenu w wyniku przygotowania terenu pod zabudowę kubaturową oraz infrastrukturę techniczną, wzrost natężenia ruchu samochodowego, nieznaczny wzrost niskiej emisji i hałasu, wzrost zapotrzebowania na wodę i zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, nieznaczne ograniczenie powierzchni infiltracji wód opadowych w wyniku zwiększenia ilości powierzchni utwardzonych, nieznaczne ograniczenie bioróżnorodności w efekcie ograniczenia terytorium w użytkowaniu przyrodniczym. Efektami pozytywnymi są: zaspokojenie potrzeb społecznych, stworzenie nowych możliwości inwestycyjnych, zwiększenie dostępu do usług, utrzymanie wielkości terenów turystyki i sportów zimowych, realizacja infrastruktury ze szczególnym uwzględnieniem kanalizacji sanitarnej istotnej dla ochrony jakości wód i gleb, zmniejszenia ilości biogenów dostających się do wód z pól uprawnych, wprowadzenie powierzchni zalesień i różnych form zieleni poprawiających warunki mikroklimatu i estetyki, zapewnienie ochrony obiektów, obszarów, siedlisk gatunków objętych ochroną prawną. Neutralne skutki to: nieznaczna zmiana krajobrazu. Ograniczony wpływ na gatunki chronionych ptaków, których siedliska, miejsca rozrodu i żerowiska, które znajdują się w obszarze opracowania oraz w jego sąsiedztwie, ale w odległości zapewniającej pożądaną strefę aktywnej ochrony od nowych terenów przeznaczonych pod inwestycje.

Ustalenia projektu planu nie przewidują rozwiązań, które w pełni eliminowałyby negatywne oddziaływanie na środowisko. Umożliwiają rozwój gminy zaspokajający potrzeby mieszkańców, przy eliminacji możliwości realizacji inwestycji mogących zawsze negatywnie oddziaływać na środowisko oraz ograniczeniu inwestycji mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, a tym samym na przyrodniczy system gminy. Projekt ten realizuje cele ekologiczne, którymi są: ochrona i zachowanie bioróżnorodności regionu, poprawa jakości powietrza atmosferycznego, ochrona wód i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, ochrona krajobrazu i zachowanie dziedzictwa kulturowego, wdrażanie zasad gospodarki odpadami zgodnej z obowiązującymi przepisami. Ograniczają wpływ na tereny Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Beskidu Żywieckiego. Utrzymano drożność korytarzy ekologicznych w granicach projektu na dotychczasowym poziomie. Nowe tereny inwestycyjne wyznaczono poza granicami chronionych siedlisk oraz poza siedliskami miejscami żerowania chronionych gatunków ptaków, ograniczono zmianę przeznaczenia terenów leśnych na nieleśne do koniecznych korekt.

Ustalenia projektu planu są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oraz z wytycznymi zawartymi w Opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Świnna i Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna. Zakres wpływu i przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń planu mieścić się powinien w dopuszczalnych granicach. Zagrożenie stanowić może koncentracja dużych powierzchni zabudowy mieszkaniowej zaliczana do przedsięwzięć mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięcia wynikające z wcześniejszej edycji planu. Ustalenia projektu dotyczące obszarów Natura 2000 ograniczające ingerencję w zagospodarowanie tych obszarów, zapewniają możliwość realizacji zadań ochronnych wyznaczonych w Planach zadań ochronnych zarówno dla obszarów OSO i SOOS Natura 2000.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Potrzeba sporządzenia opracowania określanego prognozą oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisów ustawy „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.” Prognoza ma na celu wykazanie, czy przyjęte w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania uwzględniają przedsięwzięcia niezbędne dla zapobiegania powstawania zagrożeń środowiska, czy spełniają one swoją rolę oraz w jakim stopniu realizacja ustaleń planu może oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy jest sprawdzenie, czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został we właściwy sposób interes środowiska przyrodniczego i kulturowego. Prognozę wykonano z zastosowaniem metod analitycznych i opisowych.

Projektem planu zagospodarowania przestrzennego w etapie I objęto teren gminy Świnna (powiat żywiecki) o łącznej powierzchni około 3763 ha, stanowiący 96% powierzchni całej gminy.

Celem projektu było wyznaczenie nowych terenów (sprecyzowanie lokalizacji i zasięgu terenów) dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej i letniskowej oraz uzupełnienie terenów usług o różnych funkcjach oraz infrastruktury technicznej.

Tereny wyznaczano uwzględniając istniejące już zagospodarowanie, dążąc do tworzenia zwartych kompleksów zabudowy. Zmianą sposobu użytkowania objęto łącznie około 2,3 % powierzchni gminy (ok. 87,5 ha).

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno – geograficzne (J. Kondrackiego -1998r) objęty projektem obszar położony jest w: prowincji - Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem, podprowincji - Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, makroregionie - Beskidy Zachodnie, mezoregionie - Beskid Żywiecki i Beskid Makowski.

Rzeźba terenu wykazuje cechy dużego urozmaicenia. Garby i wysoczyzny poprzecinane są dolinkami i wąwozami o stromych zboczach z licznymi ciekami. Wyżej położone części gminy porastają w większości lasy, w dolinach rzek i potoków występują łąki i pola uprawne oraz tereny zabudowy.

Obszar położony jest na terenie jednostki geologicznej Karpat Zewnętrznych (fliszowych). Budowa geologiczna sprzyja występowaniu osuwisk. W analizowanym obszarze nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Wody podziemne na terenie gminy występują w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Na całym obszarze gminy brak jest izolacji pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu. Część obszaru gminy leży w zasięgu Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 446 „Dolina rzeki Soła”.

Gmina hydrograficznie położona jest w zlewni rzeki Koszarawy będącej prawobrzeżnym dopływem rzeki Soły. Koszarawa płynąc przez gminę przyjmuje wody mniejszych dopływów potoków: Trzebini, Pewlicy i Przylękówki. Cieki, które przepływają przez obszar gminy mają charakter potoków górskich, o dużych spadkach, często głęboko wciętych w teren, o zróżnicowanej wielkości przepływów w dużym stopniu uzależnionej od warunków atmosferycznych. W dolinach cieków występują tereny narażone na podtopienia.

Gmina Świnna wg regionalizacji klimatycznej Gumińskiego znajduje się w XXI karpackiej dzielnicy klimatycznej. Dzielnica ta charakteryzuje się występowaniem piętrowości klimatycznej.

Gleby występujące na obszarze gminy mają charakter gleb górskich. Najbardziej rozpowszechnione są gleby brunatne kwaśne. Dominują gleby mało urodzajne zaliczane do IV i V klasy bonitacyjnej. Gleby III klasy bonitacyjnej występują sporadycznie, całkowita powierzchnia przez nie zajmowana wynosi 13 ha.

Do zasobów przyrodniczych gminy Świnna podlegających ochronie należą:

- powierzchnie lasów w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia,
- czwartorzędowy użytkowy poziom wód podziemnych należący do Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 446 Dolina rzeki Soła,
- użytki rolne położone na glebach klas III w kompleksach o powierzchni powyżej 0,5 ha objęte ochroną przed zmianą przeznaczenia
- Żywiecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną
- drzewa pomniki przyrody (wiąz górski, grupa lip),
- rezerwat „Gawroniec” - powiększony i otoczony otuliną na mocy rozporządzenia Wojewody Śląskiego z 2005r.,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Beskid Żywiecki” (kod obszaru PLB 240002),
- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Beskid Żywiecki” (kod obszaru PLH 240006),
- stanowiska cennych gatunków flory i fauny objęte ścisłą ochroną prawną.

Na terenie gminy nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków. Ochroną wynikającą z ustaleń planu objęto 92 obiekty, do których zaliczono: budynki drewniane i murowane, kapliczki i krzyże przydrożne, obiekty sakralne, stodoły, stajnie, oborę, spichlerz, cmentarz. Ochroną konserwatorską objętych jest 41 stanowisk archeologicznych. Ponad to wyznaczono 17 stref ochrony historycznej struktury przestrzennej w granicach oznaczonych na rysunku planu.

Jakość środowiska uzależniona jest od poziomu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych, klimatu akustycznego. W strefie śląskiej stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych następujących substancji: pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, benzo(α)pirenu oraz ozonu.

Realizacja ustaleń planu może spowodować oddziaływanie na środowisko w związku z rozszerzeniem terytorialnym istniejących już funkcji, głównie mieszkaniowych, mieszkaniowo - letniskowych, a także zwiększeniem lesistości. Zmiany wprowadzone zostaną głównie w terenach o dotychczasowym przeznaczeniu – tereny rolne. Skutkować one mogą wzrostem ilościowym wytwarzanych ścieków bytowo-gospodarczych, odpadów stałych, rosnącą niską emisją pyłowo-gazową do atmosfery punktową i liniową.

W celu zmniejszenia oddziaływań na środowisko przyrodnicze w projekcie zmiany planu wprowadzono rozwiązania i określono zasady ich realizacji dotyczące ochrony powietrza atmosferycznego, tj. obowiązek zachowania standardów emisyjnych i standardów jakości środowiska zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska, prowadzenia uporządkowanej gospodarki ściekowej i odpadami, zachowania odpowiedniej odległości zabudowy od ciągów komunikacyjnych, obowiązek utrzymania w odpowiedniej proporcji powierzchni biologicznie czynnych w terenach zabudowy, ochronę i wykluczenie z zainwestowania terenów o dużych wartościach przyrodniczych, warunki i zasady postępowania w terenach zagrożonych podtopieniami oraz ruchami osuwiskowymi, zachowanie terenów leśnych, zachowanie zadrzewień śródpolnych i zieleni łąkowej oraz połąci chronionych ekstensywnie wykorzystywanych łąk konietlicowych, świeżych łąk górskich i niżowych.

Zachowanie nienaruszonych powierzchni chronionych łąk skutkuje brakiem konieczności wyznaczania terenów ich kompensacji. Wyłączone z użytkowania tereny leśne (niewielkie powierzchnie wynikające z potrzeby korekty granic i dostosowania do przepisów odrębnych z zakresu komundrogownictwa) kompensowane są przez wskazanie terenów zalesień.

Przeanalizowano przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe oraz znaczące na środowisko będące efektem realizacji rozwiązań planu.

W ustaleniach projektu planu uwzględniono wymagania wynikające z potrzeb ochrony środowiska dotyczące głównie ochrony wartościowych terenów przyrodniczych w obszarach Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowym, a także lasów, dolin rzek oraz wód powierzchniowych i podziemnych, gleb, powietrza.

Przestrzeganie przepisów ustanowionych w projekcie planu powoduje eliminację zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

W celu ograniczenia lub eliminacji negatywnych oddziaływań na elementy środowiska sformułowano w planie stosowne wymagania dotyczące ochrony: powietrza, gruntów, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych: przed hałasem: zasobów przyrody, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego, gospodarki odpadami, przed powodzią, obszarów ochronnych rzek.

Zaobserwowane problemy ochrony środowiska w obszarze objętym planem dotyczą następujących zjawisk:

- potrzeby kontynuacji rozwoju w sposób umożliwiający utrzymanie w nienaruszonym stanie siedlisk chronionych Natura 2000, ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych wyginięciem,
- potrzeby ochrony powszechnie występujących siedlisk chronionych, obszarów łąkowych i żerowisk chronionych gatunków ptaków i zwierząt,
- tendencji do zabudowy obiektami kubaturowymi letniskowymi terenów atrakcyjnych krajobrazowo,
- wpływu funkcjonowania na środowisko obiektów usług sportu wraz z bazą noclegową oraz z obiektami i urządzeniami obsługi narciarstwa,
- konieczności ochrony terenów leśnych i terenów zieleni będących elementami korytarzy ekologicznych,
- presji inwestycyjnej na tereny dotąd otwarte, chronione,
- odłogowania gruntów, sukcesji leśnej,
- pogarszającego się stanu środowiska przejawiającego się wzrostem zanieczyszczeń powietrza w sezonie grzewczym, zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych,
- konieczności dalszej rozbudowy sieci infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- wpływu zanieczyszczeń na stan lasów pełniących funkcje ochronne,
- konfliktów wynikających z istniejącego zainwestowania (bezpośrednie sąsiedztwo obszarów prawnie chronionych przed hałasem oraz obiektów produkcyjnych uciążliwych akustycznie).

Objęty analizą plan zagospodarowania przestrzennego gminy Świnna nie zawiera rozwiązań alternatywnych.

Analiza zapisów planu dotyczących środowiska przyrodniczego wykazuje ich zgodność z celami ochrony ustanowionymi w dokumentach o randze międzynarodowej, krajowej, lokalnej.

Analizowany plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje podstawowe ustalenia w zakresie określającym:

- funkcje obszaru,
- parametry rozwoju struktury przestrzennej,
- zasady ochrony środowiska,
- zamierzenia o charakterze proekologicznym.

Oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie powinien spowodować naruszenia równowagi przyrodniczej na obszarze opracowania, ani też ujemnych skutków dla zdrowia ludzi. Można stwierdzić, że zakres przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń planu mieścić się będzie w dopuszczalnych granicach.